

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av körkortslagen och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att körkortslagen ändras. Genom ändringarna preciseras och förenhetligas de körkortsbestämmelser och förfaranden som följer av den nya körkortslagens ikraftträdande. Ändringarna gäller bland annat bestämmelserna om kortvarig körkort, giltigheten i Finland för körkort som utfärdats utomlands och olika förfaranden under övergångsperioden.

Propositionen innehåller också förslag till ändringar av vägtrafiklagen, lagen om lastbils- och bussförarens yrkeskompetens, lagen om fordonstrafikregistret och lagen om alkoholövervakad körkort.

Förfarandena i trafikläroutbildningen och den tillhörande praktiken preciseras. De ändringar som gäller praktiken anknyter till förändringarna i försvarsmaktens trafikläroutbildning. Till lagen om lastbils- och bussförarens yrkeskompetens fogas bestämmelser om undervisningspraktik i ett utbildningscentrum som ger yrkeskompetensutbildning. I den lagen utvidgas undantaget från kravet på förarens yrkeskompetens vid körningar i Gränsbevakningsväsendets uppgifter. Till den lagen fogas också en bestämmelse om att yrkeskompetenskravet ska tillämpas under en övergångsperiod på dem som kör transporter från andra EU- eller EES-stater när fristen för avläggande av den första fortbildningspe-

rioden i transportens avgångsland är längre än vad som föreskrivs i denna lag men inom de ramar som Europeiska unionens lagstiftning tillåter.

Definitionen av kortvarig körkort och kortvarigt körkort och de förfaranden som hänförs sig därtill, bland annat när strängare uppföljning av förseelser ska tillämpas, preciseras. Till motorcykelutbildning som ges med undervisningstillstånd fogas ett krav på gemensam undervisning för läraren och eleven innan körundervisningen ges på samma sätt som inom mopedutbildningen. När motorcykelkörkortets kategori höjs på grund av erfarenhet ska undervisningen ges i bilskola, om läraren inte har behörighet för bilskollärare som ger körundervisning med motorcykel.

Körkortslagens bestämmelser om utländska körkorts giltighet ändras och till lagen fogas bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när innehavare av utländska körkort meddelas körförbud. Körkortslagens och vägtrafiklagens bestämmelser om anmälan som myndigheterna ska göra till fordonstrafikregistret preciseras. I lagen om fordonstrafikregistret ändras bestämmelserna om bevarande och utlämnande av vissa uppgifter.

Lagarna avses träda i kraft den 19 januari 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
2 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
2.1 Mål 5	
2.2 De viktigaste förslagen.....	5
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	9
4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	9
DETALJMOTIVERING	11
1 LAGFÖRSLAG	11
1.1 Körkortslagen.....	11
1.2 Vägtrafiklagen.....	26
1.3 Lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare	27
1.4 Lagen om fordonstrafikregistret.....	28
1.5 Lagen om alkoholövervakad kör rätt	31
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	32
3 IKRAFTTRÄDANDE	32
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	32
4.1 Författningsnivå	33
4.2 Näringsfrihet	33
4.3 Skydd för personuppgifter och skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter.....	34
LAGFÖRSLAG	37
om ändring av körkortslagen	37
om ändring av vägtrafiklagen.....	52
om ändring av lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare.....	53
om ändring av lagen om fordonstrafikregistret	55
om ändring av lagen om alkoholövervakad kör rätt.....	57
BILAGA	59
PARALLELLEXT	59
om ändring av körkortslagen	59
om ändring av vägtrafiklagen.....	90
om ändring av lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare.....	92
om ändring av lagen om fordonstrafikregistret	95
om ändring av lagen om alkoholövervakad kör rätt.....	99

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Körkortslagen (386/2011) utfärdades våren 2011 och dess bestämmelser om mopedkörkort, trafiklärartillstånd, medicinska krav för körkort, bilskoleverksamhet och påföljder i anslutning till körrätten trädde i kraft den 1 juni 2011. Genom körkortslagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort, och i anslutning till detta träder lagen i kraft den 19 januari 2013. Dessa ändringar gäller bland annat körkortsklassificeringen samt körkortens giltighetstider och förnyelse av körkort. Också förarutbildningsreformen som gäller kategori B träder i kraft då.

Trafiklärarexamen ändrades nyligen till en speciallärarexamen och den placerades in i examensstrukturen inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Den undervisningspraktik som hänför sig till utbildningen avläggs enligt körkortslagen i bilskola. Den arbetsgrupp vid undervisnings- och kulturministeriet som utrett hur trafiklärarutbildningen inom försvarsmakten ska ordnas föreslog i sitt utlåtande som överlämnades i januari 2012 (Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2012:4) att trafiklärarutbildningen inom försvarsmakten ska utvecklas genom att den förenas med den civila utbildningen. Försvarsmaktens trafiklärarutbildning medför inte behörighet som bilskollärare och inte heller rätt att bevilja trafiklärartillstånd enligt körkortslagstiftningen trots att körkortsexamina som avlagts inom försvarsmakten erkänns så att de motsvarar civila examina.

Lagen om lastbils- och bussförarens yrkeskompetens (273/2007; yrkeskompetenslagen) baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG och dess krav på den yrkeskompetens som krävs av förare av tunga fordon som är verksamma inom gods-

och persontrafik på landsväg. Kravet på yrkeskompetens gäller all lastbils- och busskörning, om det inte finns något undantag från kravet. Enligt 2 § 3 mom. 2 punkten (389/2011) gäller lagen inte förare när fordonet används av polisen, räddningsväsendet, en läroanstalt som svarar för utbildning inom räddningsbranschen, den prehospitala akutsjukvården eller försvarsmakten för transporter som hänför sig till deras uppgifter eller av tullen eller gränsbevakningsväsendet i skötseln av polisuppgifter. Bestämmelsen är snäv med tanke på Gränsbevakningsväsendets uppgifter och försvarar skötseln av dem till exempel när det är fråga om dem som avtjänar sin värnplikt inom Gränsbevakningsväsendet.

Kraven på yrkeskompetens trädde i kraft den 10 september 2008 för bussförarnas del och den 10 september 2009 för lastbilsförarnas del. Enligt direktivet kan medlemsstaterna bestämma att den första fortbildningsperioden ska krävas inom 3—7 år efter det att bestämmelserna trätt i kraft eller utbildning för grundläggande yrkeskompetens genomgått. I Finland valde man att iakttä femårsperioder inom fortbildningen. De som kör transporter från en sådan medlemsstat som valde en längre frist för den första fortbildningen saknar då yrkeskompetens enligt finsk lagstiftning.

Kortvarig körrätt definieras i körkortslagen som den första körrätten för bil. En sådan körrättsinnehavares förseelser följs upp två år efter att han eller hon fått kortvarig körrätt. I fortsättningen kan permanent körkort efter kortvarigt körkort utfärdas tidigast ett år efter att den kortvariga körrätten erhållits. Körkortsinnehavaren ska för gärningar som begåtts under de två följande åren efter att han eller hon fått körrätt meddelas körförbud en gärning tidigare än en mera erfaren förare. En körrättsinnehavare som under den kortvariga körrätten har gjort sig skyldig till trafik-

brott eller trafikförseelser så att kriterierna för körförbud är uppfyllda ska ges en ny kortvarig körkort. När ansökan görs om det nya kortvariga körkortet krävs körkortstillstånd, medan det inte krävs för det permanenta körkort som ges efter det kortvariga körkortet. Permanent körkort fås inom sex månader efter att den kortvariga körrätten gått ut genom att man visar upp ett intyg över genomgången övningsdel och fördjupningsdel. Efter att bestämmelserna utfärdades har det förekommit okunskap beträffande bland annat tillämpningen av bestämmelserna om uppföljning av förseelser. Okunskapen har gällt till exempel på vilket sätt avsikten är att den strängare uppföljningen av förseelser ska riktas mot en förare som har flera kortvariga körrätter efter varandra, ska kriterierna för körförbud granskas separat i fråga om varje kortvarig körrätt och vilken inverkan har de på erhållandet av permanent körrätt.

Grunderna för undervisning med undervisningstillstånd reviderades i körkortslagen och till undervisning för kategorierna B och AM fogades ett krav på gemensam undervisning för eleven och läraren i bilskola innan körundervisningen inleds. Syftet med den gemensamma undervisningen är att ge bättre förutsättningar att genomföra undervisning med undervisningstillstånd och att i undervisningen för kategori AM framhäva de risker som hänför sig till körning med tvåhjuliga fordon. I kategori B följs den grundläggande utbildningen och examen av övningsdel och fördjupningsdel efter att körrätt erhållits. Denna utbildning kan genomgå endast i en bilskola, om läraren inte har trafiklärartillstånd. Av en körlärare som ger motorcykelutbildning i bilskola krävs förutom trafiklärartillstånd som erhållits med stöd av specialyrkesexamen för trafiklärare dessutom genomgången examensdel av nämnda examen som gäller motorcykelutbildning, om examensdelen inte ingår i specialyrkesexamen för trafiklärare. Detta krav gäller inte trafiklärarexamen som avlagts enligt tidigare krav och trafiklärartillstånd som erhållits på grundval av den. Vid undervisning med undervisningstillstånd som sker med motorcykel finns då inga krav på gemensam undervisning. Till förarutbildningen hänför sig i allmänhet avläggande av förarexamen. Enbart utbildning räcker emel-

lertid i fortsättningen till för att höja motorcykelkategorin till närmast följande högre kategori på grund av erfarenhet.

I och med att körkortslagen träder i kraft blir det ändringar i minimiåldrarna för körkort, förfarandena för avläggande av körkort och de bestämda tiderna för körkort, vilket medför behov av olika övergångsbestämmelser. Tillämpningsproblem och utvecklingsbehov har iakttagits i körkortsförandet. Om körkortsförandet utvecklas kunde körkortsmyndigheternas arbete minskas och behandlingen av ärenden påskyndas. Tillämpningsproblem hänför sig exempelvis till utgången av temporärt körförbud i vissa fall. Polisen kan meddela en körrättsinnehavare körförbud, något som till exempel i det fallet att körrätten har upphört att gälla kan orsaka problem med när det temporära körförbudet upphör. Domstolen ska på begäran bestämma att en person som gjort sig skyldig till rattfylleri meddelas alkoholövervakad körrätt och villkorligt körförbud. Om personen i fråga ändå inte ansöker om alkoholskörkort hos polisen, upphör inte det temporära körförbudet med att den övervakade körrätten börjar, om nämnda alkoholskörkort inte söks. Det förekommer också situationer som sysselsätter körkortsmyndigheten i onödan. I lagen finns en uttrycklig bestämmelse om periodiska ålderskontroller för körkortsinnehavare och fristen för skyldigheten att visa upp läkarintyg. För att påföljd ska kunna påföras för försummelse av skyldigheten förutsätts dock att polisen separat bestämmer att intyget ska visas upp och att en ny frist sätts ut.

Körkort som utfärdats i EU- och EES-stater erkänns ömsesidigt. Körkort som utfärdats i stater som tillträtt internationella vägtrafikkonventionen från Genève eller Wien godkänns på vissa villkor, om personen i fråga inte har varit varaktigt bosatt i Finland när kortet beviljades. Andra körkort är inte i kraft i Finland enligt körkortslagen. Utländska körkort har dock tidigare kunnat utnyttjas när man skaffat finskt körkort genom att man på grund av det har kunnat delta direkt i förarexamen. Enligt praxis som baserar sig på de internationella vägtrafikkonventionerna återlämnas inom internationell trafik ett körkort som belagts med körbud till innehavaren när denna lämnar landet fast körförbudstiden inte

har gått ut. Körkortslagen innehåller inga bestämmelser om körförbud för innehavare av utländska körkort. Tidigare ingick bestämmelserna i körkortsförordningen.

Bestämmelserna om fordonstrafikregistrets datainnehåll och utlämnande av uppgifter motsvarar inte till alla delar ändringarna i den övriga lagstiftningen eller de praktiska behoven. Exempelvis har förarens personliga lämplighet i vissa fall föreskrivits som villkor för ett tillstånd som krävs utöver körkort. Då beaktas till exempel uppgifter om trafikbrott. Det vore nödvändigt att föra in dessa uppgifter i fordonstrafikregistret och behandla dem i detta syfte. Uppgifter om beviljade tillstånd och kort utplånas ur registret fem år efter att tillståndet eller körkortet upphört att gälla. Dessa uppgifter kan dock vara av betydelse med tanke på den registrerades intressen under en längre tid än så. De kan till exempel vara av betydelse när körrätten återställs, om motsvarande information inte längre fås på något annat sätt. Ömsesidigt erkännande av olika tillstånd och kort som baserar sig på EU:s lagstiftning är förenat med skyldighet att hjälpa andra medlemsstater med verkställandet av bestämmelserna. Uppgifter måste kunna lämnas ut på behörigt sätt även i detta fall. I fordonstrafikregistret lagras olika uppgifter i anslutning till trafiksäkerheten. Det borde vara möjligt att i detta syfte i registret lagra uppgifter som hänför sig till detta användningsändamål och i detta syfte ur registret utlämna uppgifter om till exempel körrätt och tillstånd som enskild överlåtelse.

2 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1 Mål

Målet med propositionen är att precisera körkortsbestämmelser för att förenhetliga deras tillämpning då körkortslagen träder i kraft. I propositionen preciseras, utvecklas och förenhetligas körkortsbestämmelserna samt körkortsförfarandet och de förfaranden som hänför sig till det. I propositionen ingår också förslag till sådana ändringar av vägtrafiklagen, lagen om lastbils- och bussförarens yrkeskompetens, lagen om fordonstrafikregistret och lagen om alkoholövervakad kör-

rätt som beror på att körkortslagen stiftas och på de ändringar som hänför sig till det samt på de övriga utvecklingsbehov som framträtt.

2.2 De viktigaste förslagen

Undervisningspraktik som gäller körkortsutbildning ska fortfarande avläggas i bilskola. Det är också möjligt att avlägga praktik vid en förarutbildningsenhet som ger körkortsutbildning inom försvarsmakten. Avläggandet av körkort för tung trafik har minskat väsentligt i bilskolorna på senaste år, varför praktikmöjlighet inom försvarsmaktens utbildning skulle förbättra praktikbetingelserna. När försvarsmaktens och den civila trafiklärarutbildningen förenas förenhetligas trafiklärarnas kunskaper och det blir möjligt att förenhetliga undervisningspraktiken. Undervisningspraktik i anslutning till verksamhet som yrkeskompetensutbildare för förare av tunga fordon avläggs i ett utbildningscentrum som godkänts för utbildning för grundläggande yrkeskompetens. Också utbildningsenheter som ger yrkeskompetensutbildning inom försvarsmakten har godkänts som dylika utbildningscentrum.

Trafiksäkerhetsverket godkänner en bilskola som en skola för undervisningspraktik. Skolan för undervisningspraktik ska erbjuda goda praktikbetingelser så att praktikanten får allmängiltiga färdigheter att sköta undervisningsuppgifterna i överensstämmelse med kraven.

Det föreslås att körkortslagens bestämmelse om anmälningar till fordonstrafikregistret kompletteras i fråga om anmälningar från andra myndigheter än polisen. Det ska vara fråga om justitieförvaltningsmyndighetens anmälningar om påföljder som påförts på grund av trafikbrott och som riktar sig mot körrätten. Samtidigt ska det föreskrivas om det förfarande som justitieförvaltningsmyndigheten ska iakta för att förmedla uppgifterna till fordonstrafikregistret. Uppgifterna ska föras in i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till fordonstrafikregistret. Också bestämmelsen om registeranmälningar i 106 § i vägtrafiklagen ska ändras på motsvarande sätt. I para-

grafen föreslås en bestämmelse om förmedling av uppgifter om justitieförvaltningsmyndighetens beslut som motsvarar vad som konstaterats ovan. Till denna del motsvarar bestämmelsen den princip som godkändes i samband med ändring 378/2010 av 106 § 2 mom. i vägtrafiklagen.

Det föreslås att bestämmelserna om förarutbildning inom undervisningen med undervisningstillstånd preciseras. Om den som har undervisningstillstånd har trafiklärartillstånd, ska inledande av undervisning för kategori B med undervisningstillstånd inte förutsätta gemensam undervisning i bilskola eller deltagande i ett besök i bilskolan under undervisningstiden där det utvärderas hur undervisningen framskrider. På motsvarande ska det inte heller krävas gemensam undervisning om säkerhetsfrågor inom utbildningen för erhållande av rätt att köra moped och lätt fyrhjuling. Till motorcykelutbildning som ges med undervisningstillstånd fogas utbildning om säkerhetsfrågor som stöder undervisningen med undervisningstillstånd på samma sätt som inom mopedutbildningen av enhetlighetsskäl. Om läraren är behörig för motorcykelutbildning som ges i bilskolan, ska ingen gemensam undervisning i bilskola krävas. I fortsättningen kan motorcykelkörkortskategorin höjas till närmaste högre kategori genom utbildning, om personen i fråga har haft motorcykelkörkort för den lägre kategorin i två år. Till denna utbildning hör ingen examen. För att säkerställa att utbildningen är effektiv föreslås att den ska skaffas i en bilskola eller av en sådan lärare med undervisningstillstånd som har sådan behörighet som motorcykellärare som krävs av bilskollärare. De utbildningar som avses ovan ska erhållas innan körundervisningen inleds antingen före eller efter undervisningstillståndet har beviljats.

I körkortslagen föreslås vissa enskilda ändringar som tryggar förvärvade rättigheter. Bestämmelsen om körrättens omfattning ändras så att körkort för trafiktraktor i kategori LT, liksom för motorcykel, ska innehålla körrätt för fordon i kategori T. Giltighetstiden för ett tidigare tidsbegränsat undantagslov från synkraven ska fortsätta trots tidsbegränsningen, om villkoren i undantagslovet i övrigt uppfylls och tillståndshavaren med

jämna mellanrum visar att kraven uppfylls med ett nytt läkarutlåtande. Den begränsning som gäller fordonets längd ska inte tillämpas på körkort för kategori D1 som erhållits i enlighet med de tidigare bestämmelserna.

För att undanröja de tillämpningsoklarheter som hänfört sig till kortvarig körrätt och kortvarigt körkort föreslås att i definitionen på dem slopas omnämmandet av det första bilkörkortet. En person kan ha flera kortvariga körrättigheter efter varandra eller så kan han eller hon ges flera körkort när körkortskategorin höjs, vilkas giltighetstid bestäms i enlighet med giltighetstiden för ett kortvarigt körkort som han eller hon har från tidigare. Nya förars förseelser ska alltid vara föremål för strängare uppföljning under den korta körrätten och uppföljningen ska pågå två år efter att man erhållit den sista kortvariga körrätten, om föraren ges följande annat än ett nytt kortvarigt körkort innan giltighetstiden för det kortvariga körkortet går ut.

Det föreslås att övergångsbestämmelserna i anslutning till förarutbildning för kategori B och kortvarigt körkort samt körkortets giltighetstid kompletteras. Det ska inte krävas att den fått kortvarig körrätt före lagens ikraftträdande avlägger den övningsdel som avses i körkortslagen. Om utbildningen i den andra fasen skulle ha inletts före lagens ikraftträdande, kan den genomföras i enlighet med de tidigare bestämmelserna. Om minimtiden för utlämnande av permanent körrätt enligt de tidigare bestämmelserna, minst 1,5 år efter att den kortvariga körrätten erhållits, uppfylls först efter att denna lag trätt i kraft, kan den som har kortvarig körrätt ges följande annat än ett kortvarigt körkort efter det kortvariga körkortet med iakttagande av bestämmelserna i denna lag tidigast ett år efter att den kortvariga körrätten erhållits förutsatt att de andra villkoren uppfylls. Körkortet ska gälla en bestämd tid, beroende på vilka kategorier det innehåller eller körkortsinnehavarens ålder, 5—15 år, och förseelser som begås av den som har kortvarig körrätt ska följas upp i enlighet med denna lag.

Det föreslås att övergångsbestämmelserna om körrättens giltighet preciseras. Om förarexamen har avlagts före lagens ikraftträdande, fås körkortet för en bestämd tid enligt de tidigare bestämmelserna. I det fallet att det

inte behövs förarexamen för att få kör rätt, bestäms körkortets giltighet i enlighet med de bestämmelser som gällde vid den tidpunkt då körkortet beviljades. Kör rättens giltighet bestäms i enlighet med de tidigare giltighetstiderna, om beslutet om utfärdade av permanent körkort efter kortvarig kör rätt eller om höjning av ett körkort för kategori A1 till kategori A fattas före denna lags ikraftträdande. För att beslut ska fattas förutsätts att alla utredningar som beslutsfattandet förutsätter då finns som underlag för beslutet. I praktiken förutsätter utbyte av ett kortvarigt körkort till ett permanent körkort utbildningsintyg över den andra fasen och att minimitiden 1,5 år, som är villkor för att permanent körkort ska lämnas ut, har gått ut före den nya lagens ikraftträdande. För den som är 18 år är det möjligt att höja ett körkort för kategori A1 utan tilläggsprestationer endast till den 19 januari 2013. För att beslut om beviljande ska kunna fattas innan den nya lagen träder i kraft förutsätts att minimiåldern har uppnåtts senast den 18 januari 2013. Besluten fattas på ansökan. Med beslut om beviljande avses inte beviljande av körkort, för när det beviljas beaktas inte alla villkor för erhållande av kör rätt.

Enligt förslaget ska underlåtenhet att iakttä skyldigheten att visa upp läkarutlåtande och att iakttä fristerna vara ett kriterium för kör förbud. Till följd av ändringen ska den som har kör rätt inte längre åläggas någon frist för fullgörande av sin lagstadgade förpliktelse, utan han eller hon kan direkt kallas till kör förbudsförfarande. Den som har kör rätt ska höras i samband med att kör förbud meddelas. Ändringen underlättar polisens arbete och påskyndar körkorts förfarandet. Körkortstillstånd ska inte krävas när man ansöker om körkort för anteckning om yrkeskompetens eller något specialvillkor.

Ett internationellt körkort ska godkännas endast tillsammans med ett nationellt körkort. Ändringen baserar sig på en ändring av den internationella vägtrafikkonventionen från Wien. Bestämmelserna om utländska körkorts giltighet i Finland preciseras. Utländska körkort, med undantag för kort utfärdade i EU- och EES-staterna, ska inte gälla i Finland, om den som fått körkortet har varit varaktigt bosatt i Finland när kortet be-

viljades. När körkortet byts ut till ett finländskt körkort kan man inte i detta fall delta direkt i examen. Som i lagen avsedda körkort ska godkännas endast körkort utfärdade i utländska stater som Finland erkänt, om det inte föreskrivs något annat.

Det föreslås att till körkortslagen fogas bestämmelser om meddelande av kör förbud för innehavare av utländska körkort. Till sådana som är varaktigt bosatta utomlands återlämnas körkortet när de lämnar landet, fast kör förbudet fortfarande skulle vara i kraft. Förfarandet motsvarar den princip som omfattas i de internationella vägtrafikkonventionerna.

Det föreslås att vägtrafiklagens bestämmelse om mopeder som det inte krävs körkort för att köra ändras. Definitionen av moped med låg effekt slopas. Det ska inte krävas körkort för att köra ett sådant tvåhjuligt fordon vars största konstruktiva hastighet är högst 25 km/h. Definitionen motsvarar definitionen i körkortsdirektivet.

I lagen om fordonstrafikregistret föreslås vissa ändringar som gäller registrering och utlämnande av uppgifter i anslutning till lagändringarna och skötseln av myndighetsuppgifter. Ändringarna hänför sig i första hand till skötseln av tillståndsförvaltningens uppgifter och informationsutbytet mellan EU- och EES-staterna. Förvaringstiderna för vissa personuppgifter i registret förlängs för att man ska få information om en registrerads förarhistoria. I anslutning till trafiksäkerheten och registrets serviceuppgift ska kör rätts- och tillståndsuppgifter i registret kunna utlämnas i större utsträckning än nu som enskild överlåtelse.

3 Propositionens konsekvenser

De föreslagna ändringarna främjar trafiksäkerheten, klarlägger och förenhetligare tillämpningen av bestämmelserna, även i övergångsskedet, tryggar förvärvade rättigheter och utvecklar förfarandena i anslutning till körkortsprocessen. När körkorts förfarandet utvecklas minskar också körkortsmyndighetens arbete. Genom propositionen i huvudsak preciseras förslag som ingick i regeringens proposition 212/2010 och de konsekvenser som konstaterades i detta sammanhang.

Genom kravet på gemensam undervisning inom sådan körkortsutbildning för motorcykel som ges med undervisningstillstånd för enhetligas förfarandet med undervisningen för kategorierna B och AM med undervisningstillstånd. Kravet styr utbildningen och fäster uppmärksamhet vid de särskilda krav som ställs på körning med tvåhjuliga fordon. Kravet att utbildningen ska fås i bilskola när motorcykelkörkortets kategori höjs genom utbildning som kompletterar erfarenheten, om inte läraren med undervisningstillstånd har behörighet för trafiklärare som ger motorcykelutbildning, strävar också efter att göra utbildningen effektivare. Syftet med ändringarna är att öka säkerheten bland dem som avlägger motorcykelkörkort. Typiska motorcykelolyckor är utkörningar samt kollisioner i korsningar och påkörningar. År 2011 steg antalet omkomna i motorcykelolyckor (28) steg från föregående år (16). Av de skadade (628) var 137 allvarligt skadade. Kravet på gemensam undervisning för eleven och läraren innan utbildningen inleds skulle höja kostnaderna för körkortsutbildningen. Den planerade omfattningen av den gemensamma undervisningen är två timmar.

Undervisning som ges med undervisningstillstånd är sällsynt när det gäller motorcykelkörkort, så med tanke på samhället är den totala effekten inte betydande, varken ekonomiskt eller för trafiksäkerheten. De nya kraven på högre kategori antas eventuellt öka användningen av undervisningstillstånd. År 2011 gick 26 som fått motorcykelutbildning med undervisningstillstånd upp i examen. Kravet ökar kostnaderna för dem som avlägger körkort i fråga om den nämnda utbildningen. Kostnaderna i anslutning till kraven på gemensam undervisning sjunker dock även i fråga om undervisning med undervisningstillstånd för kategori B och AM, om läraren med undervisningstillstånd har behörighet som trafiklärare som motsvarar körkortskategorin.

Hur mycket kostnaderna stiger till följd av kravet på gemensam undervisning är beroende av det pris som bilskolan tar ut. Möjlighet att ordna undervisningen som gruppundervisning sänker kostnaderna för bilskolan och ger möjlighet att beakta detta även i avgiften för undervisningen. Kravet på undervisning i

bilskola när kategorin höjs höjer körkortskostnaderna för dem som undervisas med undervisningstillstånd. Också inom förarutbildningen varierar lektionskostnaderna enligt bilskola och kursernas gruppstorlek. Inom körkortsutbildningen prissätts undervisningen ofta som paket. Teorilektionerna är ofta gruppundervisning. Körundervisningen ges åter individuellt. För att undervisa två elever samtidigt inom motorcykelutbildningen krävs att de får tillräckligt med körundervisning och undervisning i att hantera fordonet. Pris på en körlektion varierar i genomsnitt mellan 60 och 90 euro.

När försvarsmaktens trafiklärarutbildning förenas med den civila trafiklärarutbildningen förbättras förutsättningarna för undervisningspraktik särskilt inom förarutbildningen för tunga fordon. Genom att lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare ändras blir det möjligt att utföra praktik i anslutning till den examensdel som gäller yrkeskompetensutbildning vid ett utbildningscentrum som ger nämnda utbildning.

Genom att lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare ändras underlättas transporter i anslutning till skötseln av Gränsbevakningsväsendets uppgifter. Förfarandet ska vara detsamma som i fråga om vissa andra myndigheter som svarar för samhällordningen och säkerheten. Genom att nämnda lag ändras beaktas de övergångstider som tillämpas i EU- och EES-staterna i fråga om avläggande av den första fortbildningen och möjliggörs transporter som kommer från dessa länder.

Genom att förfaringssätten i anslutning till övervakad körrätt ändras utvecklas verksamheten och säkerställs reelltida övervakning av den övervakade och möjlighet att ingripa i den övervakade körrätten inom ramen för de tillbudsstående myndighetsresurserna. Polisen har inte resurser att ta emot och behandla alla uppgifter om användningen av alkohol. Möjligheter för Trafiksäkerhetsverket att behandla alla uppgifter om användningen av alkohol till exempel för att sälla kriterierna för återkallande skulle förutsätta att ett separat myndighetsregister inrättas.

Målen för och konsekvenserna av utvecklingen av körkortsförfarandet presenteras i förarbetena till körkortslagen (RP 212/2011

rd). När körkortstillverkaren levererar körkortet till Trafiksäkerhetsverket och tillhandahåller annan service i anslutning därtill förverkligas utvecklingen av körkortsförandet i enlighet med dessa mål för och konsekvenser.

4 Beredningen av propositionen

4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Ändringsbehoven inom polisens tillståndsförvaltning samt de tillämpningsproblem som påpekats från förarutbildningens och förarexamensmottagarnas sida och de ändringsbehov som hänför sig till dem och reformen av fordonstrafikregistret har utretts i samarbete med Polisstyrelsen och Trafiksäkerhetsverket. Propositionen innehåller förslag som hänför sig till den promemoria som undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupp överlämnade i januari 2012 (Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2012:4). Man har dessutom varit i kontakt med Gränsbevakningsväsendet och Rättsregistercentralen i fråga om ändringsbehoven.

4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttranden om utkastet till proposition begärdes av de myndigheter, organisationer och andra aktörer som är centrala med tanke på området. Ett sammandrag av yttrandena har utarbetats vid kommunikationsministeriet.

De som yttrat sig har överlag understött målen och förslagen i propositionen samt påpekat nya ändringsbehov.

Den starkaste kritiken har riktats mot förslagen i anslutning till specialyrkesexamen för trafiklärare (undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen) samt förslaget i anslutning till yrkeskompetensen för förare av tunga fordon om erkännande av nationella övergångstider i internationell trafik (Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Ammattipätevyyskouluttajat). Också avsaknaden av förslag om ett system med felpoäng har kritiserats (Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Suomen Motoristit ry

Smoto). I justitieministeriets yttrande har man bedömt förslagets förhållande till grundlagen och fäst särskild uppmärksamhet vid att uppgiften att leverera körkortet och tillstånden överläts till en privat aktör, vid alkolåstillverkarens anmälningsskyldighet samt vid vissa bemyndiganden att utfärda förordning och vid bestämmelserna om utlämnande av uppgifter ur fordonstrafikregistret. I dataombudsmannens yttrande har man förhållit sig negativt till att vissa uppgifter som direkt eller indirekt avslöjar känsliga personuppgifter ska utlämnas ur registret, t.ex. förslagen om att uppgifter om ett fordon tidigare ägare ska lämnas ut eller att uppgifter om utbildning ska lämnas ut till arbetsgivaren med stöd av 14 § i lagen om fordonstrafikregistret. Vid förhandlingar som fördes på initiativ av Trafiksäkerhetsverket ansåg dataombudsmannen att det skulle kunna vara möjligt att lämna ut uppgifter om ett fordon tidigare ägare, förutsatt att det inte sker utan orsak och att det finns utryckliga bestämmelser om det.

Propositionen har setts över på grund av yttrandena och de ändringsbehov som följer av att de beaktats. Man har försökt beakta sakerna i förslagen eller motiveringen till dem. Eftersom propositionen i huvudsak innehåller förslag som preciserar bestämmelser, finns motivering och konsekvenser också i regeringens propositioner 211 och 210/2010.

I propositionen har de förslag som gäller specialyrkesexamen för trafiklärare och de olika examensdelarna i den slopats helt, med undantag av den ovannämnda arbetsgruppens förslag, eftersom de ändringar som föreslås i undervisnings- och kulturministeriets och Utbildningsstyrelsens yttranden kräver väsentliga ändringar både i nuvarande praxis och i grunderna för nämnda specialyrkesexamen. Dessa ändringsbehov måste utredas och beredas separat i samråd med förvaltningsområdena, vilket inte hinner göras inom tidtabellen för denna regeringsproposition. I propositionen har dessutom slopats ovannämnda förslag om utlämnande av uppgifter och vissa andra enskilda förslag, som inte ansetts överensstamma med gällande lagstiftning eller som t.ex. i stället för eftersträvad klarhet har konstaterats föranleda praktiska

tillämpningsproblem eller annars missförstånd. Till 5 § i lagen om alkoholövervakad kör rätt har fogats ett förslag om att körprov som polisen förordnat får avläggas med ett sådant fordon som uppfyller kraven på examensfordon och som saknar alkohol. I propositionen har som ett nytt förslag exempelvis tagits in ett förslag till en bestämmelse i körkortslagen som möjliggör försök med förarutbildning. I propositionen kvarstår det förslag till bestämmelse som i enlighet med Europeiska kommissionens ståndpunkt beaktar de nationella övergångstiderna för yrkeskompetens för förare av tunga fordon inom EU och EES.

Propositionen innehåller inte några förslag om ett system med felpoäng, eftersom den reformen kräver separat utrednings- och beredningsarbete. Avsikten är att utredningen av ett system med felpoäng ska göras som ett led i verkställandet av principbeslutet om trafiksäkerheten 2012—2014. I samband med detta arbete är det lämpligt att utreda även ändringsförslag som hänför sig till användning av körkortspåföljder i samband med förseelser som upptäckts vid automatövervakningen och att utsträcka körförbudet även till mopedkörning när körrätten inte baserar sig på körkort utan har erhållits innan mopedkörkort togs i bruk.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Körkortslagen

2 §. Begränsning av tillämpningsområdet. I 1 mom. föreslås att tillämpningen av lagen på de krav som gäller körrätt och körkort preciseras. Lagens krav på körrätt och körkort och andra tillstånd som man ska ha med sig när man kör ska tillämpas endast på väg som avses i vägtrafiklagen. Polisens körkortsövervakning ska inte heller utsträckas till områden där det inte krävs körkort. Ändringen motsvarar nuvarande praxis.

3 §. Definitioner. I definitionen av kortvarig körrätt och kortvarigt körkort i 1 mom. 2 punkten slopas omnämmandet av det första körkortet. Detta förhindrar tillämpningsproblem som eventuellt uppstår vid uppföljningen av nya förarens förseelser framför allt om personen i fråga har haft flera kortvariga körkort. Eftersom även körkort för tunga fordon kan utfärdas för två år, innehåller bestämmelsen en hänvisning till 22 § för att utsluta dessa körkort.

I 12 punkten slopas begreppet alkolåskörkort, eftersom körkort även i andra fall än i samband med alkolåsövervakad körrätt utfärdas med villkor om att alkolås ska användas. Begreppet kan inte heller anses nödvändigt eftersom inget särskilt körkort har tagits i bruk.

Det föreslås att till momentet fogas en ny 14 punkt som gäller läkar- och optikerutlåtande som avses i körkortslagen. Som sådana ska godkännas endast utlåtanden som getts på basis av kontroll och bedömning som gjorts i enlighet med nationella bestämmelser. Enligt 100 § i körkortslagen fastställer social- och hälsovårdsministeriet formuläret för de blanketter som ska användas och med stöd av 17 och 18 § utfärdar ministeriet närmare bestämmelser om förarens hälsotillstånd och hur det ska bedömas. Som ett sådant utlåtande ska inte godkännas ett intyg som utfärdats på basis av en kontroll som gjorts ut-

omlands, eftersom de medicinska kraven och förarens hälsotillstånd ska bedömas i enlighet med de krav som gäller i Finland. EU-lagstiftningen kräver inte heller att intyg som utfärdats i andra länder ska erkännas, även om de medicinska kraven i sig är harmoniserade. Den blankett för läkarintyg som används i Finland innehåller inga uppgifter om hälsotillståndet. De har inte ansetts nödvändiga, eftersom läkaren bedömer om de medicinska kraven är uppfyllda och polisen, som är den myndighet som beviljar körtillstånd, tolkar inte uppgifterna om hälsotillstånd. Intyg av optiker ska kunna användas endast i stället för kontroll enligt 20 § 2 mom. i körkortslagen som görs i samband med trafikövervakning, eftersom kontrollen av synförmågan vid 45 års ålder slopas. I stället för kontroll som görs i trafiken ska föraren kunna visa att synkraven är uppfyllda med ett intyg av läkare eller optiker i enlighet med 20 § 3 mom. 13 punkten ändras av tekniska orsaker.

4 §. Körkortskategorier. För tydligheten skall föreslås att till 1 mom. 1 a-punkten fogas ett omnämmande av moped, som i samband med olika paragrafer i körkortslagen, liksom i 11 § i fordonslagen (1090/2002) har använts som benämning på två- och trehjuliga motordrivna fordon enligt punkten. Enligt artikel 4.2 i körkortsdirektivet 2006/126/EG är det fråga om två- eller trehjuliga fordon som är konstruerade för en högsta hastighet av 45 km/h enligt artikel 1.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG om typgodkännande av två- och trehjuliga motorfordon (utom de som är konstruerade för en högsta hastighet av 25 km/h). De fyrehjuliga fordon som avses i punkten är åter enligt artikel 1.3 a i det nämnda direktivet fordon som berörs av nationella bestämmelser i fordonslagen.

Det föreslås att 1 mom. 2 c-punkten slopas. Invalidmotorcyklar ska klassificeras på samma sätt som andra motorcyklar. En sådan motorcykel kan också höra till någon annan

kategori än A1 när man bedömer fordonets effekt eller andra egenskaper.

Det föreslås att den finska språkdräkten i 1 mom. 3 punkten preciseras för att det ska kunna vara fråga om endast fordon med en utgångseffekt på högst 70 kW. Den nuvarande finska språkdräkten kunde möjliggöra en tolkning om en trefaldig utgångseffekt. I sin ändrade form motsvarar kravet språkdräkten i den engelskspråkiga versionen av direktivet.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket det genom förordning av statsrådet får utfärdas närmare bestämmelser om hur klassificeringen ska tillämpas på vissa fordon och fordonskombinationer. För närvarande ingår kravet på körkort för förare av s.k. stadståg i 44 § 1 a mom. i förordningen om användning av fordon på väg (1257/1992). Enligt det får med bil- eller traktorsläpvcagn på en rutt som godkänts av polisen transporteras personer till sevärdheter och tillställningar för allmänheten, förutsatt att släpvcagnens konstruktion och utrustning lämpar sig för persontransport, den högsta tillåtna körhastigheten är 25 km/h och vid persontransport med påhängsvagn eller med två eller flera till varandra kopplade släpvcagnar har dragfordonets förare ett körkort som berättigar till framförande av fordonskombination av klass DE. Genom förordning av statsrådet kunde man till exempel föreskriva om kravet på körkort för dylika fordon, som inte omfattas av grundklassificeringen. Det har i praktiken varit svårt att hitta det nuvarande körkortskravet och därför flyttas det till körkortsbestämmelserna. Det ska fortfarande vara motiverat att kräva körkort för kategori D av den som framför fordon i persontrafik. Enligt yrkeskompetenslagen ska kraven på yrkeskompetens inte tillämpas på fordon vars högsta konstruktiva hastighet är 45 km/h, och på den grunden ska kravet på yrkeskompetens inte tillämpas. Däremot slopas kravet på kombinationskort för kategori E. Hastigheten hos den aktuella fordonskombinationen är mycket låg, så det kompenserar det slopade kombinationskravet. Den aktuella fordonskombinationen är i praktiken inte avsedd att till exempel backas, vilket är ett krav för kombinationsförare. I praktiken har det funnits förare med busskörkort att tillgå för upp-

giften, men problemet har varit att de saknat rätt för kategori E. I detta fall ska uppmärksamhet inte fästas vid antalet sittplatser, så kategori D räcker inte till för att köra fordonen.

5 §. Ålderskrav. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse som möjliggör undantag från kraven på yrkeskompetens i 1 mom. 7 punkten, om personen genomgår utbildning som leder till grundexamen i logistik och grundar sig på en läroplan. Undantaget behövs då minimiålderskravet för körkort för lastbil stiger till 21 år. Till följd av undantaget kan yrkeskompetensutbildningen framskrida rationellt som en del av den övriga yrkesutbildningen så att körkortsutbildning ges före yrkeskompetensutbildning. Samtidigt preciseras 1 mom. 7 punkten i fråga om kraven på yrkeskompetens. I 2 mom. slopas hänvisningen till minimiåldern 18 år. Det ska vara möjligt att få körkort för de nämnda kategorierna i överensstämmelse med kraven på minimiålder i 1 mom. redan medan man har kortvarigt körkort, men det ska ändå på samma sätt som nu krävas att man först genomgått alla delar inom förarutbildningen för kategori B. Kravet på att den som har ett utländskt körkort ska ha haft kortet i minst sex månader efter att han eller hon har fyllt 18 år, som är minimiålder för framförande av bil, ska dessutom av enhetlighetsskäl ses över så att det motsvarar tidsfristen för möjlighet att få genomgå fördjupningsdelen och erhålla s.k. permanent körkort i Finland, som förkortas till tre månader. I fortsättningen ska man kunna börja med fördjupningsdelen inom förarutbildningen minst tre månader efter att man fått kortvarig körrätt. För närvarande är det möjligt att börja med den andra delen tidigast sex månader efter att man fått körrätt.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom., där det hänvisas till 7 § 1 mom. om minimiåldern för framförande av trehjulning i kategori A. Körkort i kategori A medför rätt att först som 21-åring köra trehjulningar vilkas effekt överstiger 15 kW, fast det är möjligt att få körkort i kategori A också vid lägre ålder.

6 §. Körrätt. På grund av ändringen i 5 § 2 mom. föreslås det att till 6 § 3 mom. 2 punkten fogas en bestämmelse om att körrätt för kategori C eller CE saknas om ålderskravet

inte uppfylls på grund av att körrättsinnehavaren har avbrutit utbildningen för yrkesinriktad grundexamen och inte heller annars har den yrkeskompetens som krävs.

7 §. Körrättens omfattning. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse om att körkort för motorcykel liksom det nya körkortet för trafiktraktorer i kategori LT ska medföra rätt att köra fordon i kategori T. Förslaget motsvarar nuvarande praxis utom när det gäller kategori LT.

Det föreslås att 3 mom. 2 punkten ändras, eftersom ändringen av körkortsdirektivet gör att en medlemsstat kan avvika från det tidigare ovillkorliga kravet att om examen avläggs med automatväxlat fordon förutsätts det att körrätten begränsas till att gälla endast sådana fordon. Avvikelse förutsätter att personen i fråga tidigare visat, på det sätt som man beslutar nationellt, att han eller hon behärskar manuell växellåda. Ändringen hänför sig till genomförandet av kommissionens direktiv 2012/EG om ändring av körkortsdirektivet. I anslutning till ändringen fogas till 6 mom. ett bemyndigande att utfärda bestämmelser om nämnda undantag genom förordning av statsrådet. Det föreslås också att bestämmelsen i det nuvarande 3 mom. om att körrätten för moped inte ska begränsas till bara automatväxlade mopeder trots att manöverprovet avläggs med en sådan moped ska ingå i förordning av statsrådet.

8 §. Ändring av körkortskategori. Det föreslås att 2 mom. ändras i anslutning till ändringen av 2 § 12 punkten och 16 §. Ett villkor om alkohol kan antecknas på körkortet också av hälsoskäl. I momentet preciseras de anteckningar som ska göras på körkort och förfarandet när övervakad körrätt upphör. Den nuvarande bestämmelsen i 2 mom. om att körkort för grupp 2 kan utfärdas utan kategori B motsvarar inte EU:s krav. Eftersom giltigheten för körkort som innehåller ett villkor om alkohol ändå inte är begränsad endast till Finland, måste anteckningssättet och kortets giltighet av denna orsak förenhetligas med EU:s krav eller så måste kortets giltighet begränsas så att det gäller endast i Finland. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse om att körkort för grupp 2 kan utfärdas utan kategori B, men att körkortets giltighet i så fall ska begränsas så att det gäller endast i

Finland. Begränsningen ska antecknas på kortet med en nationell kod. I samband med alkohol införs genom bestämmelser på förordningsnivå även andra koder, av vilka en ska gälla alkoholövervakad körrätt och den andra användning av alkohol av hälsoskäl. Bestämmelsen om körkort som innehåller ett villkor om alkohol för enbart tunga fordon gör det möjligt att till exempel fortsätta med sina arbetsuppgifter fast ens privatbil saknar alkohol som skulle tillåta körning. Anteckningar om kategori som avviker från EU:s krav hindrar sannolikt att körkortet erkänns i andra länder. Kraven förutsätter att kort för grupp 2 har åtminstone kategoribeteckningen BD eller BC. Alkoholvillkoren baserar sig inte på EU:s bestämmelser.

9 §. Att ansöka om körkortstillstånd. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse om ansökan om körkortstillstånd för kombinationer som är mer omfattande än de kombinationer i kategori B som avses i 7 § 4 mom. men snävare än kombinationerna i kategori BE. Sökanden ska från tidigare ha körrätt för kategori B, till vilken den sökta tilläggsrätten fogas. I praktiken är det fråga om en utvidgning av körrätten för kategori B, som i enlighet med bestämmelsen uppnås genom ett körprov. Bestämmelsen och sättet att anteckna tilläggsrätten med en kod som fogas till kategori B baserar sig på EU:s lagstiftning. Det faktum att det inte är fråga om en separat kategori, skiljer sattet att avlägga den från det förfarande som ska iaktas i fråga om kategori BE. Tidpunkten då rätten börjar är inte avsedd att antecknas på körkortet på samma sätt som i fråga om till exempel kategori BE. I registersystemet går det inte att skilja åt dessa rättigheter inom samma kategori. Tilläggsrätt ska sökas med separat körkortstillstånd och motsvarande körkortsbeställning går till tillverkning när kombinationsprovet avlagts.

11 §. Undantag från kravet på körkortstillstånd. Enligt 1 mom. 3 punkten ska körkortstillstånd inte krävas vid sidan av duplett när det är fråga om utfärdande av körkort i en situation då man inte ingriper i körkortets giltighet. Körkortets giltighetstid upphör då samma dag som det tidigare körkortet. Utöver duplett kan det bli fråga om att anteckna till exempel yrkeskompetens för förare av

tunga fordon eller villkor om att använda glasögon på körkortet. I detta fall ska man ansöka om körkort i stället för körkortstillstånd.

12 §. Villkor för körkortstillstånd. Det föreslås att i 2 mom. slopas omnämmandet av beviljande av alkoholskörkort, eftersom utfärdande av alkoholskörkort hänför sig endast till alkoholövervakad körrätt. I detta fall är det fråga om ett specialvillkor enligt 16 §. I körkortsklassificeringen ska man iaktta normal klassificeringspraxis, det vill säga innehavare av körrätt för tunga fordon ska också ha körrätt för kategori B.

16 §. Villkor och begränsningar i körkort. Det föreslås att till det inledande stycket i 1 mom. fogas ett omnämmande av den begränsning som föreslås i 8 § 2 mom.

17 §. Medicinska krav för körkort i grupp 1. Det föreslås att till 2 mom. fogas ett bemyndigande att utfärda bestämmelser om kontroller av förarnas hälsa genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Detta ska gälla de kontroller som förarna genomgår och innehållet i dem. Bestämmelser om kontrollernas innehåll och genomförande behövs för att förenhetliga kontrollerna och bedömningen av körförmåga och för att uppnå den säkerhetseffekt som eftersträvas med dem. I och med körkortslagen införs en utvidgad läkarkontroll för äldre förare.

18 §. Medicinska krav för körkort i grupp 2. Det föreslås att motsvarande bestämmelse fogas till 2 mom. som till 17 § 2 mom.

20 §. Kontroll av förarens hälsotillstånd och prestationsförmåga. Det föreslås att 4 mom. ses över för att förtydliga skyldigheten att visa upp läkarutlåtande. Den ska gälla i Finland varaktigt bosatta innehavare av utländska körkort, vilkas giltighetstider avviker från de giltighetstider som tillämpas i Finland. Den andra meningen innehåller närmare anvisningar om uppvisande av läkarutlåtande. Om tidsfristen enligt momentet försummas ska det i överensstämmelse med den ändring som föreslås i 64 § 2 mom. 2 punkten leda till att förfarandet för meddelande av körförbud inleds på grund av att den lagbestämda skyldigheten har försumrats.

22 §. Körkortens giltighetstid. Det föreslås att 3 mom. ändras till följd av den ändring som föreslås i 11 § 1 mom. 3 punkten. I mo-

mentet bestäms från tidigare om giltighetstiden för ett körkort som utfärdas till följd av att behörigheten i körkortet utvidgas. Då fogas till körkortet nya kategorier eller till exempel behörighet att köra tyngre fordonskombinationer än vanligt i kategori B enligt 7 § 4 mom. Då krävs körkortstillstånd och de giltighetstider som avses i paragrafen ska tillämpas på det nya körkortet. Om däremot villkor eller begränsningar fogas till körkortet under dess giltighetstid eller på körkortet antecknas yrkeskompetens för förare av tunga fordon ska det inte inverka på giltighetstiden för körrätten. Av denna orsak ska det nya körkortet gälla till samma dag som giltigheten för det tidigare körkortet upphör. Om körkortet i detta sammanhang förnyas i enlighet med kraven på förnyelse, ska på det nya körkortet tillämpas tidsfristerna i 1 eller 2 mom. beroende på behörigheten.

23 §. Giltighetstiden för kortvarigt körkort. Det föreslås att rubriken för paragrafen och 1 mom. ändras till följd av att definitionen av kortvarig körrätt och kortvarigt körkort ändras. I överensstämmelse med vad som konstaterats i fråga om 3 § 1 mom. 2 punkten slopas i rubriken omnämmandet av det första körkortet. Samtidigt ändras ordalydelsen i 1 mom. i fråga om giltighetstiden för kortvarigt körkort och utfärdande av det följande körkortet som är i kraft i enlighet med 22 §. I paragrafens övriga moment föreskrivs om utvidgning av behörigheten i körkortet till andra kategorier innan man genomgått den stegvisa förarutbildning som avses här. Körkortskravet för en förare som byter ut sitt utländska körkort förenhetligas med tidsfristerna för den stegvisa utbildningen för kategori B. Sökanden ska ges ett kortvarigt körkort, om han eller hon har haft ett utländskt körkort kortare tid än tre månader efter det att han eller hon har fyllt 18 år, som är den föreskrivna åldern för att få köra bil i Finland.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att det av särskilda skäl ska vara möjligt att inte utfärda ett nytt kortvarigt körkort, även om kriterierna för att meddela körförbud skulle uppfyllas under den kortvariga körrätten. En motsvarande bestämmelse ingår i det nuvarande 72 § 2 mom. i vägtrafiklagen. Enligt motiveringen till körkortslagen var avsikten att paragrafen inte skulle ändras i sak. Bestämmelsen

ger möjlighet att av rimlighetsskäl utfärda ett permanent körkort, även om ett antal gärningar som skulle motivera körförbud har samlats under den kortvariga körrätten. Förfarandet kunde varit motiverat till exempel i ett sådant fall där man beslutar att använda varning och övriga omständigheter talar för att undantag är möjligt också i fråga om körkortet. Även om uppföljningen av en ny föräres förseelser kan fortsätta också efter det att han eller hon har fått permanent körkort, ska den kortvariga körrätten inte längre återställas i ett sådant fall. Då ska föraren meddelas körförbud eller någon annan påföljd som används i stället på grund av gärningarna.

26 §. Utlämnande av körkort. Det föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs. Bevarandet av körkort enligt momentet sysselsätter myndigheterna oskäligt, eftersom körkortet har återlämnats endast i enskilda fall av den orsaken att avläggandet av körkort för en högre kategori inte har slutförts. De körkort som ska bevaras kan vara moped-, traktor- eller motorcykelkörkort. Antalet kort som ska bevaras är uppskattningsvis drygt 20 000 per år. I polisdistrikten sker dock i praktiken inga återlämningar, eller högst ett par per år. Slopandet av behörigheten för polisen på böningsorten och övergången till att skicka körkortet per post ökar ytterligare det arbete som bevarandet av korten och åtgärder i anslutning till det medför. Om till exempel den som fått ett kortvarigt körkort avbryter avläggandet av permanent körkort, kan han eller hon ansöka om duplett av körkort motsvarande gällande körrätt, varvid också fotografiet kan uppdateras. Kostnaden för duplett av körkort är 44 euro.

27 §. Förnyelse av körkort. Det föreslås att hänvisningsbestämmelsen i den inledande meningens i paragrafen rättas.

31 §. Körkorts krav. I 3 mom. slopas kommunikationsministeriets behörighet att fastställa mallarna för olika tillstånd. Det föreslås att Trafiksäkerhetsverket ska svara för att körkort och olika tillstånd och intyg tillverkas och levereras i enlighet med de bestämmelser och krav som gäller dem, om inte behörigheten till vissa delar har getts någon annan.

31 a §. Serviceuppgifter som gäller körkort och andra tillstånd. Det föreslås att till lagen

fogas en bestämmelse enligt vilken Trafiksäkerhetsverket kan skaffa tillverkning och leverans av körkort i form av tjänster från en serviceproducent. Tjänsten ska kunna innefatta tillverkning av körkort utifrån uppgifterna i körkortsregistret samt leverans av körkort till sökandena med posten.

Uppgifterna ska överföras till körkortstillverkaren i bestämd form via en separat förbindelse. Det ska inte vara fråga om ett användargränssnitt, där tillverkaren skulle komma åt att använda registersystemet. Körkortsuppgifterna ska således skrivas ut automatiskt på körkortet ur körkortsregistret, och därför har serviceproducenten inget behov av att behandla kortuppgifterna särskilt. Körkortstillverkaren ska inte heller ha något behov av eller förutsättningar för att till exempel kontrollera körkortsuppgifterna, eftersom uppgifterna lagras i registret i den form som de matats in. Om det finns ett fel på körkortet, kan det bero på att den beställt körkortet gjort ett inmatningsfel eller på att omständigheterna förändrats, till exempel att namnet ändrats. Om ett körkort som levereras är behäftat med dylika fel ska man ta kontakt med polisen. När körkortet skickas med posten kan man anmäla om saken till exempel i det brev som följer med kortet.

Körkortsbeställningen går till systemet när förarexamen har avlagts och den som tar emot examen har lämnat ut examensintyget. Om ingen examen krävs går beställningen när polisen har fattat beslut om att körkort ska beviljas. Serviceproducenten tillverkar kortet och levererar det till den adress som fås ur registret. Kort som ska lämnas ut av polisen levereras till den behöriga polisinställningen. Övriga kort levereras till sökandena med posten. Leveransadressen ska ingå bland beställningsuppgifterna. Förfarandet är det motsvarande i fråga om till exempel bank- och kreditkort. När kortet matas ut, skrivs också ett foljbrev ut och kortet fogas till det. Bägge är försedda med koder som säkerställer att rätt kort och foljbrev möts. Processen är helt maskinell, dessa handlingar hanteras inte manuellt.

Enligt paragrafen ska tjänsten kunna förenas med mottagande av körkort som sökandena återlämnar. Uppgifterna på återlämnade kort ska läsas in maskinellt och tillverkarna

ska sända uppgifterna via användargränssnittet till Trafiksäkerhetsverket. Verket antecknar att ett kort har återlämnat och ska förstöras. Kortet ska i praktiken sparas så länge att eventuella fel i till exempel återlämningsuppgifterna kan utredas med hjälp av det egentliga kortet. Därefter skickas korten för att förstöras i enlighet med det förfarande som iakttas i dylika fall. Det förs bok över förfarandet och det är allmänt standardiserat.

Körkortet är inte en officiell identitetshandling. Det utvisar körrätten, men det godkänns fortfarande tämligen allmänt också för att visa identiteten. Körkortet innehåller personuppgifter och utlämnandet av det inverkar också på när körrätten börjar särskilt när ingen förarexamen avläggs. I dessa fall kan körrätten också fås att börja med ett temporärt körkort som utfärdas av polisen.

I fortsättningen ska körkortet i regel skickas per post till sökandena. Bestämmelser om det förfarande som hänför sig postleveransen utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av bemyndigandet i 26 § i körkortslagen. Enligt 7 § i statsrådets förordning om körkort (423/2011) skickas körkortet till sökanden per post, om villkoren för att lämna ut körkortet är uppfyllda, sökandens identitet har styrkts i enlighet med 9 § 3 mom. i körkortslagen i samband med körkortsförfarandet och polisen inte anser att det finns något i 26 § 1 mom. i körkortslagen avsett hinder för postandet. Enligt bestämmelserna är det alltså polisen som i sista hand beslutar om utlämnandet av körkort. Polisen matar in uppgift om att villkoren för utlämnande är uppfyllda i körkortsregistret och detta utlöser leveransen av körkortet till sökanden. Körkortet matas ut ur fordonstrafikregistret och det postas till den adress som fås ur registret. Allt sker automatiskt.

Enligt 31 § i körkortslagen svarar Trafiksäkerhetsverket för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut. Enligt statsrådets förordning svarar verket också för postningen av körkort. Enligt den bestämmelse som nu föreslås kan verket skaffa dessa tjänster från en utomstående serviceproducent så att det fortfarande svarar för verksamheten. Verket ska avtala med serviceproducenten om serviceproduktionen så att uppgifterna sköts på samma sätt som om verket skulle

sköta dem själv. Detta förutsätter att kraven på god förvaltning iakttas och att det övervakas att så sker. I paragrafen föreskrivs också om kraven på serviceproducenten. Serviceproducenten ska vara pålitlig. Åtminstone ska det inte finnas kännedom om något som skulle visa att denne eller personer i ansvarig ställning hos denne genom sin verksamhet eller annars har visat sig vara uppenbart olämplig för detta uppdrag. Med tanke på verksamhetens natur ska det förutsättas att serviceproducenten har sådana ekonomiska och verksamhetsmässiga resurser som förutsätts för att sköta uppdraget. Standarden på datasystemen ska kunna anpassas till verksamheten och vara tillräcklig. Det ska finnas förutsättningar att iakttas datasäkerhet. Även om verksamheten är automatisk så behandlas personuppgifter i samband med tillverkningen av körkort. Av denna orsak är det nödvändigt att uttryckligen betona att personuppgifterna ska hemlighållas och att personuppgiftslagen ska tillämpas i verksamheten. Också bestämmelserna om straffrättsligt tjänstemannaansvar ska tillämpas på dem som sköter uppgifterna.

35 §. Målet för förarutbildning. Det föreslås att till 3 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken kravet på att läraren tillsammans med eleven ska delta i yrkesundervisning innan körundervisningen inled, som iakttas i kategorierna AM och B, också ska tillämpas på sådan undervisning med undervisningstillstånd som ges för motorcykelkörkort. Kravet stödjer undervisningen med undervisningstillstånd och fäster uppmärksamhet vid säkerhetsaspekterna. Om innehavaren av undervisningstillstånd har behörighet som motorcykellärare ska deltagande i bilskoleundervisning inte krävas. Vid undervisning enligt 24 § 2 mom. 3 punkten är undervisningens kvalitet särskilt viktig eftersom ingen förarexamen hänför sig till undervisningen. En bestämmelse om lärarens behörighet ingår i 41 §.

40 §. Undervisningstillstånd för annan utbildning än för körkort för kategori B. Det föreslås att till 40 § 1 mom. 1—3 punkten fogas ett omnämnande av kategori AM. Undantagen gäller ålder och körkorts krav för lärare med undervisningstillstånd för kategori AM. De andra kraven följer av 39 §. I punkt

3 ska det enda undantaget från den primära bestämmelsen gälla körkortskravet. Det föreslås att till momentet fogas en ny 5 punkt, där det föreskrivs om lärarens behörighet inom förarutbildningen när motorcykelkategorin höjs på grund av erfarenhet. Eftersom det inte krävs någon förarexamen då, skärps kraven på läraren för att undervisning ska bli mera effektiv på samma sätt som man gjorde i fråga om utbildningen i körning på övningsbana och mörkerkörning i samband med att körkortslagen stiftades. Undervisningen ska ges i bilskola, om läraren saknar trafiklärartillstånd och behörighet att ge förarutbildning för motorcykel.

41 §. Undervisning för kategori B och AM samt motorcykelkörkort med undervisningstillstånd. Det föreslås att rubriken för paragrafen ändras och till 1 mom. fogas ett krav på gemensam undervisning i bilskolan, om läraren saknar trafiklärartillstånd. Den som har undervisningstillstånd ersätts med lärare, så i praktiken blir det mer utrymme för prövning när det gäller i vilket skede man kan söka sig till undervisningen. Man kan delta i undervisningen efter att undervisningstillståndet har beviljats, då det är säkert att man får tillstånd. Man också delta i undervisningen innan man ansöker om undervisningstillstånd och inleder undervisningsprocessen, om man först vill bedöma till exempel hur krävande undervisningsuppgiften är och om man klarar av den. Körundervisningen ska ändå inte få inledas innan man har fått undervisning. När körkortslagen stiftades ställdes inte gemensam undervisning som villkor för beviljande av undervisningstillstånd, för att det inte skulle orsaka onödiga kostnader om tillstånd inte beviljas. De andra momenten i paragrafen ändras på motsvarande sätt. Den gemensamma undervisningen ska gälla varje undervisningstillstånd och undervisningstillfälle för sig, eftersom läraren med undervisningstillstånd har en ny elev varje gång.

Det föreslås att till 3 mom. fogas ett omnämmande av kategori AM och där görs en motsvarande ändring beträffande lärare och undervisningens innehåll som i 1 mom. Den gemensamma undervisningen ska gälla säkerhetsfrågor i anslutning till körning av for-

donet samt stöda den undervisning som ska ges med stöd av undervisningstillståndet.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. Det nya 4 mom. ska innehålla bestämmelser om motorcykelutbildning som ges med undervisningstillstånd och den gemensamma undervisning som läraren och eleven ska delta i och om det skärpta behörighetskravet på läraren i anslutning därtill eller alternativt att man deltar i undervisningen i bilskolan. Kravet ska överensstämma med kraven för kategori B och AM. Den gemensamma undervisningens innehåll ska vara av samma typ som i kategori AM och behandla säkerhetsfrågor med avseende på körning med tvåhjuliga fordon. I kategori A1, A2 eller A ska målet med undervisningen vara att stöda och styra den undervisning som ges med stöd av undervisningstillstånd samt att behandla säkerhetsfrågor med anknytning till motorcykelkörning. Genom förordning av statsrådet bestäms om undervisningens omfattning liksom i andra fall. Det är tänkt att undervisningen ska omfatta två timmar. Enligt bestämmelserna ska det inte vara möjligt att få undervisningstillstånd för sådan utbildning som krävs för att få övningsstillstånd.

Till 5 mom., det nuvarande 4 mom., fogas en hänvisning till 4 mom. till följd av kravet på gemensam undervisning som gäller motorcykelundervisning. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser även om innehållet i och omfattningen av denna undervisning.

I övrigt förblir paragrafen oförändrad i sak.

48 §. Övningsfordon och utrustning för eleven. Det föreslås att bemyndigandet i 48 § 1 mom. ändras så att bestämmelser om undervisningsfordon utfärdas genom förordning av statsrådet i stället för kommunikationsministeriet. Därefter utfärdas alla motsvarande bestämmelser om undervisning genom förordning av statsrådet. Ordföljden i momentet ändras för att klargöra tillämpningen.

51 a §. Försökstillstånd. Det föreslås att till lagen fogas en bestämmelse som möjliggör försök med förarutbildning. Genom försök ska man kunna avvika från förarutbildningens omfattning och genomförande för att genomföra undersökningar som syftar till att

utveckla förarutbildningen. För att kunna utveckla nya förarutbildningsmetoder är det nödvändigt att göra jämförande undersökningar. Enligt förslaget ska Trafiksäkerhetsverket med kommunikationsministeriets samtycke kunna bevilja tillstånd för ett försök som övervakas av verket. Det ska vara frivilligt att delta i undersökningen och eleven ska betala för undervisningen. Undervisningens mål och innehåll ska överensstämja med bestämmelserna, men till exempel undervisningsmetoderna och omfattningen ska kunna avvika från de föreskrivna. En del av undervisningen ska kunna ges till exempel som gruppundervisning, en del av körundervisningen ska kunna ersättas med undervisning vid körimulator eller så ska man kunna undersöka olika modeller för undervisning på övningskörningsbana eller sätt att genomföra fördjupningsdelen. Enligt undersökningar kan beaktansvärda inlärningsresultat uppnås med hjälp av simulatorer och de kan med fog användas för att stöda undervisningen när det inte är möjligt eller mycket svårt att ordna praktisk undervisning. Grundläggande körskicklighet som förvärfvas i praktiska förhållanden försvarar fortfarande sin plats. Den praktiska undervisningens omfattning och genomförandet av den måste anpassas till dessa principer. Särskild uppmärksamhet måste fästas vid att eleverna uppnår minst samma färdigheter i försöket som vid regelrätt förarutbildning. För att jämföra undersökningsresultaten kunde man använda till exempel ett separat test på samma sätt som vid den jämförande undersökningen om utbildningen i mörkerkörning eller självutvärdering och lärarens utvärdering eller framgången i förarexamen, om undersökningen gäller undervisning som leder till examen. Vid försöken ska en av Trafiksäkerhetsverket godkänd läroplan följas. Läroplanen kan också ha godkänts enkom för försöket.

54 §. Villkor för att delta i förarexamen. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten och 2 mom. ändras för att göra tillämpningen av bestämmelsen klarare i sådana fall då körkortstillståndet inte har återkallats på grund av körförbud eller temporärt körförbud. Eftersom deltagaren betraktas som förare i körprovet, kan den som har meddelats körförbud inte delta i provet. I 2 mom. föreslås ett un-

dantag i det fall att en deltagare som har meddelats körförbud tills vidare har förordnats att avlägga nytt körprov av polisen.

55 §. Intyg över förarexamen samt underkännande i examen. Det föreslås att 2 mom. ändras eftersom orsaken till underkännande inte kan antecknas på utbildningsintyget. I praktiken görs anteckningen i den bedömningstabell över prestationen som fylls i under körprovet.

58 §. Att köra militärfordon. Det föreslås att huvudstabens behörighet att utfärda närmare föreskrifter om de tillstånd av försvarsmakten som krävs för att köra fordon utvidgas till att gälla även terrängfordon som avses i 16 § 1 mom. i fordonslagen. Av dessa använder försvarsmakten motorslädor och hjulförsedda terrängfordon. Förutom körkort enligt körkortslagen är målet med det erforderliga tillståndet att gå igenom de särskilda syftena med användningen av fordonet i fråga och förhållandena när det används för trafik inom försvarsmakten. Förändringen kan bidra till att upprätthålla och förbättra trafiksäkerheten.

59 §. Körkort och andra körtillstånd eller körrättigheter för moped utfärdade i någon annan EU- eller EES-stat. Det föreslås att 1 mom. ändras så att behörigheten hos körkort som utfärdats i andra EU- och EES-stater kan beaktas och erkännas. Detta har att göra med ömsesidigt erkännande av körkort. Före anslutningen till EU har medlemsstaternas nationella körrättigheter kunnat innehålla mera omfattande körrättigheter, som omfattas av detta ömsesidiga erkännande. Undantagen baserar sig på ett särskilt beslut om överensstämmelse som Europeiska kommissionen utfärdar om tillämpningen av artikel 13 i körkortsdirektivet. Det är nödvändigt att erkänna dessa rättigheter i synnerhet när personen i fråga äger ett fordon som han eller hon får köra utan begränsningar i sitt hemland. Dessa undantagsfall har samlats i Europeiska kommissionens beslut om motsvarighet för medlemsländernas körkort och i den körkortsbok som sammanställts över nationella körkort före anslutningen till EU. I Finland har körkortsklassificeringen med några små nationella undantag baserat sig på klassificeringen enligt internationella vägtrafikkonventioner. Tilläggsrättigheter har ingått endast i

körkort för kategori C, men även de har begränsats till att gälla i Finland och endast i särskilda situationer. Till bestämmelsen i 5 mom. fogas ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om krav som hänför sig till detta ömsesidiga erkännande. Momentets ordalydelse preciseras också så till vida att vid sidan av kategori AM ska även något annat körkort som ger rätt att köra lätt fyrhjuling godkännas. Lätt fyrhjuling ingår i andra harmoniserade körkortskategorier, så körkort för kategori B uppfyller kravet.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., där det konstateras att EU- och ETA-stater ska utbyta information i körkortsärenden. Informationsutbytet baserar sig på en förpliktelse i körkortsdirektivet och för det ska användas nätverket för EU-körkort, som kommissionen kommer att inrätta. En förpliktelse att inrätta det ingår i körkortsdirektivet. Kommissionens tanke är att nätverket ska kunna tas i bruk den 19 januari 2013. Uppgifterna ska förmedlas ur fordonstrafikregistret, som förs av Trafiksäkerhetsverket, genom att utnyttja registrets datainnehåll. Lagen om fordonstrafikregistret innehåller bestämmelser om utlämnade av uppgifter ur registret. I övergångsbestämmelserna beaktas förfarandet i en situation där registret ännu inte är i bruk eller inte kan användas av någon annan orsak.

60 §. Körkort utfärdat i en konventionsstat. Ändringen av den internationella Wienkonventionen om vägtrafik har förändrat internationella körkorts ställning och erkännandet av dem i internationell trafik. Vid sidan ett sådant körkort krävs ett nationellt körkort. Det föreslås att 1 mom. 2 punkten och 3 mom. 2 punkten ses över så att denna ändring beaktas. Hittills har internationellt körkort godkänts som en handling som ger rätt att köra i Finland, men när körkortet byts ut har det inte godkänts ensamt. Den föreslagna ändringen av 3 mom. 2 punkten motsvarar i sak nuvarande praxis.

Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. Enligt momentet ska ett körkort vars innehavare har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades inte alls gälla i Finland. Enligt 1 mom. 1 punkten ska ett sådant körkort inte ge rätt att köra i Finland.

Körkortet ska inte heller annars kunna utnyttjas vid ansökan om finskt körkort, eftersom det inte gäller i Finland. Körkortet ska således inte kunna bytas ut utan ny förarexamen eller enbart genom att avlägga förarexamen. För att få ett finskt körkort ska körkortsinnehavaren genomgå föreskriven körkortsutbildning och avlägga förarexamen. I annat fall skulle förfarandet göra det möjligt att kringgå körkortsbestämmelserna och ansöka om körkort där kraven är som lindrigast. Principen utgår från den internationella principen att körkort avläggs där som personen i fråga även annars kör och vistas. Bestämmelsen hindrar inte att förarutbildning som erhållits för körkortet räknas till godo, om den uppfyller de föreskrivna kraven. Den som tar emot examen ska bedöma om förarutbildningen eventuellt kan räknas till godo utifrån den utredning som företetts. Bestämmelsen klarlägger och förenhetligar det praktiska förfarandet när det gäller utländska kort.

61 §. Annat utländskt körkort. Giltigheten i Finland för andra körkort som utfärdats utomlands preciseras för att klarlägga och förenhetliga tillämpningspraxisen. Det föreslås att 1 mom. ändras så att andra utländska körkort inte ger rätt att köra motordrivna fordon i Finland. Ett körkort som avses i denna paragraf ska dock under vissa förutsättningar kunna utnyttjas när man skaffar finländskt körkort, då det kan ge rätt att delta i examen utan föreskriven förarutbildning. Förutsättningen är att körkortet har beviljats i en stat som Finland erkänt och att den som fått körkortet inte har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades. Detta motsvarar nuvarande praxis. Bestämmelsen hindrar inte att förarutbildningen gottskrivs i enlighet med vad som konstateras i motiveringen till 60 §.

62 §. När utländskt körkort ska lämnas in till polisen. Det föreslås att 1 mom. ändras så att ett körkort som utfärdats i en annan EU- eller EES-stat ska lämnas in till polisen endast om det används för att få ett finländskt körkort. Detta betyder i praktiken att man får delta i examen direkt utan krav på förarutbildning eller att körkortet byts ut direkt till ett finländskt körkort utan examen. Situationen är den motsvarar när ett EU- och EES-kort förnyas, då personen i fråga ges ett fin-

ländskt körkort för att körrätten ska fortsätta att gälla. I dessa fall ersätter det finländska körkortet det ursprungliga körkortet och det ska också kunna användas i den stat som beviljat kortet. Trots att alla kategorier i kortet inte byts, ska det tidigare körkortet lämnas bort. Man ska fortfarande få körkortet tillbaka bara om man flyttar från landet och mot det finländska körkortet. Om det utländska körkortet beroende på beviljaren inte alls gäller i Finland, finns det inget behov av att ta bort körkortet. Eftersom körkortet inte medför rätt att köra här, finns det till exempel ingen risk för oegentligheter. Innehavaren kan behöva körkortet till exempel när han eller hon reser till sitt tidigare hemland som utfärdat kortet och där det finländska kortet inte erkänns. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras till följd av ändringen i 1 mom.

63 §. Tillfälligt körkort. Det föreslås att till 1 mom. 2 punkten fogas i överensstämmelse med tillägget till 61 § 1 mom. ett omnämnande av att körkort inte kan ges till en person som har varit varaktigt bosatt i Finland när kortet enligt 61 § beviljades.

64 §. Körförbud. I 1 mom. föreslås att domstolen ersätts med tingsrätten, eftersom med domstol avses här inte förvaltningsdomstol. Bestämmelsen blir då mer informativ för medborgarna. Detsamma gäller vissa andra paragrafer i 7 kap. Tingsrättens behörighet omfattar också de domstolar som ska landlägga överklaganden utan särskilda bestämmelser om detta.

Enligt den nuvarande 2 mom. 2 punkten kan körförbud tas upp till behandling först om läkarintyg eller någon annan utredning har inte har visats upp inom den frist som polisen utsatt. I vissa fall föreskrivs om skyldighet att visa upp läkarutlåtande i lagen och då har en frist utsatts för uppvisandet av utlåtandet. I ett sådant fall fördröjer en ny frist som utsätts för intyget påföljdsförfarandet och sysselsätter körkortsmyndigheterna onödigt. I 20 § 4 mom. föreskrivs om skyldighet för i Finland varaktigt bosatta innehavare av körkort utfärdade i EU- och EES-stater att visa upp läkarutlåtande och i 60 § 3 mom. om skyldighet för innehavare av körkort utfärdade i konventionsstater att visa upp läkarutlåtande samt i 112 § 3 mom. om regelbundna kontroller och skyldighet att visa upp

läkarutlåtande för innehavare av långvariga finska körkort av nuvarande form. Eftersom fristen för att visa upp läkarutlåtande ingår i lagen, behövs det varken någon separat föreskrift om uppvisningsskyldigheten eller någon separat frist. Genom att ordalydelsen i punkten preciseras kan körförbudet tas upp till behandling utan att någon ny frist sätts ut. Bestämmelsen hindrar inte att en ny frist sätts ut av grundad anledning, om skyldigheten att visa upp utlåtande inte har försumrats till exempel uppsåtligen eller av likgiltighet för bestämmelserna och föreskrifterna och iakttagandet av dem. Ordalydelsen i punkten preciseras också i fråga om andra utredningar för att framhäva att det i andra fall är fråga försummelse av en polisföreskrift och en frist som polisen satt ut separat.

65 §. Körförbud på grundval av återkommande förseelser. Bestämmelsen i 2 mom. om strängare uppföljning av en ny förare förseelser ändras så att tillämpningen av bestämmelsen blir lättare och enhetligare. Uppföljningen och den tid den pågår ändras inte i sak. Ändringen har också att göra med den föreslagna ändringen av definitionen av kortvarig körrätt och kortvarigt körkort. Huvudregeln ska vara att innehavare av kortvarig körrätt alltid ska omfattas av strängare uppföljning av förseelser. Den strängare uppföljningen ska alltid pågå motsvarande två år som den kortvariga körrättens giltighetstid. Den ska fortsätta en tid som motsvarar den kortvariga körrätten från det att den kortvariga körrätten erhöles, även om ett permanent körkort redan skulle ha utlämnats till personen i fråga. De gärningar som ligger till grund för körförbudet behöver inte ha inträffat under samma kortvariga körrätt. Exempelvis gärningar som begåtts under olika kortvariga körrättigheter räknas ihop, om man gjort sig skyldig till dem inom ett eller två år. När gärningarna räknas samman ska det inte heller ha någon betydelse att det mellan två kortvariga körrättigheter har funnits en period då körrätten inte varit i kraft. Med stöd av denna paragraf ska ändå beaktas endast gärningar som begåtts medan man innehaft körrätt.

66 §. Körförbudets längd. Det föreslås att domstolen i 2 mom. ersätts med tingsrätten.

67 §. Villkorligt körförbud. Det föreslås att domstolen ersätts med tingsrätten.

68 §. Verkställande av villkorligt körförbud. Det föreslås att domstolen ersätts med tingsrätten.

69 §. Övervakad körrätt. I 1, 2 och 3 mom. föreslås att domstolen ersätts med tingsrätten. Hänvisningen till alkoholskörkort i 1 mom. föreslås bli ersatt med en hänvisning till 8 § 2 mom.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. där det bestäms när ett temporärt körförbud upphör i det fallet att den som ansökt om övervakad körrätt inte i något skede hämtar sitt alkoholskörkort från polisen. Då en bestämmelse saknats har det i praktiken rått okunskap om när det temporära körförbudet då upphör. I fall av övervakad körrätt meddelas körförbud så att det är villkorligt under en minst ett år lång prøvotid. Om den dömde gör sig skyldig till en ny gärning under prøvotiden, ska det bestämmas att det villkorliga körförbudet ska verkställas. Eftersom ett villkorligt körförbud ska verkställas endast om man gör sig skyldig till en ny gärning under prøvotiden, föreslås att ett temporärt körförbud ska upphöra, om prøvotiden har gått utan någon sådan ny gärning som gör att det villkorliga körförbudet borde verkställas. Körrätten ska upphöra samma dag som prøvotiden upphör och körrätten kan då återställas i enlighet med 6 § 4 mom. genom att det körkort som överlämnats till polisen återlämnas eller genom att ett nytt körkort utfärdas.

72 §. Längden på temporärt körförbud. I 1, 2 och 5 mom. föreslås att domstolen ersätts med tingsrätten.

Det föreslås att till 3 mom. fogas en bestämmelse genom vilken ett temporärt körförbud kan fås att upphöra i det fallet att körrätten har upphört att gälla efter att det temporära körförbudet meddelades. Enligt bestämmelserna om körförbud kan polisen meddela endast körrättsinnehavare körförbud. Efter att körrätten upphört att gälla är det inte längre fråga om en körrättsinnehavare. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att polisen ska besluta om körförbud också i det fallet att körrätten redan har upphört att gälla. Bestämmelsen är motiverad eftersom gärningarna har begåtts i egenskap av körrättsinnehavare medan körrätten varit i kraft.

Körförbud som meddelas på grund av förseelser ska då under en bestämd tid utgöra hinder för erhållande av körrätt. Om det är fråga om temporärt körförbud på medicinska grunder, ska man kunna bestämma att det temporära körförbudet ska hållas i kraft eller meddela personen i fråga körförbud tills vidare. I bägge fallen ska det förutsättas att medicinska förutsättningar påvisas för att man ska få körrätten i kraft.

73 a §. Bestämmelser som gäller innehavare av körkort som utfärdats utomlands. Det föreslås att till lagen fogas en ny paragraf om meddelande av körförbud för innehavare av körkort som utfärdats på andra ställen och om det förfarande som ska iakttas i samband med detta. Bestämmelserna motsvarar bestämmelser som tidigare ingick i körkortsförordningen. Körkortslagens bestämmelser om påföljder som riktas mot körrätten och om deras inverknings på körrätten ska även tillämpas på innehavare av körkort som avses i denna paragraf. I 2 mom. föreslås undantagsbestämmelser som ska tillämpas på dem som vistas tillfälligt i landet. I enlighet med internationell praxis ska körkortet då återlämnas när personen i fråga lämnar landet, även om körförbudet inte skulle ha upphört. Ett beslut om körförbud ska dock gälla i Finland i överensstämmelse med beslutet. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om körförbud som meddelas tills vidare när körkortsinnehavaren inte är varaktigt bosatt i Finland. Körkort som utfärdats i en EU- eller EES-stat återlämnas då i regel till den myndighet som beviljat det.

76 §. När körrätt förfaller. Det föreslås att till 2 mom. fogas ett omnämmande av när kategorispecifik körrätt förfaller. Genom ändringen framhävs att bestämmelsen också kan tillämpas på avstående från körrätt för en enskild kategori. En sådan situation kan aktualiseras till exempel när en innehavare av körrätt för tunga fordon vill avstå från den för att den är onödig eller orsakar extra kostnader.

78 §. Utbildningsansvarig föreståndare. Det föreslås att till 4 mom. 3 punkten fogas fängelsestraff vid sidan av bötesstraff som ett hinder för lämplighet för uppgiften. Påföljderna ska bedömas utifrån om gärningen eller gärningarna visar att personen i fråga är

uppenbart olämplig som utbildningsansvarig föreståndare. Det föreslås att hänvisningen till löneförhållande i momentet slopas som onödig.

84 §. Undervisningspersonal. Det föreslås att till 1 mom. fogas ett omnämmande av kategori AM och att behörighetskravet för lärare inom mopedutbildningen preciseras för att undvika feltolkning. Lärarna ska uppfylla kraven i 39 § med de undantag som konstateras i 40 § 1 mom. 1 punkten och som gäller undervisning med moped. Lärarna ska också uppfylla övriga krav som följer av 39 §, såsom krav på personlig lämplighet och avlagt prov för lärare med undervisningstillstånd. Dessutom preciseras att den lokala examensmottagaren är den examensmottagare som övervakar bilskolan.

Det föreslås att till 3 mom. fogas ett krav på att en lärare ska visa att han eller hon är behörig för den övervakande examensmottagaren innan undervisningen inleds. Detta är nödvändigt eftersom de kategorier som trafiklärartillståndet berättigar till att undervisa i inte antecknas separat i tillståndet och det krävs inte heller några andra anmälningar. Om trafiklärarexamen senare kompletteras med till exempel del examensdel som gäller utbildning för förare för tunga fordon, ska trafikläraren visa sin behörighet i enlighet med bestämmelsen innan undervisningen inleds. Eftersom behörigheten för en lärare som inte ger körundervisning kan godkännas separat enligt 1 mom., finns det inget behov av att visa behörigheten separat till den del som den redan har behandlats och godkänts. Dyligt godkännande berör till exempel teorilärare som ger mopedutbildning utan trafiklärartillstånd.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket på dem som ger förarutbildning i bilskolor tillämpas lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn. Genom bestämmelsen vill man fästa uppmärksamhet vid att lagen ska tillämpas i verksamheten. I bilskolan arbetar man med minderåriga utan vårdnadshavarens närvaro särskilt inom moped- och motorcykelutbildningen och undervisningen för kategori B. Kravet omfattar också dem som utför undervisningspraktik. I enlighet med lagen ska arbetsgivaren kräva att ett

straffregisterutdrag visas upp över att inga sådana hinder som avses i lagen föreligger.

91 §. Undervisningspraktik i anslutning till trafiklärartillstånd. Det föreslås att rubriken för paragrafen ändras så att den täcker även praktik som sker på andra ställen än i bilskolor. Det föreslås att ett nytt 1 mom. om praktik fogas till paragrafen, vilket leder till att de nuvarande 1 – 3 mom. blir 2 – 4 mom. Undervisningspraktik i anslutning till körkortsutbildningen ska på nuvarande sätt avläggas i en bilskola som är godkänd för undervisningspraktik. Praktiken kan också ske inom försvarsmaktens förarutbildning, vilket betjänar körkortsutbildningen för tunga fordon. Praktiken i anslutning till den examensdel som gäller yrkeskompetensutbildning kunde ske i ett utbildningscentrum som ger dylik utbildning för grundläggande yrkeskompetens. Trafiksäkerhetsverket godkänner försvarsmakten för yrkeskompetensutbildning. En del av de utbildningscentrum som ger yrkeskompetensutbildning godkänns av undervisnings- och kulturministeriet. I dessa fall krävs inte något särskilt godkännande som motsvarar godkännande av bilskola för undervisningspraktik.

Eftersom tillstånd för undervisningspraktik enligt förslaget ska kunna utfärdas också för praktik som sker på andra ställen än i bilskolor, föreslås det att hänvisningen till praktik på bilskola stryks i 2 mom. Tillstånd för undervisningspraktik ska kunna utfärdas också då en enskild del av en examen avläggs, till exempel då specialyrkesexamen för trafiklärare eller en tidigare trafiklärarexamen kompletteras. Bestämmelser om grunderna för utfärdande av tillstånd ska utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet med stöd av 4 mom. För att tillstånd ska utfärdas kan det till exempel krävas att studierna för examensdelen i fråga har inletts.

På grund av det nya 1 mom. föreslås det att hänvisningsbestämmelsen i 3 mom. ändras.

91 a §. Godkännande av bilskola för undervisningspraktik och återkallelse av godkännandet. Det föreslås att en paragraf om godkännande av bilskola för undervisningspraktik fogas till lagen. Villkoren för godkännande föreslås ingå i 1 mom. Skolans undervisningsverksamhet ska i alla avseende vara korrekt skött med iakttagande av be-

stämmelser och föreskrifter. Med tanke på handledningen av praktiken är framför allt den personal som sköter undervisningen i skolan av central betydelse. Godkännande beviljas på ansökan. Praktikskolan svarar för sin del för att praktiken är mångsidig under tillsyn av den inrättning som utbildar trafiklärare. Praktiken behöver inte bindas till ett verksamhetsställe, eftersom till exempel praktik vid verksamhetsställen på olika orter kan vara till fördel för praktikanten. Ju större skolans elevantal är desto bättre möjligheter erbjuder den praktikanten att följa undervisningen i början av praktiken. Körundervisning för körkort ges i praktiken på examensorten, vilket i sig garanterar en mångsidig och krävande praktikmiljö utan något särskilt krav.

Enligt 2 mom. ska godkännandet vara i kraft lika länge som tillståndet att driva bilskola. I praktiken betyder detta att det gäller tills vidare. I momentet föreslås ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av kommunikationsministeriet.

I 3 mom. ingår bestämmelser om återkallande av godkännande. Innan åtgärder vidtas för att återkalla ett godkännande ska bilskolan ges möjlighet att avhjälpa den brist eller försummelse som det är fråga om. För att leda till återkallande ska bristen eller försummelsen vara väsentlig och den ska också vara förenad med likgiltighet för bestämmelserna och föreskrifterna eller den nya fristen. I bestämmelserna beaktas de krav som ställs på näringsverksamhet i grundlagen.

100 §. Fastställande av blanketter för läkarintyg. Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet också fastställer formuläret för utlåtanden och anmälningar av optiker. Optikers behörighet att ge utlåtanden ska vara begränsad till fall där föraren i stället för att låta testa synförmågan i trafiken väljer att gå till en optiker för kontroll. Optikers anmälningsskyldighet ska gälla endast annan än tillfällig förlust av synförmågan som upptäckts i samband med en sådan kontroll. Hälsointyg för unga ska utfärdas av en läkare.

101 §. Anmälan till fordonstrafikregistret. Det föreslås att till 1 mom. 8 punkten fogas uppgifter om även andra påföljder som riktar

sig mot körrätten än körförbud eller temporärt körförbud samt om att körkortet tagits om hand av polisen. I registret ska också antecknas uppgifter om varning som getts i stället för körförbud och om alkoholövervakad körrätt. I det inledande stycket i momentet slopas också hänvisningen till 11 § i lagen om fordonstrafikregistret som onödig och registreringen av uppgifterna ändras i överensstämmelse med den faktiska praxisen. Paragrafen gäller anmälningar som polisen gör på eget initiativ utan särskild begäran med avvikelse från den nämnda paragrafen i lagen om fordonstrafikregistret.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., som gäller uppgifter som domstolen ska meddela. Sådana uppgifter gäller straff som påförts för gärningar enligt 64 § som ligger till grund för körförbud, körförbud eller avslag på yrkande om körförbud, meddelande av alkoholövervakad körrätt eller verkställighet av ett villkorligt beslut om körförbud. Meddelande om att straff inte påförts eller om förkastande av åtal behövs endast i det fallet att registret från tidigare innehåller en uppgift om saken som ska avföras. I momentet föreslås också närmare bestämmelser om justitieförvaltningsmyndighetens förfarande när uppgifter lämnas till fordonstrafikregistret. Ändringen motsvarar ändring 378/2010 av 106 § i vägtrafiklagen. En övergångsbestämmelse som gäller registren inom justitieförvaltningsområdet är ännu nödvändig, liksom i samband med ändringen av 106 § i vägtrafiklagen. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras till följd av ändringen i 31 § 3 mom.

106 §. Övergångsbestämmelser om körkort. Det föreslås att till 1 mom. fogas bestämmelser om hur giltighetstiden för körkort bestäms enligt de nya och tidigare gällande bestämmelserna i övergångsfasen. Tillägget gäller situationer där körkortet inte har utlämnats före körkortslagens ikraftträdande den 19 januari 2013. Körkortens giltighetstider bestäms enligt när körrätten börjar. Tidpunkten för avläggande av förarexamen är avgörande. På grundval av utlämnandet av körkortet eller förarexamensintyget är innehavarna av körrätt i jämlik ställning oberoende av om körkortet har hunnit utlämnas eller inte.

I det fallet att förarexamen inte krävs för att få körkort, till exempel när ett körkort för kategori A1 ändras till kategori A eller specialvillkor ändras, yrkeskompetens som förare av tunga fordon antecknas i körkortet eller ett permanent körkort utlämnas efter ett kortvarigt körkort, är det datum då polisen fattat beslutet om beviljande avgörande för tillämpningen. Det är inte fråga om ett beslut om körkortstillstånd utan ett beslut om beviljande av körkort då. Beslutet förutsätter att alla villkor är uppfyllda. Om ett beslut om beviljande av körkort fattas före nämnda ikraftträdandedag, fås körkortet för en bestämd tid i enlighet med de tidigare bestämmelserna. Exempelvis när ett körkort från en konventionsstat byts ut mot ett finländskt körkort för kategori B utan att förarexamen avläggs är tidpunkten för polisens beslut om beviljande avgörande. Principen stöds av det faktum att när beslutet har fattats kan den sökande ges ett temporärt körkort och i och med det kan körrätten börja. Villkoren för att körrätten ska börja är således uppfyllda fast det egentliga körkortet inte hinner levereras. I annat fall kan medborgarna hamna i olika ställning beroende på till exempel hur snabbt olika polisinställningar hinner behandla körkortsansökningarna och leverera motsvarande körkort. Ett beslut om beviljande förutsätter att det inte finns något hinder för att lämna ut körkortet och att alla handlingar och utredningar som krävs för beslutet har lämnats in. Exempelvis för att höja kategori A1 till kategori A genom att uppnå den föreskrivna åldern i enlighet med de bestämmelser som gällde före den nämnda ikraftträdandedagen måste sökanden fylla 18 år före ikraftträdandedagen. För att få permanent körkort efter kortvarig körrätt i enlighet med de tidigare bestämmelserna krävdes utöver inlämnat undervisningsintyg över den andra fasen dessutom att minst 1,5 år skulle ha gått från erhållandet av kortvarig körrätt. Om personen då var meddelad körförbud kunde beslutet inte fattas.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., där det bestäms om giltighetstiden för ett körkort som ges för att körkortskategorin sänks. Körrätt som börjat eller en ny körkortskategori som avlagts efter att denna lag trätt i kraft betyder att giltighetstiderna

enligt körkortslagen ska tillämpas. Om till exempel körrätt för kategori AB som erhållits på 1990-talet utvidgas med kategori C i mars 2013, som personen i fråga dock avstår från eller vars giltighet man ingriper i till exempel av hälsoskäl i enlighet med 8 § genom att sänka körkortskategorin, ska den återstående körrätten för kategori AB i enlighet med 22 § 3 mom. börja omfattas av den tid på fem år som avses i 2 mom. Körkort för kategori AB utfärdas då för fem år. Om det däremot inte har gjorts några ändringar i körrätten för kategori ABC efter den 18 januari 2013, får körrätten vara i kraft enligt de tidigare bestämmelserna tills personen i fråga fyller 70 år. I denna situation tillämpas dock bestämmelsen i 1 mom. om byte av alla körkort. När villkoren för kategori ABC åter uppfylls kan personen i fråga få tillbaka kortet för kategori ABC, om det fortfarande är i behåll och i kraft. Om körkortets giltighetstid har gått ut, ska bestämmelserna om förnyelse tillämpas för att körrätten ska börja gälla.

107 §. Övergångsbestämmelser om vissa tillstånd. Trafiksäkerhetsverket och dess föregångare Fordonsförvaltningscentralen har med stöd av vägtrafiklagen beviljat undantagslov för en bestämd tid från synkraven för körkort. För att undantagslovet ska fortsätta gälla har det förutsatts nya ansökan för att visa att tillståndsvillkoren fortfarande uppfylls. De undantagslov som trafikministeriet har beviljat tidigare beviljades så att de är i kraft så länge som tillståndsvillkoren uppfylls. Eftersom dessa äldre beslut om undantagslov fortfarande är i kraft om villkoren uppfylls, föreslås att det till 2 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken tillstånd som beviljats för en bestämd tid trots detta är i kraft så länge som tillståndsvillkoren uppfylls. I momentet ingår en förpliktelse att med jämna mellanrum visa att de medicinska förutsättningar som ligger till grund för undantagslovet föreligger med hjälp av läkarutlåtanden. I fråga om dem som fyllt 70 år ska läkarutlåtanden uppvisas med kortare mellanrum. Annars ska utlåtanden uppvisas med fem års mellanrum, om det inte i läkarutlåtandet eller på förordnande av polisen krävs att kortare tider ska iaktas. Samtidigt preciseras bestämmelsen om behörighet att medge undantag enligt 82 d § i vägtrafiklagen.

108 §. Övergångsbestämmelser om kortvarigt körkort. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse om utlämnande av följande permanenta körkort efter ett kortvarigt körkort, om den kortvariga körrätten har erhållits före denna lags ikraftträdande. Det permanenta körkortet ska kunna lämnas ut med iakttagande av fristerna enligt denna lag, det vill säga tidigast ett år efter att den kortvariga körrätten erhållits. Enligt de gällande bestämmelserna kan följande körkort ges tidigast 1,5 år efter att den kortvariga körrätten erhållits. När minimitiden förkortas omfattas den som får körkortet av uppföljning av förseelser enligt denna lag, vilken pågår två år efter att den kortvariga körrätten erhållits, det vill säga den tid som man följer upp förseelser som nya förare gör sig skyldiga till förlängs i samtliga fall till två år.

Det föreslås att till 3 mom. fogas bestämmelser som ska tillämpas på den stegvisa förarutbildningen under övergångsperioden. Utbildning i den andra fasen som inletts tidigare ska kunna slutföras i enlighet med de tidigare bestämmelserna. Intyg över utbildning i den andra fasen som utfärdats före denna lags ikraftträdande liksom intyg över utbildning i den andra fasen som inletts före denna lags ikraftträdande ska godkännas för erhållande av permanent körkort som följer efter ett kortvarigt körkort. Det ska inte krävas att den som erhållit kortvarig körrätt medan de tidigare bestämmelserna var i kraft avlägger övningsdelen för att få permanent körkort. Av honom eller henne ska inte krävas utbildning i övningsdelen eller andra åtgärder i anslutning till den, såsom att föra kördagbok. Avläggande av fördjupningsdelen ska motsvara den tidigare utbildningen i andra fasen. Efter att lagen trätt i kraft ska man kunna delta i den minst tre månader efter att man fått kortvarig körrätt. Erhållandet av permanent körrätt ska dock beröras av en frist på ett år och strängare uppföljning av den nya förarens förseelser under minst två år. Genom bestämmelserna bringas klarhet i situationer där den andra fasen är på hälft, framför allt när den andra fasen eventuellt slutföras när körrätten redan upphört. Övningsdelen förutsätter alltid att körrätten är i kraft, och därför kan det uppstå svårigheter om den som avlägger körkortet skulle ha förberett sig på ut-

bildning i den andra fasen till den del den kräver giltig körrätt.

110 §. Övergångsbestämmelser om körkortskategoriernas motsvarighet. I paragrafens 3 mom. används på finska felaktigt uttrycket ”kevyt moottoripyörä” och det föreslås att uttrycket ersätts med ”kevyt nelipyörä”. Ändringen gäller endast den finska språkdräkten. Dessutom ändras benämningarna på de praktiska proven för förarexamen i kategorierna M och AM så att de överensstämmer med bestämmelserna.

112 §. Övergångsbestämmelser om medicinska krav och läkarintyg. Det föreslås att rubriken för paragrafen och 1 mom. ändras så att förvärvade rättigheter hålls i kraft. Körrätten ska fortfarande vara i kraft om innehavarens hälsotillstånd uppfyller de nuvarande kraven eller de krav som gällde när körkortet beviljades. I praktiken ska detta gälla i första hand krav på synskärpa och synfält, eftersom villkoret i fråga om andra sjukdomar, men och kroppsskador som påverkar körförmågan har varit att de inte väsentligt försämrar förmågan att köra. Kraven på synskärpa har i huvudsak sjunkit. I fråga om kategorierna i grupp 1 trädde kravet på normalt synfält i kraft i oktober 1990. I körkort som erhållits före det har synfältet också kunnat beaktas som ett hälsomässigt hinder när det gäller körförmågan eller så att en person har ansetts förmögen att köra eftersom defekten i synfältet inte har ansetts försämra förmågan att köra väsentligt. Om körkort har erhållits trots en defekt i synfältet finns det inte inga hinder för att hålla det i kraft om de krav som gällde när körkortet beviljades fortfarande uppfylls. Om en defekt i synfältet som försämrar körförmågan senare utvecklas eller förvärras, till exempel på grund av en sjukdom som utvecklats senare och som påverkar körförmågan, kan den dock beaktas om den väsentligt försämrar personens förmåga att köra ett fordon. Det föreslås att en bestämmelse om saken fogas till momentet.

113 §. Övriga övergångsbestämmelser. Det föreslås att bestämmelsen om fordonskombinationer i kategori B stryks i 2 mom., eftersom körrättens omfattning inte behöver begränsas i detta sammanhang. En begränsning skulle försvåra bestämmelsens tillämpning i praktiken också vid trafikövervakning-

en. I momentet föreslås en ny begränsning som gäller släpvagnens totalvikt i fordonskombinationer i kategori BE. Den nya begränsningen ska inte tillämpas på körkort för kategori BE som erhållits medan de tidigare bestämmelserna var i kraft. Detta gör det möjligt att med kort för kategori BE fortfarande köra kombinationer som uppfyller tidigare krav.

Det föreslås att till 3 mom. fogas en bestämmelse om förfarandet när man vill ändra körkort för kategori A som är begränsad till två år enligt de bestämmelser som gällde före lagens ikraftträdande till körkort för kategori A2 i överensstämmelse med de nya kraven. Ändringen förutsätter att kategori A2 avläggs med ett examensfordon som motsvarar kraven. Den som avlägger kategori A2 blir då tvungen att ändra sitt körkort för kategori A2 till ett körkort för kategori A i överensstämmelse med de nya kraven. Det förutsätter åtminstone att nämnda kort innehafts i två år och utbildning.

I och med körkortslagen fogades en begränsning av fordonslängden till kategori D1. Det föreslås att till paragrafen fogas ett 5 mom. där man beaktar tidigare erhållen rätt att köra sådana fordon i kategori D1 vilkas längd överstiger det nya kravet. Också EU-lagstiftningen erkänner förvärvade rättigheter.

Det föreslås också att ett nytt 7 mom. fogas till paragrafen. Det gäller informationsutbyte när EU:s registersystem RESPER, som är avsett för informationsutbyte, inte är i användning. Kommissionens avsikt är att systemet ska vara i funktionsdugligt skick före den 19 januari 2013, men det är uppenbart att medlemsstaterna inte kommer att förpliktas att ta systemet i bruk genast från och med detta datum. Till följd av att ibruktagandet fördröjs och vid andra potentiella funktionsstörningar uppgifter förmedlas ur fordonsregistret.

Ikraftträdandebestämmelse

Lagen är avsedd att träda i kraft den 19 januari 2013. För att förebygga eventuella funktionsstörningar och problemsituationer vid leveransen av körkort förlängs den tid då intyget över förarexamen kan användas för att påvisa körkort. Intyget över förarexamen

ska i stället för en månad enligt 6 § 5 mom. kunna användas i tre månader för att påvisa körkort. Ändringen är nödvändig eftersom reformen av körkortsregistret och den nya lagstiftningen träder i kraft samtidigt. Att körkortsleverantören byts samtidigt bidrar också till att öka osäkerheten i anslutning till körkortsleveranserna. Under övergångstiden med två körkortssystem kommer både körkort enligt de tidigare bestämmelserna och körkort enligt körkortslagen att levereras. Undantagsförfarandet ska vara i kraft sex månader efter lagens ikraftträdande och gälla intyg som utfärdas under denna tid.

Enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämelsen ska det inte krävas särskild behörighet i anslutning till specialyrkesexamen för trafiklärare och avläggande av den av dem som avlagt trafiklärarexamen. Trafiklärartillstånd som erhållits på grund av tidigare examen innehåller rätt att ge utbildning för alla körkortskategorier.

Enligt 4 mom. i ikraftträdandebestämelsen ska andra utländska körkort än sådana som utfärdats i en konventionsstat eller en EU- eller EES-stat kunna återlämnas på ansökan, om de fortfarande finns hos polisen. Om körkortets giltighetstid redan har gått ut, har personen i fråga ingen nytta av att få körkortet tillbaka.

Till ändring 378/2010 av vägtrafiklagen hänförelse sig en övergångsbestämmelse om justitieförvaltningsområdets register som ännu behövs.

1.2 Vägtrafiklagen

63 §. Allmänna krav på förare. Det föreslås att definitionen av mopeder som inte omfattas av körkortskravet ändras. Den nuvarande definitionen av mopeder med låg effekt avviker från sådana mopeder som avses i körkortsdirektivet och som det inte krävs körkort för. Begreppet moped med låg effekt är skapat för inhemska behov i och detta sammanhang föreslås att det slopas. Enligt den nuvarande bestämmelsen är en moped med låg effekt enligt 11 § i fordonslagen en tvåhjulig moped försedd med pedaler, vars största konstruktiva hastighet är högst 25 km/h och vars motor har en största nettoeffekt om högst 1 kW. Vid sidan av moped ska det kunna vara

fråga om även andra tvåhjuliga motordrivna fordon enligt fordonsbestämmelserna. I fortsättningen ska man utan körkort få köra tvåhjuliga motordrivna fordon vilkas största konstruktiva hastighet är högst 25 km/h. Ett ytterligare villkor ska vara att tillverkaren i samband med godkännandet av fordonet har fastställt detta som den största konstruktiva hastigheten. Detta ska förhindra till exempel egna ändringar på fordon för att undanröja körkortskravet. Ändringen är inte problematisk med tanke på fordonsbestämmelserna och den anses inte försämra trafiksäkerheten. Fordonen ska överensstämma med fordonslagen. Inte heller i fortsättningen får någon, inte ens den som har fyllt 15 år, i trafiken köra ett sådant motordrivet fordon som inte är godkänt för trafik på behörigt sätt i enlighet med fordonslagstiftningen.

Enligt 4 § 1 mom. 1 a-punkten i körkortslagen krävs körkort för kategori AM, om ett två- eller trehjuligt fordon konstruktiva hastigheter överstiger 25 km/h. Också i körkortsdirektivet talas det om trehjuliga fordon vid sidan av tvåhjuliga. Av denna anledning föreslås att till 63 § 2 mom. fogas möjlighet att köra motsvarande trehjuliga fordon utan körkort. Detta kan betjäna rörelsehindrades behov av att färdas. Eftersom inte heller mopeder kan vara fyrehjuliga, ska körkort alltid förutsättas för att köra lätta fyrehjuliga. Sådana rullstolar och andra motsvarande hjälpmedel som är tillverkade för handikappades behov och som är försedda med en motor på högst 1 kW och vilkas största konstruktiva hastighet är högst 15 km/h stannar utanför körkortskraven av den orsaken att de inte betraktas som motordrivna fordon i fordonslagen.

I definitionen av motordrivna fordon som är avsedda att styras av gående slopas "avsedda". Trots detta ska det fortfarande vara fråga om att styra ett sådant fordon gående som är avsett att styras av gående. Om man till exempel kopplar en släpvagn till ett fordon som är avsett att styras av gående och fordonet styrs från den tillkopplade släpvagnen eller någon annan släpanordning eller om föraren annars skjutsas av fordonet, ska förarandet inte längre uppfylla villkoren för att ett fordon ska styras av gående styrs gående. I samband med ändringen har man ut-

ifrån responsen i utlåtandena preliminärt också bedömt behovet av att ange en minimiålder för att få köra motordrivna fordon som ska styras av gående. Fordon som ska styras av gående kan utgöra ett hot mot trafiksäkerheten om föraren inte har de förutsättningar som behövs för att kontrollera fordonet och köra det säkert. I detta skede beslöt man att ännu inte föreslå något ålderskrav, eftersom det är skäl att noggrannare utreda vilka anordningar som kommer i fråga och deras användningsändamål. Exempelvis i fråga om anordningar som används på byggplatser reglerar arbetarskyddslagstiftningen användarnas ålder.

103 §. Trafikförseelse. Paragrafen ändras till följd av att körkortslagen stiftats. I 1 mom. slopas 73 a §, eftersom en motsvarande bestämmelse finns i körkortslagen.

106 §. Anmälan om beslut som gäller trafikförseelser. Paragrafen ändras till följd av att körkortslagen stiftas och bestämmelserna om körförbud flyttas dit. Paragrafens ordalydelse i fråga om straff som inte påförs eller åtal som förkastas motsvarar vad som konstateras i 101 § 2 mom. i körkortslagen. En mera ingående motivering finns i motiveringen till nämnda paragraf. Till ändring 378/2010 av vägtrafiklagen hänförde sig en övergångsbestämmelse om justitieförvaltningsområdets register som ännu behövs.

1.3 Lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare

2 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 3 mom. 2 punkten om undantag från kravet på yrkeskompetens ändras i fråga om körning av fordon som används av Gränsbevakningsväsendet. Den nuvarande begränsningen som gäller skötseln av polisuppgifter är för snäv med tanke på Gränsbevakningsväsendets verksamhet. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att yrkeskompetens inte ska krävas av föraren när det är fråga om körning av fordon som används av Gränsbevakningsväsendet för transporter som hänför sig till Gränsbevakningsväsendets uppgifter. Gränsbevakningsväsendet använder bussar för att transportera beväringar som avtjänar sin värnplikt där till bland annat övningsområden. Fordonen är registrerade för privat bruk,

och de används inte i andra uppgifter. Enligt 30 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) kan värnpliktiga och personer som antagits till sådan militärtjänst som avses i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) förordnas att få utbildning vid Gränsbevakningsväsendet. I fråga om tjänstgöringen där iaktas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om tjänstgöring inom försvarsmakten. Värnpliktiga och kvinnor som antagits till frivillig militärtjänst kan vid behov anlitas för att stödja Gränsbevakningsväsendets verksamhet.

Det föreslås att 4 mom. ändras för att tillåta transporter från andra EU- eller EES-stater trots att föraren saknar anteckning om den första fortbildningen enligt finsk lagstiftning. Direktiv 2003/59/EG, som ligger till grund för kraven, överlåter åt medlemsstaterna att besluta om tidpunkten för den första fortbildningsperioden så att den infaller inom 3—7 år efter det att kraven trätt i kraft. I Finland ska den första fortbildningen genomgå efter fem år, vilket också motsvarar den senare periodindelningen av fortbildningen. I de stater där man valde en senare tidpunkt för den första fortbildningen, krävs ännu inte fortbildning av förarna. Enligt kommissionen ska medlemsstaterna godkänna en övergångstid enligt direktivet inom internationell trafik. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att övergångsskedet beaktas.

11 §. Undervisningspersonal och undervisningsmaterial. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras och att bestämmelser om alla krav som gäller fordon som används i körundervisningen ska utfärdas genom förordning av statsrådet. I yrkeskompetensutbildningen är det till exempel inte nödvändigt att kräva manöverorgan för läraren, om eleven har körrätt för fordonet, eller att ställa samma krav på lastutrymmet som vid körkortsexamen.

Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen för att möjliggöra praktik i anslutning till den examensdel som gäller yrkeskompetensutbildning av specialyrkesexamen för trafiklärare i utbildningscentrum. Praktiken ska avläggas i ett utbildningscentrum som ger utbildning för grundläggande yrkeskompetens och villkoren för praktik ska vara desamma som vad som i körkortslagen

konstateras i fråga om undervisningspraktik inom körkortsutbildningen. Också ett utbildningscentrum inom försvarsmakten som godkänts för uppdraget i fråga ska kunna vara praktikplats.

18 §. Modellen för yrkeskompetensbeviset. Det föreslås att hänvisningen till Europaparlamentets och rådets direktiv ses över.

19 §. Erkännande av dokument över yrkeskompetens som har utfärdats i andra EES-stater eller på landskapet Åland. Till paragrafens rubrik och 1 mom. fogas ett omnämnande av Åland när det gäller erkännande av dokument över yrkeskompetens som har utfärdats enligt gällande lagstiftning. Yrkeskompetens som anges i körkortet med behörig kod erkänns utgående från ömsesidigt erkännande av körkort och harmoniserade anteckningar i det. På Åland anges yrkeskompetens med en kod i körkortet.

20 §. Beviljande av yrkeskompetensbevis. Till 4 mom. fogas ett omnämnande av Åland för att också yrkeskompetensbevis som beviljats på Åland ska erkännas.

22 §. Antecknande av yrkeskompetens i körkortet. Det föreslås att paragrafen ändras genom att omnämmandet av körkortsförfarandet i samband med anteckningen om yrkeskompetens slopas. Ändringen motsvarar de ändring som föreslås i 11 § i körkortslagen. Förutsättningarna för körrätt behöver inte undersökas i samband med yrkeskompetensen, eftersom anteckningen inte påverkar körrättens giltighet. För att anteckningen ska kunna göras i körkortet förutsätts ansökan om nytt körkort.

1.4 Lagen om fordonstrafikregistret.

6 §. Registrering av känsliga uppgifter. Det föreslås att till 3 punkten fogas ett omnämnande av körtillstånd, så att de uppgifter som avses i punkten ska kunna registreras och behandlas vid beslutsfattande som gäller körtillstånd. I praktiken är det fråga om uppgifter i anslutning till körrätten som polisen noterat samt uppgifter som gäller domstolarnas avgöranden beträffande trafikbrott som ska överföras från justitieministeriets register. Det kan också vara fråga om uppgifter om andra brott, som enligt lagen ska beaktas när beslut om körtillstånd fattas. Exempelvis be-

viljande av körkortstillstånd för taxiförare förutsätter personlig lämplighet, och när man bedömer den beaktas olika trafik- och våldsbrott eller andra brott som kan visa på olämplighet för uppdraget. Punktens ordalydelse förtydligas, men i övrigt är den oförändrad i sak.

7 §. Andra uppgifter som införs i registret. I paragrafen föreskrivs om andra uppgifter som kan införas i registret. Det föreslås att 1 mom. 2 punkten ändras. Till den fogas ett omnämnande av fordonets mätarställning som ett exempel på en uppgift i anslutning till fordonets besiktning. Enligt bilagan till kommissionens direktiv (2010/48/EU) om anpassning till den tekniska utvecklingen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/40/EG om provning av motorfordons och tillhörande släpfordons trafiksäkerhet ska intyget om trafiksäkerhet innehålla vägmätarens ställning vid provning, om sådan finns. Direktivets förpliktelse gällande intyg om trafiksäkerhet ska tillämpas från den 31 december 2013. Trafiksäkerhetsverket har för avsikt att föra in mätarställning som antecknas på besiktningsintyget i fordonstrafikregistret. Dessa uppgifter ska i fortsättningen kunna överföras från datasystemet till besiktningsintyget.

9 §. Utplåning av personuppgifter ur registret. Det föreslås att 5 och 6 punkten upphävs. Till följd av att punkterna upphävs ska på körkort och körkortstillstånd tillämpas den allmänna bestämmelsen om utplåning av uppgifter i 7 punkten. Den nuvarande förvarings tiden på fem år upplevs som problematisk, eftersom uppgifter om kortens livscykel behövs en längre tid. Annars kan det vara svårt att senare bevisa uppgifter om ett tidigare körkort och dess kategori, om det inte längre finns några handlingar att tillgå. Dessa uppgifter kan också vara av betydelse till exempel när körrätt återställs. Också en registrerads fotografi och namnteckning kan vara av betydelse en längre tid för att identifiera den registrerade. Man uppskattar att situationen blir särskilt besvärlig när körkortens giltighetstider förkortas i överensstämmelse med körkortslagen från och med den 19 januari 2013.

Fordonstrafikregistrets examenssystem behöver uppgifter om körkortstillstånd. Förutsättningen för att få delta i förarexamen är att

den som kommer till examen har körkortstillstånd. Specialvillkoren för körkortstillståndet måste kunna ändras. På körkort för kategori AM kan antecknas att det medför rätt att köra endast två- eller trehjuliga mopeder eller lätt fyrhjuling eller bägge. Om uppgifterna om körkortstillstånd i enlighet med den nuvarande lagen avförs ur registret fem år efter att tillståndets giltighetstid gått ut, försvinner också uppgifterna om specialvillkor för kategori AM.

14 §. Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter. Det föreslås att till 1 mom. 2 punkten fogas möjlighet att på basis av personbe-teckningen lämna ut uppgifter om körrätt och uppgifter om förarens yrkeskompetens. Enligt den gällande bestämmelsen kan uppgifter lämnas ut om körrättens giltighet och kategori, vilket anses vara snävt. Körrätten är av central betydelse för trafiksäkerheten, så det vore motiverat att det är en sak som kan kontrolleras av vem som helst. Det är till exempel nödvändigt för bilaffärer att ha uppgifter om körrätten när de överlåter bilar för provkörning och för biluthyrningsfirmor när de hyr ut fordon. Att man visar upp ett körkort är inte nödvändigtvis ett bevis på körrätt. Enligt förslaget ska uppgifter få lämnas ut om körrättens omfattning och giltighet och den tidpunkt då körrätt har erhållits för olika kategorier. Uppgifterna ska inte gälla villkor och begränsningar i körkortet, eftersom de indirekt kan röja sekretessbelagda uppgifter, såsom medicinska uppgifter eller villkor och begränsningar i anslutning till dem. Uppgifterna om körrättens giltighet ska gälla huruvida körrätten är i kraft eller inte. När det gäller yrkeskompetens ska uppgifter om giltigheten och omfattningen kunna fås. Uppgifter om yrkeskompetensutbildning har ansetts vara viktiga för arbetsgivaren, bl.a. på grund av att arbetsgivaren finansierar fortbildningen. Enligt dataombudsmannens åsikt betjänar det dock arbetsgivarens informationsbehov att han t.ex. får uppgifterna av sina arbetstare.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som gör det möjligt att i begränsad utsträckning få uppgifter enligt 1 mom. också om fordonets tidigare ägare eller innehavare. Till exempel den som överväger att köpa en begagnad bil kan ha behov av dessa uppgif-

ter. Det är fråga om offentliga uppgifter och de ska kunna utlämnas på basis av registreringstecken eller tillverkningsnummer. Den som funderar på att köpa en begagnad bil kan behöva få reda på vem som senast använt fordonet. Om fordonet har varit i ett försäkringsbolags ägo, berättar det att fordonet har varit avsevärt skadat. Bilentusiaster är intresserade av sitt fordons historia, inklusive dess ägarhistoria, i samband med museirestaureeringar. Uppgifter om tidigare ägare eller innehavare lämnas ut i enlighet med 2 § i personuppgiftslagen för privata ändamål av detta slag, men en sådan begränsning av ändamålet, till exempel en hänvisning till nämnda paragraf i personuppgiftslagen, anses inte nödvändig för att förhindra att utlämnandet är obefogat vid enskilda förfrågningar. I praktiken begränsar den registeransvarige beroende på situationen till exempel antalet tidigare ägare om vilka uppgifter lämnas ut och också den tid för vilken uppgifter lämnas ut. De uppgifter som lämnas ut kan till exempel vara uppgifter om endast en ägare inom de senaste 3 – 5 åren. Det nuvarande 2 mom. blir 3 mom.

15 §. Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form. Det föreslås att till 1 mom. 8 punkten fogas ett omnämnande av utlämnande av person- och andra uppgifter som gäller färdskrivarkort och yrkeskompetensbevis samt ADR-körtillstånd. Exempelvis EU:s lagstiftning om körkort och färdskrivarkort förutsätter att medlemsstaterna på grund av det ömsesidiga erkännandet av korten ska bistå andra medlemsstater vid verkställigheten av lagstiftningen. Informationsutbytet baserar sig på det ömsesidiga erkännandet av tillstånden. För färdskrivarkort använder man ett eget nätverk. När det gäller körkort är ett särskilt körkorts nätverk mellan medlemsstaterna på kommande.

Det föreslås att till 11 punkten fogas rätt att lämna ut de uppgifter som behövs för tillverkningen och leveransen av korten och tillstånden till dem som tillverkar och levererar dem. Det är fråga om uppgifter som ska antecknas på korten och om uppgifter som behövs för att leverera körkort. Det ska också vara fråga om personers adressuppgifter, eftersom körkortet i huvudsak ska postas till mottagarna i enlighet med den princip som

omfattas i körkortslagen. För närvarande har korten postats till polisen som lämnat ut dem till kunderna. Enligt 5 § i lagen om Trafiksäkerhetsverket kan Trafiksäkerhetsverket avtala om att rådgivningstjänster, kundtjänst-uppgifter, dokumentserviceuppgifter och andra förvaltningserviceuppgifter kan överföras till andra än myndigheter. Villkoret är att uppgifterna inte inbegriper utövande av betydande offentlig makt. På den som sköter nämnda uppgifter tillämpas enligt bestämmelsen bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid utförande av ovannämnda uppgifter. Vid utförandet av uppgifterna ska förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) iakttas. Kort- och tillståndstillverkarna väljs på grundval av konkurrensutsättning. Från och med januari 2013 byts kortleverantören ut. Denne svarar också för andra förtillstånd. På grund av tillfogandet av den nya punkten måste också 10 punkten ändras av tekniska skäl.

17 §. Sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av dem. Det föreslås att till 1 mom. 1 punkten fogas ett omnämnande av utlämnande av uppgifter om brott och straff och andra påföljder för brott för förundersökning och annan utredning och om utlämnande av personers foton och namnteckningsprov. Myndigheterna ska behöva uppgifterna för att kunna sköta sina lagstadgade uppdrag. Exempelvis foton behövs för att identifiera personer vid trafikövervakningen och utredningen av olyckssituationer.

Det föreslås att till 11 punkten fogas omnämnande av olika kort och körtillstånd för förare och om utlämnande av uppgifter om dem. Det är fråga om behörigheter som grundar sig på Europeiska unionens lagstiftning. Utlämnandet av uppgifterna ska basera sig på EU:s bestämmelser eller ömsesidighet.

Det föreslås att till momentet fogas en ny 15 punkt, enligt vilken uppgifter kan lämnas ut till Nödcentralsverket. Det är fråga om en myndighet och skötseln av myndighetsuppdrag. Verksamheten baserar sig på lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010), där det föreskrivs om Nödcentralsverkets stöd tjänster för bland annat räddnings- och polismyndigheternas verksamhet. I 19 § bestäms om

rätt för Nödcentralverkets anställda att få information för skötseln av verkets lagstadgade uppdrag trots sekretessbestämmelserna. I detta syfte har de anställda rätt att få uppgifter ur bland annat Trafiksäkerhetsverkets fordonstrafikregister. Uppdragen har tidigare skötts av polisen.

Det föreslås också att till momentet fogas en ny 16 punkt, enligt vilken uppgifter också kan lämnas ut till dem som tillverkar och levererar kort och tillstånd. Ändringen hänför sig till 31 a § i körkortslagen och det ska vara fråga om uppgifter som behövs för att leverera korten och tillstånden. Uppgifterna ska gälla både uppgifter som antecknas på korten och tillstånden och adressuppgifter för att de ska kunna levereras till sökandena. De uppgifter som behövs för att tillverka och leverera körkort ska skickas till tillverkaren via ett separat användargränssnitt.

Uppgifterna skrivs ut automatiskt på kortet utan att de hanteras manuellt. I beställningsuppgifterna för körkortet ingår en leveransadress till vilken körkortet postas. När kortet matas ut, skrivs också ett foljbrev ut och kortet fogas till det. Bägge är försedda med koder som säkerställer att rätt kort och foljbrev möts. Förfarandet är helt maskinellt och korttillverkarens anställda behandlar inte dokumenten manuellt. Försändelsen färdigställs automatiskt för vidareändning.

1.5 Lagen om alkoholövervakad kör rätt

1 §. Lagens syfte. Det föreslås att det också föreskrivs om genomförandet av övervakad kör rätt i lagen, och till detta hänför sig att uppgifterna om användning av alkohol förmedlas till myndigheterna i enlighet med 8 §.

4 §. Beslut om övervakad kör rätt. Det föreslås att hänvisningarna till vägtrafiklagen i 1 och 3 mom. ändras till hänvisningar till körkortslagen. Det föreslås att begreppet alkoholskörkort slopas i körkortslagen, eftersom det är fråga om ett körkort med ett villkor om att alkohol ska användas. Ett körkort som är försedd med alkoholsvillkor kan utfärdas även i andra fall än i samband med övervakad kör rätt. Paragrafen och rubriken för den ändras på motsvarande sätt. Bestämmelsen i anslutning till polisens behörighet ändras så att den motsvarar körkortslagen. Enligt körkortsla-

gen ska körkortsbeslut inte längre vara bundna till boningsorten.

I 3 mom. slopas bestämmelsen om att efter provtidens utgång ska polisen på den övervakades boningsort kontrollera att den övervakade inte har gjort sig skyldig till någon gärning eller försummelse under den övervakade kör rätten. I detta skede har polisen inte längre några medel att ingripa i den alkoholövervakade kör rätten även om gärningar skulle ha begåtts. Däremot föreslås det att till 8 § fogas en bestämmelse enligt vilken avlästa uppgifter från alkoholsets minne ska tillställas myndigheten i realtid för övervakningen.

5 §. Utövande av övervakad kör rätt. Det föreslås att bundenheten till boningsorten slopas i paragrafen på samma sätt som i 4 §. Det föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse enligt vilken den som har meddelats övervakad kör rätt ska ha rätt att köra ett annat fordon vid ett körprov som polisen bestämt om. Enligt de gällande bestämmelserna kan också innehavare av kortvarig kör rätt få alkoholövervakad kör rätt. I dessa fall har det blivit ett problem när polisen har förordnat innehavare av alkoholskörkort att avlägga ny förarexamen. Körprovet kan avläggas endast med ett fordon som uppfyller kraven på undervisningsfordon, vilket förutsätter att fordonet är utrustat med extra manöverorgan för läraren. I praktiken skulle föraren vara tvungen att utrusta sitt eget alkoholförsedda fordon med skolutrustning, om han eller hon inte har rätt att köra något annat fordon enligt lagen om alkoholövervakad kör rätt. Detta krav måste emellertid betraktas som orimligt, eftersom körningen sker under övervakade förhållanden. Trafiksäkerhetsverket har inte understött att undantag som gäller examensfordonen skulle tas i bruk på nytt i detta fall. Kraven på examensfordonen har ställts av säkerhetsskäl.

8 §. Behandling av uppgifterna om användning av alkoholset. Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken alkoholstillverkaren eller dennes representant ska underrätta polisen om vissa åtgärder som kan vara av betydelse för fortsatt övervakad kör rätt. Strävan med detta är att den övervakade ska övervakas i realtid. Anmälningarna ska göras utan dröjsmål. Enligt förslaget ska iakttagna oegentligheter anmälas till polisen.

Till dem ska höra manipulering eller försök till manipulering av alkolåset. Alkolåset ska meddela händelser som inte hör till funktionen utan att uppgifterna om användning av alkolåset behöver kontrolleras särskilt. På motsvarande sätt ska tillverkaren eller dennes representant meddela om alkolåset inte förs för avläsning av minnet inom utsatt tid eller om kunden begär att alkolåset ska avläsas ur fordonet. Det är ändamålsenligt att genomföra anmälningsförfarandet så att alkolåstillverkaren eller dennes representant underrättar polisen, eftersom polisen inte har samma realtida möjlighet att analysera alla uppgifter om användningen av alkolåset för att upptäcka förseelser och försummelse. Ändringen hänför sig till den ändring som föreslås i 4 § 3 mom. I enlighet med den nuvarande bestämmelsen analyseras uppgifterna om användning av alkolåset med en viss fördröjning, och senast i det skedet när polisen inte längre har möjlighet att agera. Det är fråga om uppgiftsförmedling av teknisk natur. Alkolåstillverkaren eller dennes representant ska inte bedöma den lagrade information eller utöva betydande offentlig makt. Anmälan ska gälla de fall som föreskrivs i momentet. Polisen beslutar utifrån de förmedlade uppgifterna om det finns orsaker att ingripa i den övervakade körrätten. Uppgifterna måste lämnas omedelbart för att övervakningen ska ske i realtid. Det föreslås att ett omnämmande av att personuppgiftslagen ska tillämpas när personuppgifter behandlas fogas till momentet. Eftersom man i verksamheten behandlar känsliga personuppgifter, såsom brottsliga handlingar, straff och andra brottspåföljder, är det nödvändigt med en straffbestämmelse för att understryka att uppgifterna måste behandlas korrekt. Straffbestämmelsen om brott mot tystnadsplikten följer av tillämpningen av personuppgiftslagen och dess straffbestämmelse. Straffet döms ut enligt strafflagen. I momentet föreslås också en bestämmelse om att straffrättsligt tjänstemannaansvar ska tillämpas på de uppgifter som avses i paragrafen.

Det föreslås att bestämmelsen om bevarande av uppgifter i 4 mom. ändras. Enligt den nuvarande ordalydelsen ska uppgifterna avföras inom en föreskriven tid efter det att de tagits emot, vilket betyder särskilt för varje

avläsningsgång. Det vore klarare om uppgifterna skulle avföras inom en föreskriven tid efter att den övervakade körrätten gått ut. Under denna tid skulle uppgifterna kunna användas för eventuella kontroller eller vid en eventuell besvärprocess. Uppgifterna borde också kunna användas i vetenskapligt syfte, något som den föreslagna förvaringstiden betjänar bättre. En del av en undersökning som pågår som bäst gäller analys av avlästa uppgifter om användningen av alkolås. Uppgift om att den övervakade körrätten upphört går från polisen till alkolåstillverkaren med programnumret. Den övervakade tas då bort från programmet.

9 §. Återkallande av övervakad körrätt. Det föreslås att hänvisningarna i paragrafen till vägtrafiklagen ändras till hänvisningar till körkortslagen. Domstol och underrätt ersätts med tingsrätt. Bestämmelsen ändras inte i sak.

10 §. Ändringssökande. Det föreslås att den hänvisning till vägtrafiklagen som gäller ändringssökande ändras så att den avses bestämmelsen om överklagande i körkortslagen. Bestämmelserna ändras inte i sak.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser och föreskrifter som behövs enligt motiveringar ska ges genom förordning av statsrådet eller kommunikationsministeriet på grund av de bemyndiganden som ingår i bestämmelser.

3 Ikraftträdande

Ändringarna föreslås träda i kraft den 19 januari 2013 samtidigt som körkortslagen och vissa andra lagstiftningsändringar i anslutning till stiftandet av körkortslagen.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vissa av de bestämmelser som föreslås i propositionen är av betydelse med avseende på grundlagen.

4.1 Författningsnivå

I propositionen ingår den typen av bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning som avses i 80 § 1 mom. i grundlagen. Enligt det momentet ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Statsrådet och ministerierna kan utfärda förordningar med stöd av bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis förutsatt att bemyndigandebestämmelserna avgränsas exakt, särskilt i fråga om bestämmanderätten för de myndigheter som avses ovan (GrUU 16/2002 rd s. 2, GrUU 19/2002 rd, s. 5). Myndigheternas rätt att utfärda rättsnormer har förutsatts gälla tekniska detaljer av mindre vikt som inte i inbegrep prövningsrätt i någon större utsträckning.

Det föreslås att till 4 § i körkortslagen fogas ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet föreskriva närmare hur körkortsklassificeringen ska tillämpas på vissa fordon och fordonskombinationer, till 7 § 6 mom. ett bemyndigande att avvika från kravet på att ett villkor om automatväxlat fordon ska fogas till körkortet och till 59 § ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om ömsesidigt erkännande av EU-körkort. Bemyndigandet i 17 och 18 § att genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärda närmare bestämmelser om kraven på förarens hälsa utvidgas för att förenhetliga hälsokontrollerna och göra dem effektivare med ett bemyndigande att utfärda bestämmelser om kontroller av förarens hälsa. Bemyndigandet i 58 § för huvudstaben att utfärda föreskrifter om de tillstånd som krävs för att få köra vissa fordon utvidgas. I 31 a § föreslås ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om det förfarande som ska iaktas och kraven på det, om tillverkningen och leveransen av körkort skaffas i form av tjänster. Bemyndigandet i 48 § i körkortslagen att utfärda när-

mare bestämmelser lyfts upp från ministerieförordningsnivå till statsrådsförordningsnivå, eftersom motsvarande bestämmelser om undervisningsfordon utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att till körkortslagen fogas bestämmelser om grunderna för godkännande av bilskolor för undervisningspraktik och återkallande av godkännandet (91 a §). Genom förordning av kommunikationsministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om godkännande av skolor för undervisningspraktik.

De föreslagna bestämmelserna ska anses vara förenliga med grundlagen.

4.2 Näringsfrihet

I propositionen ingår ett förslag om godkännande av skolor för undervisningspraktik och om återkallande av godkännandet. Enligt 18 § i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har ansett näringsfriheten vara en grundläggande konstitutionell bestämmelse och tillståndsplikt undantagsvis motiverad. Enligt ställningstaganden från utskottet ska begränsningar i näringsfriheten vara exakta, noga avgränsade och dessutom måste omfattningen och kriterierna för begränsningarna framgå av lagen. Vidare har utskottet ansett det viktigt att bestämmelserna om kriterierna för tillstånd och tillståndets varaktighet gör myndigheternas verksamhet tillräckligt förutsägbar. Där spelar myndigheternas bundna prövning eller lämplighetsprovning en viktig roll (GrUU 67/2002 rd, s. 2/I). Också myndighetens befogenhet att villkora koncessioner måste ha sin grund i tillräckligt exakta bestämmelser i lag (GrUU 19/2002 rd, s. 2/I).

Av trafiksäkerhetsskäl är det nödvändigt att godkänna en bilskola med tillstånd att bedriva bilskola särskilt som skola för undervisningspraktik. Kraven på undervisningspraktik har ställts med avseende på utbildningen för bilskollärare och för att de färdigheter som behövs i uppdraget ska nås. Genom kraven säkerställs att praktiken är allmängiltig och att de framtida trafiklärarna i hela landet är kompetenta och kan undervisa. En fördel

med godkännandet är också att det motiverar skolan att hålla en hög klass på undervisningen på grund av övervakningen och sanktionsmöjligheten. Enbart övervakningen i efterhand kan inte anses tillräcklig. I lagen föreslås exakta bestämmelser om kriterierna för godkännande och återkallande samt om de åtgärder som ska föregå ett återkallande, såsom möjlighet att avhjälpa iakttagna brister och försummelser (GrUU 16/2003 rd, s. 2/II; GRUU 44/2004 rd, s. 2—3 och GrUU 7/2005 rd, s. 9). De föreslagna bestämmelserna ska anses vara förenliga med grundlagen vad näringsfriheten beträffar.

4.3 Skydd för personuppgifter och skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter

Enligt vad 10 § i grundlagen föreskriver i 1 mom. om skydd för privatlivet ska bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Enligt grundlagsutskottet tolkningspraxis är det med tanke på skyddet för personuppgifter viktigt att reglera åtminstone registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet uppgifternas tillförlitlighet och bevaringstiden för uppgifterna i personregistren samt den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa ska dessutom vara omfattande och detaljerad på lagnivå (GrUU 35/1998 rd, 2/II). Förvaltningsutskottets linjer i fråga om behandlingen av personuppgifter motsvarar grundlagsutskottets nämnda ståndpunkt (FvUU16 och 19/1998 rd och FvUB 25 och 26/1998 rd).

Propositionen innehåller förslag till ändringar av lagen om fordonstrafikregistret. Ändringarna gäller registrering av känsliga uppgifter (6 §), utplåning av personuppgifter ur registret (9 §), utlämnande av enskilda offentliga uppgifter (14 §) och utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form (15 §), sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av dem till polisen och andra förundersökningsmyndigheter och åklagaren (17 § 1 mom. 1 punkten) samt till myndigheter i landskapet Åland och i andra EU-stater (11 punkten) och till Nödcentralsverket (15 punkten). Det är nödvändigt att behandla olika uppgifter om brott inte bara för beslutsfat-

tande som gäller körrätt utan också för beslutsfattande och övervakning som gäller körtillstånd, eftersom de kan utgöra ett lagstadgat hinder för erhållande av körtillstånd (6 §). Det föreslås att bestämmelserna om utplåning av personuppgifter ur registret (9 § 1 mom. 5 och 6 punkten) ändras, eftersom det ska vara nödvändigt att bevara vissa uppgifter i registret längre än nu av orsaker som har att göra med såväl förarens behörighet som utredning av identiteten. Dessa uppgifter ska utplånas först ett år efter att den registrerade avlidit. Ändringen är nödvändig för att trygga de registrerades intressen, eftersom information om ett körkort eller en körkortsklass som personen i fråga haft inte nödvändigtvis fås någon annanstans senare. Informationen kan vara av betydelse till exempel när körrätten återställs. Det föreslås att till bestämmelserna om utlämnande av enskilda offentliga uppgifter (14 §) fogas möjlighet att på basis av personbeteckning lämna ut uppgifter om körrätt och yrkeskompetens i enlighet med begränsningen i bestämmelsen. Informationen kan behövas till exempel för att en arbetsgivare ska kunna försäkra sig om en arbetsökande eller anställd förarens körrätt. Till nämnda paragraf fogas också möjlighet att på basis av registreringsstecken och tillverkningsnummer få uppgifter om ett fordons tidigare ägare eller innehavare. Uppgifterna kan behövas till exempel när en enskild medborgare överväger att köpa fordonet. De ändringar som gäller utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter (15 och 17 §) hänför sig till utbyte av information om tillstånd och behörigheter med stöd av Europeiska unionens lagstiftning på grundval av ömsesidigt erkännande. Till polisen och åklagaren ska kunna utlämnas uppgifter om brott och straff och andra påföljder för brott för förundersökning och annan utredning samt en persons fotografi och prov på hans eller hennes namnteckning för identifiering av personen (17 §). Uppgifterna ska vara nödvändiga för undersökningen och övervakningen. Exempelvis fotografiet ska vara nödvändigt för att identifiera personen i fråga. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till Nödcentralsverket ska vara nödvän-

dig för att myndigheten ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter.

I 15 § föreslås också att rätt att till dem som tillverkar och levererar kort och tillstånd lämna ut uppgifter som behövs för att tillverka och leverera tillstånden och korten. Enligt 5 § i lagen om Trafiksäkerhetsverket kan Trafiksäkerhetsverket avtala om att rådgivningstjänster, kundtjänstuppgifter, dokumentationsserviceuppgifter och andra förvaltnings-serviceuppgifter kan överföras till andra än myndigheter. Villkoret är att uppgifterna inte inbegriper utövande av betydande offentlig makt. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter genom lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Enligt 31 § 3 mom. i körkortslagen svarar Trafiksäkerhetsverket för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut till kunderna. Enligt den 31 a § som föreslås bli fogad till lagen ska verket kunna avtala om skötseln av uppgifter i anslutning till detta genom att tjänsten skaffas från en utomstående tjänsteleverantör. I bestämmelsen har beaktats kraven på god förvaltningssed när förvaltningsserviceuppgifter sköts med stöd av avtal. I praktiken väljer verket leverantör genom konkurrensutsättning. Vid utförandet av uppgifterna ska personuppgiftslagen, skadeståndslagen och bestämmelserna om straffrättsligt tjänstemannaansvar tillämpas. Enligt 26 § i körkortslagen skickas körkortet i fortsättningen i regel till sökanden per post och i anslutning till det ska sökanden skicka det tidigare körkortet till myndigheten enligt de anvisningar som följer med postförsändelsen. Det vore ändamålsenligt att sköta dessa uppgifter i samband med korttillverkningen. Det är fråga om att handlingarna tillverkas och i fortsättningen postas direkt till kunderna utifrån registeruppgifterna. Handlingen matas ut automatiskt utifrån de uppgifter som kommit från fordonstrafikregistret när polisen har sett att villkoren för utlämnande är uppfyllda. Också leveransuppgifterna skrivs ut automatiskt från systemet. Det är lämpligt mottagandet av kort som kunderna skickar tillbaka sköts med hjälp av samma serviceproducent. Uppgifterna inne-

fattar inte utövning av betydande offentlig makt. Uppgifterna innebär att man behandlar personuppgifter, det vill säga de uppgifter som ska antecknas på korten och de adressuppgifter som behövs för att leverera körkortet. Förfarandet och sammanställningen av uppgifter sker dock helt maskinellt och automatiskt i samtliga faser. Serviceproducentens anställda behandlar inte uppgifterna manuellt i något skede under processen. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandeprocessen understrukit betydelsen av att rättssäkerheten och god förvaltningssed säkerställs genom bestämmelser (GrUU 23/2000 rd, s. 5). Dessa bestämmelser ingår i den föreslagna paragrafen.

I förslagen har beaktats de krav enligt grundlagen och grundlagsutskottets tolkningspraxis som gäller exakta och noga avgränsade bestämmelser, överlåtande av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter samt ändamålet med uppgifterna och den förvaringstid som behandlingen av dem förutsätter i registret samt den registrerades rättsskydd. På denna grund ska förslagen anses vara förenliga med grundlagen.

I förslaget om ändring av lagen om alkoholövervakad körrätt ingår förslaget att alkoholstillverkaren eller dennes representant ska lämna polisen uppgifter om det i samband med avläsningen av alkoholåset minne har framkommit att alkoholåset manipulerats tekniskt, att alkoholåset avlägsnats ur fordonet och om ett fordon som är försett med alkoholås inte har förts för avläsning av alkoholåsets minne inom den frist som nämns i 8 § 1 mom. i den nämnda lagen (8 §). Bestämmelsen behövs för att den övervakade ska kunna övervakas i realtid och för att ordna förfarandet på ett ändamålsenligt sätt. Oegentligheter kan leda till att den övervakade körrätten återkallas. Polisen beviljar alkoholåskörkort och övervakar förseelser som begåtts under den övervakade körrätten. Förmedlingen av uppgifter om användning av alkoholåset är av teknisk natur och det är ändamålsenligast att den sker omedelbart efter att alkoholåsets minne avlästs. Uppgifter innefattar inte utövning av betydande offentlig makt eftersom alkoholstillverkaren eller dennes representant inte bedömer de lagrade uppgifterna. Anmälan om försurmelser eller manipulering ska gälla de fall

som föreskrivs i momentet. Polisen ska utifrån de förmedlade uppgifterna bedöma om det finns orsaker att ingripa i den övervakade körrätten. I samband med att alkolåsets minne avläses behandlas personuppgifter och på grund av detta föreskrivs i bestämmelsen att personuppgiftslagen ska iakttas när den övervakades personuppgifter och uppgifter från alkolåsets minne behandlas. På brott mot tystnadsplikten i den nämnda lagen kan tillämpas den lagens straffbestämmelse. Om straff föreskrivs i strafflagen. Eftersom lagen om alkolåsövervakad körrätt innehåller behandling av känsliga personuppgifter, såsom uppgifter om brott och påföljder för brott, är hotet i straffbestämmelsen motiverat. Även bestämmelserna om straffrättsligt ansvar ska tillämpas på den som sköter uppgifterna. Momentet innehåller från tidigare bestämmelser om sekretessbelagda uppgifter, att de

ska hållas åtskilda från övriga kundregister och behandlas endast om verkställigheten av denna lag förutsätter det. Det föreslås att uppgifterna ska förvaras i registret endast så länge som de kan behandlas för det ändamål som de insamlats för och de är av betydelse för den övervakade körrätten, till exempel i en besvärprocess. Förfarandet ska i första hand granskas med avseende på grundlagens skydd för personuppgifter. Förslagen ska anses vara förenliga med grundlagen.

På grundval av det ovanstående ska propositionen inte ses som problematisk med avseende på grundlagen. Följaktligen kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av körkortslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i körkortslagen (386/2011) 4 § 1 mom. 2 punkten underpunkt c och 26 § 3 mom.,
ändras 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. 2, 12 och 13 punkten, 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a
och 3 punkten, 5 § 1 mom. 7 punkten och 2 mom., 6 § 3 mom. 2 punkten, 7 § 2 mom., 3 mom.
2 punkten och 6 mom., 8 § 2 mom., 9 § 2 mom., 11 § 1 mom. 3 punkten, 12 § 2 mom., 16 § 1
mom., 17 § 2 mom., 18 § 2 mom., 20 § 4 mom., 22 § 3 mom., rubriken för 23 § samt 23 § 1
och 3 mom., det inledande stycket i 27 § 1 mom., 31 § 3 mom., 35 § 3 mom., 40 § 1 mom.,
rubriken för 41 § samt 41 §, 48 § 1 mom., 54 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom., 55 § 2 mom.,
58 § 1 mom., 59 § 1 och 5 mom., 60 § 1 mom. 2 punkten och 3 mom. 2 punkten, 61 § 1 mom.,
62 § 1 och 3 mom., 63 § 1 mom. 2 punkten, 64 § 1 mom. och 2 mom. 2 punkten, 65 § 2 mom.,
66 § 2 mom., 67 och 68 §, 69 § 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. samt 3 mom., 72 § 1–
–3 och 5 mom., 76 §, 78 § 4 mom. 3 punkten, 84 § 1 och 3 mom., 91, 100 och 101 §, 106 § 1
mom., 107 § 2 mom., 108 § 2 och 3 mom., 110 § 3 mom., rubriken för 112 § och 112 § 1
mom. samt 113 § 2 och 3 mom., och
fogas till 3 § en ny 14 punkt, till 4 § ett nytt 3 mom., till 5 § ett nytt 5 mom., till lagen nya
31 a och 51 a §, till 59 § ett nytt 6 mom., till 60 § ett nytt 5 mom., till 69 § ett nytt 5 mom., till
lagen en ny 73 a §, till 84 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 91 a §, till 106 § ett nytt 4 mom.
och till 113 § ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

Begränsning av tillämpningsområdet

Det som i denna lag föreskrivs om kör rätt och om körkort och andra tillstånd eller intyg som man ska ha med sig när man kör tillämpas på dem som framför andra än i 63 § 2 mom. i vägtrafiklagen (267/1981) avsedda motordrivna fordon på i den lagen avsedd väg.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med:

2) *kortvarigt körkort* annat körkort för bil som är giltigt i två år än det som avses i 22 § 2 mom. och med *kortvarig kör rätt* kör rätt för samma tid,

12) *alkolås* en anordning enligt lagen om godkännande av alkolås för användning i trafik (1109/2010) för att förhindra att fordon startar och med *alkolåsövervakad kör rätt* kör rätt enligt lagen om alkolåsövervakad kör rätt (439/2008),

13) *två- eller trehjuliga fordon i kategori AM* två- eller trehjuliga fordon enligt artikel 1.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG om typgodkännande av två- och trehjuliga motorfordon och om upphävande av rådets direktiv 92/61/EEG, med *lätta fyrhjuliga* fyrhjuliga enligt artikel 1.3 a i det direktivet, med *motorcyklar i kategorierna A1, A2 och A* tvåhjuliga fordon enligt artikel 1.2 b i det direktivet och med *trehjuliga* fordon enligt artikel 1.2 c i det direktivet,

14) *läkarintyg och läkarutlåtande* ett utlåtande om huruvida de medicinska kraven uppfylls vilket getts utifrån en bedömning av förarens hälsotillstånd som gjorts med stöd av denna lag och med *optikerutlåtande* ett utlåtande om huruvida de krav som ställs på

synförmågan uppfylls vilket getts med stöd av denna lag och som är avsett att användas i stället för en kontroll i samband med trafikövervakningen.

4 §

Körkortskategorier

I grupp 1 ingår följande körkortskategorier:

1) AM, till vilken hör
a) två- och trehjuliga fordon (*mopeder*) med en konstruktiv hastighet av mer än 25 km/h och en högsta hastighet av 45 km/h,

3) A2, till vilken hör motorcyklar med en effekt på högst 35 kW och ett effekt/viktförhållande som inte överstiger 0,2 kW/kg och som inte är ombyggda av ett fordon med mer än dubbla den effekten,

Närmare bestämmelser om hur klassificeringen ska tillämpas på vissa fordon och fordonskombinationer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Ålderskrav

Minimiåldern för körkort är

7) 21 år för kategorierna C och C1 alternativt 18 år, om personen har annan än snabbförvärvad grundläggande yrkeskompetens för lastbilsförare,

För kategorierna C och CE krävs inte sådan grundläggande yrkeskompetens som avses i 1 mom. 7 punkten, om personen studerar för yrkesinriktad grundexamen i logistik som grundar sig på en läroplan och som ger nämnda yrkeskompetens. För kategorierna C1E, CE, D och D1 krävs det utöver minimiåldern att personen har fått undervisning inom övningsdelen och fördjupningsdelen enligt 37 § 2 mom. Om personen redan har ett utländskt körkort för samma kategori, ska han eller hon ha haft bilkörkort i minst tre månader efter att ha fyllt 18 år.

Minimiåldern för framförande av trehjulningar i kategori A anges i 7 § 1 mom.

6 §

Kör rätt

För kör rätt gäller dessutom följande begränsningar:

2) kör rätt för kategori C och CE saknas om kör rättssinnehavaren inte längre uppfyller kraven för körkort enligt 5 § 2 mom. på grund av att han eller hon har avbrutit utbildningen för yrkesinriktad grundexamen och inte har i 5 § 1 mom. 7 punkten avsedd grundläggande yrkeskompetens, och kör rätt för kategori D saknas, om kör rättssinnehavaren inte längre uppfyller kraven enligt 5 § 3 mom. på grund av att han eller hon har avbrutit utbildningen för yrkesinriktad grundexamen,

7 §

Kör rättens omfattning

Kategori A innefattar dock kör rätt för kategorierna A1 och A2, kategori A2 kör rätt för kategori A1, kategori C kör rätt för kategori C1, kategori CE kör rätt för kategori C1E, kategori D kör rätt för kategori D1, kategori DE kör rätt för kategori D1E och kategorierna C1E, CE, D1E och DE kör rätt för kategori BE. Alla kategorier utom kategorierna T och LT innefattar kör rätt för kategori AM, kategorierna A1, A2, A, B och LT kör rätt för kategori T och kategorierna C1 och C kör rätt för kategori LT.

Kör rätten i en körkortskategori kan begränsas eller förenas med villkor enligt 16 § 1 mom. 2 punkten. Kör rätten gäller

2) automatväxlade fordon eller fordonskombinationer med automatväxlad dragbil som motsvarar examenskategorin, om körprovet för förarexamen eller manöverprovet, när det krävs i stället för körprov, avläggs med automatväxlat fordon.

Bestämmelser om automatväxlade fordon och sådana undantag från körrättens omfattning som gäller bara i Finland utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om undantag från bestämmelsen i 3 mom. 2 punkten om begränsning av körrätten till endast automatväxlade fordon eller fordonskombinationer med automatväxlad dragbil, om det körprov eller manöverprov som avses i den punkten har avlagts med automatväxlat fordon, får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Ändring av körkortskategori

Den som meddelas alkoholövervakad körrätt ges ett nytt körkort för tiden med övervakad körrätt utan att kategorin i det körkort som han eller hon har från tidigare ändras. På det nya körkortet antecknas en eller flera kategorier av fordon som han eller hon har rätt att köra under tiden med alkoholövervakad körrätt och villkoret om att alkohol ska användas. Körkort för kategorierna i grupp 2 kan också utfärdas utan kategori B. På körkortet ska då antecknas som begränsning att det är giltigt bara i Finland.

9 §

Att ansöka om körkortstillstånd

Körkortstillstånd får beviljas tidigast ett år innan sökanden uppfyller ålderskravet för körkortskategorin i fråga. Körkortstillstånd för kategori B kan dock beviljas tidigast två år innan ålderskravet är uppfyllt. För körrätt för fordonskombination enligt 7 § 4 mom. ska den som ansöker om körkortstillstånd ha körrätt för kategori B.

11 §

Undantag från kravet på körkortstillstånd

Nytt körkortstillstånd behövs inte om

3) någon ansöker om duplett av körkort eller om att ett villkor eller en begränsning enligt 16 § eller yrkeskompetens enligt 3 § 6 punkten ska antecknas på körkortet,

12 §

Villkor för körkortstillstånd

Fortgående missbruk av alkohol enligt 1 mom. 2 punkten är dock inget hinder för att bevilja körkortstillstånd, om körkortet villkoras med att innehavaren ska använda alkohol enligt 16 § 1 mom. 1 punkten. Då beviljas körkortstillstånd bara för den eller de kategorier som villkoras.

16 §

Villkor och begränsningar i körkort

Genom beslut av polisen kan till ett körkortstillstånd och ett körkort utöver en begränsning enligt 5 § 3 och 4 mom. och 8 § 2 mom. också fogas ett villkor om att

1) körrättsinnehavaren vid körning ska använda glasögon eller andra korrigerande linser, hörapparat, alkohol eller protes eller andra ortopediska hjälpmedel, om han eller hon bara genom att använda dem uppfyller föreskrivna medicinska krav eller kan köra ett fordon,

2) det i ett fordon som körs av körrättsinnehavaren ska finnas automatväxel eller särskilda manöverorgan godkända av förarexamensmottagaren som innehavaren har använt vid körprovet eller manöverprovet för förarexamen och därigenom visat att han eller hon kan köra fordonet,

17 §

Medicinska krav för körkort i grupp 1

Närmare bestämmelser om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten uppfylls, om undantag från kraven på synfält utifrån ett ut-

låtande av en specialistläkare och vid behov ett körprov och om hur övriga medicinska krav enligt 3 punkten uppfylls utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Bestämmelser om de kontroller som ska göras för att undersöka att de föreskrivna medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna utfärdas likaledes genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

18 §

Medicinska krav för körkort i grupp 2

Närmare bestämmelser om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten och övriga medicinska krav enligt 4 punkten uppfylls utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Bestämmelser om de kontroller som ska göras för att undersöka om de föreskrivna medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna utfärdas likaledes genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

20 §

Kontroll av förarens hälsotillstånd och prestationsförmåga

I Finland varaktigt bosatta innehavare av körkort utfärdade i en annan EU- eller EES-stat eller någon annanstans i utlandet, vilkas körkort berättigar till att köra motordrivna fordon i Finland och vilkas körkort har längre giltighetstider än vad som föreskrivs i denna lag, ska med hjälp av läkarutlåtande visa för polisen att de uppfyller de föreskrivna medicinska kraven. Ett läkarutlåtande ska visas upp om innehavaren av ett körkort i grupp 1 har fyllt 70 år och det har gått minst fem år sedan körkortet beviljades, om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 45 år och det har gått minst fem år sedan körkortet beviljades och om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 70 år och det har gått minst två år sedan körkortet beviljades

och därefter inom fristerna ovan räknat från det att det föregående utlåtandet visades upp. Utlåtandet ska visas upp inom två månader från det att skyldigheten att visa upp det uppkom.

22 §

Körkortens giltighetstid

Ett nytt körkort ska utfärdas för en tidsperiod som inte överstiger tiderna enligt 1 eller 2 mom., om behörigheten utvidgas under giltighetstiden. Om ett nytt körkort utfärdas för att en anteckning som avses i 11 § 1 mom. 3 punkten görs på körkortet, är det giltigt till samma datum som det ursprungliga körkortet.

23 §

Giltighetstiden för kortvarigt körkort

Körkort för kategori B utfärdas bara för två år med avvikelse från bestämmelserna i 22 §. Då övningsdelen och fördjupningsdelen enligt 37 § 2 mom. har genomgått, är följande körkort giltigt på det sätt som bestäms i 22 §. Förfarandet är detsamma, om sökanden från tidigare har ett bilkörkort som utfärdats utomlands och har haft det i mindre än tre månader från det att sökanden har uppnått den i den lag föreskrivna minimiåldern 18 år för framförande av bil.

Gör körrättsinnehavaren sig skyldig till trafikbrott under giltighetstiden för ett i denna paragraf avsett körkort så att kriterierna för körförbud uppfylls, ska också följande körkort vara ett kortvarigt körkort om inte det finns särskilda skäl till något annat.

27 §

Förnyelse av körkort

Ansökan om förnyelse av körkort för den tid som anges i 22 § ska göras hos polisen enligt vad som föreskrivs om ansökan om

körkortstillstånd i 9 § 3 mom. Ansökan ska åtföljas av

31 §

Körkortskrav

Trafiksäkerhetsverket svarar för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut enligt 26 §. Trafiksäkerhetsverket svarar också för tillverkning och leverans av övriga tillstånd och intyg som avses i denna lag om inte något annat föreskrivs särskilt.

31 a §

Serviceuppgifter som gäller körkort och andra tillstånd

Trafiksäkerhetsverket kan sköta de uppgifter som avses i 31 § 3 mom. genom att skaffa service för uppgifterna från en privat eller ofentlig serviceproducent. Trafiksäkerhetsverket kan förena sådana uppgifter med uppgifter vid mottagandet av körkort som återsänds av dem som får körkort. Det som föreskrivs i detta moment kan även tillämpas på andra tillstånd som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttagas när servicen produceras utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över serviceproducentens verksamhet. Verket ska avtala med serviceproducenten om serviceuppgifternas omfattning och de övriga kraven på dem så att kraven på god förvaltning uppfylls. Serviceproducenten ska vara pålitlig och ha de teleföribindelser och den standard på datasystemet samt övriga tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga färdigheter som krävs för att sköta uppgifterna och färdigheter att sörja för den datasäkerhet som uppgifterna förutsätter.

De personuppgifter som behandlas vid skötseln av uppgifter som avses i denna paragraf är sekretessbelagda. På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999). När serviceproducenten och dennes anställda sköter dessa uppgifter

ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänstemannaansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 kap.

Förarutbildning

35 §

Målet för förarutbildning

Vad som i 2 mom. föreskrivs om undervisning som sker med undervisningstillstånd för kategori AM gäller även undervisning som sker med undervisningstillstånd för körkort för kategorierna A1, A2, A och B, om inte något annat följer av lärarens behörighet.

40 §

Undervisningstillstånd för annan utbildning än för körkort för kategori B

På undervisningstillstånd för annan utbildning än för körkort för kategori B tillämpas bestämmelserna i 39 § med följande undantag:

1) den som ansöker om undervisningstillstånd för körkort för moped i kategori AM ska ha uppnått minimiåldern 21 år samt ha mopedkörkort eller motorecykelkörkort och ha haft det i minst tre år,

2) den som ansöker om undervisningstillstånd för körkort för lätt fyrhjuling i kategori AM ska ha körkort för lätt fyrhjuling eller körkort för kategori B och ha haft det i minst tre år,

3) den som ansöker om undervisningstillstånd för annat körkort än körkort för kategori B och för moped eller lätt fyrhjuling i kategori AM enligt 1 och 2 punkten ska ha körkort för ett fordon som motsvarar undervisningskategorin och ha haft det i minst tre år,

4) när det gäller undervisningstillstånd för körkort i kategorierna i grupp 2 krävs det, utöver vad som föreskrivs i 39 §, att undervisningen ges genom läroavtal för utbildning inför examen inom transportbranschen i sam-

band med sådan av arbetsgivaren given utbildning som är jämförbar med yrkesutbildning för bilförare samt om utbildning för körkort för fordonskombinationer ingår i undervisningen, att eleven har körkort för kategori B och dessutom körkort för dragbil, och att den som ansöker om undervisningstillstånd har trafiklärartillstånd för utbildning för kategorierna C och D,

5) den som ansöker om undervisningstillstånd för kategori A1, A2 eller A för att ge undervisning enligt 24 § 2 mom. 3 punkten ska ha trafiklärartillstånd och behörighet som lärare som ger körundervisning med motorcykel.

41 §

Undervisning för kategori B och AM samt motorcykelkörkort med undervisningstillstånd

Innan en lärare som inte har trafiklärartillstånd börjar ge körundervisning för kategori B ska läraren tillsammans med eleven delta i sådan bilskoleundervisning som stöder den undervisning som läraren ska ge med stöd av undervisningstillstånd och i sådan körning under utbildningstiden där framstegen i kunskaper och körskicklighet utvärderas.

I undervisning med undervisningstillstånd för kategori B ska körundervisningen för svåra förhållanden ges i bilskola, om den som har undervisningstillstånd inte har trafiklärartillstånd. Bestämmelserna om utbildning vid bilskola tillämpas också på innehållet i förarutbildningen och på föraren vid körundervisning med undervisningstillstånd.

Innan en lärare som inte har trafiklärartillstånd börjar ge körundervisning för erhållande av rätt att framföra moped eller lätt fyrhjuling i kategori AM ska läraren tillsammans med eleven delta i sådan bilskoleundervisning i säker körning med moped och lätt fyrhjuling som stöder den undervisning som läraren ska ge med stöd av undervisningstillstånd. I körundervisning i kategori AM för framförande av moped ska moped användas och i körundervisning i kategori AM för framförande av lätt fyrhjuling ska lätt fyrhju-

ling användas. Körundervisning i trafiken får ges först när eleven har fyllt 15 år.

Innan en lärare som inte har trafiklärartillstånd och behörighet som lärare som ger körundervisning med motorcykel börjar ge körundervisning för kategori A1, A2 eller A ska läraren tillsammans med eleven delta i sådan bilskoleundervisning i säker körning med motorcykel som stöder den undervisning som läraren ska ge med stöd av undervisningstillstånd. I undervisningen ska användas ett fordon i den kategori som förarexamen ska avläggas för framförande av.

Närmare bestämmelser om innehållet i och omfattningen av den gemensamma utbildningen och bedömningskörningen enligt 1 mom. och utbildningen enligt 3 och 4 mom., kraven på övningsfordon och övriga krav på undervisningstillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

48 §

Övningsfordon och utrustning för eleven

Ett fordon som används i körundervisningen ska vid annan undervisning än inom övningsdelen och fördjupningsdelen uppfylla kraven på övningsfordon i den kategori som undervisningen gäller. Vid behov ska fordonet ha särskilda manöverorgan och annan utrustning för läraren. Övningsfordon för kategori AM ska dessutom uppfylla kraven för den körrätt som utbildningen gäller. Närmare bestämmelser om kraven på övningsfordon utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 a §

Försökstillstånd

Trafiksäkerhetsverket får med samtycke av kommunikationsministeriet bevilja tillstånd för att ordna försök som behövs för att utveckla förarutbildningen. Vid försöken kan man avvika från i denna lag föreskrivna krav på förarutbildningens omfattning och genomförande. Den förarutbildning som ges inom ramen för försök ska ha sådana mål och så-

dant innehåll att de elever som deltar i ett försök får de förarfärdigheter som avses i denna lag och deras rättigheter inte äventyras genom försöket. Försöken genomförs under Trafiksäkerhetsverkets tillsyn och de ska följa den läroplan som Trafiksäkerhetsverket fastställt.

54 §

Villkor för att delta i förarexamen

Följande villkor gäller för deltagande i förarexamen:

1) deltagaren ska ha körkortstillstånd för examenskategori och får inte ha körförbud eller temporärt körförbud, och

Körkortstillstånd enligt 1 mom. 1 punkten krävs inte och körförbud som meddelats tills vidare utgör inte hinder för att avlägga examen, om deltagaren har ålagts av polisen att avlägga nytt körprov. Trots 1 mom. 2 punkten är det tillåtet att delta i teoriprovet en månad innan ålderskravet uppfylls, om det för att avlägga förarexamen och få intyg över förarexamen också krävs ett körprov enligt 53 § 1 mom.

55 §

Intyg över förarexamen samt underkännande i examen

Om examinanden underkänns, ska förarexamensmottagaren underrätta denne om orsaken till underkännandet och återlämna utbildningsintyget med en anteckning om omfattningen av eventuellt behövlig kompletterande undervisning. För att få delta i körprovet på nytt ska examinanden först ha deltagit i den kompletterande undervisningen. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för att få delta i examen på nytt får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

58 §

Att köra militärfordon

Motordriva militärfordon får köras av personer med förarexamen från försvarsmakten för fordonstypen i fråga och körkort från försvarsmakten eller körkort enligt denna lag med rätt att köra i Finland, med undantag för tillfälligt körkort, och dessutom körtillstånd från försvarsmakten. Närmare bestämmelser om rätt att köra militärfordon med något annat körkort än körkort från försvarsmakten utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Huvudstaben får dessutom meddela närmare föreskrifter om de tillstånd som krävs för att framföra special- och pansarfordon som avses i 1 § 5 mom. i fordonslagen (1090/2002) och terrängfordon som avses i 16 § 1 mom. i den lagen.

59 §

Körkort och andra körtillstånd eller körrättigheter för moped utfärdade i någon annan EU- eller EES-stat

Ett körkort som är utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat än Finland ger innehavaren rätt att köra ett motordrivet fordon eller en fordonskombination, om motsvarande harmoniserade kategori finns antecknad på körkortet och innehavaren uppfyller ålderskravet enligt 5 §. För körrättens omfattning gäller 7 §, om inte något annat följer av ömsesidigt erkännande av körkort, och för kontrollen av förarens hälsotillstånd gäller 20 och 21 §. Bestämmelserna i detta moment gäller också temporära körkort utfärdade i Danmark, Island, Norge och Sverige. Närmare bestämmelser om krav som gäller ömsesidigt erkännande som följer av Europeiska kommissionens beslut om motsvarighet som gäller förvärvade rättigheter i anslutning till tillämpningen av artikel 13 i körkortsdirektivet får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf tillämpas också på giltigheten hos ett körtillstånd för moped utfärdad i en annan EU- eller EES-stat, med undantag av körkort för moped. Föraren ska uppfylla i denna lag föreskrivna ålderskrav för moped. För lätt fyrhjuling krävs det körkort för kategori AM eller något annat motsvarande körkort som ger rätt att köra lätt fyrhjuling. När ett körkort för kategori AM byts ut, utfärdas körkortet utan de anteckningar som avses i 6 § 3 mom. 1 punkten och 7 § 3 mom. 1 punkten. Närmare bestämmelser om kraven på tillstånd att köra moped får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sådan information om körrättigheter, körkort samt uppgifter och åtgärder i anslutning till dem som ska utbytas inom ramen för ömsesidigt erkännande av i EU- och EES-stater utfärdade körkort förmedlas ur fordonstrafikregistret med hjälp av nätverket för EU-körkort.

60 §

Körkort utfärdad i en konventionsstat

Ett körkort som är utfärdad i en annan än en i 59 § avsedd stat som har tillträtt den i Genève år 1949 ingångna konventionen rörande vägtrafik (FördrS 11/1959) eller den i Wien år 1968 ingångna konventionen om vägtrafik (FördrS 30/1986) ger innehavaren rätt att i Finland köra ett fordon eller en fordonskombination när körkortet har konventionsenlig kategoribeteckning, förutsatt att

2) körkortet är ett nationellt körkort som motsvarar körkortsmodellen i konventionen eller har samma information skriven med latinska bokstäver som ett körkort som motsvarar körkortsmodellen i konventionen eller att utöver körkortet uppvisas ett konventionsenligt internationellt körkort eller en officiell översättning av körkortet till finska eller svenska,

Ett körkort enligt denna paragraf gäller i Finland i två år från det att innehavaren bosätter sig varaktigt här, om körkortet är giltigt och det inte finns någon orsak i övrigt att

upphäva giltigheten tidigare. I fråga om kontroll av förarens hälsotillstånd gäller vad som föreskrivs i 20 och 21 §. När körkortet byts ut mot ett finländskt körkort kan ett körkort som motsvarar kategori B och kategorin för motorecykeln lämnas ut enligt 24 § 2 mom. 6 punkten utan krav på ny förarexamen, om

2) sökanden visar upp ett nationellt körkort som motsvarar den i 1 mom. 2 punkten avsedda körkortsmodellen i konventionen eller ett nationellt körkort som är skrivet med latinska bokstäver eller körkortet och en översättning av det,

Om innehavaren av ett körkort som avses i denna paragraf har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades, är körkortet, utöver att det inte med stöd av 1 mom. 1 punkten ger rätt att köra ett motordrivet fordon i Finland, inte heller annars giltigt i Finland.

61 §

Annat utländskt körkort

Andra utländska körkort än de som avses i 59 och 60 § ger inte rätt att köra motordrivna fordon i Finland, om inte annat föreskrivs i internationella avtal. Ett körkort gäller inte heller annars i Finland, om det har beviljats i någon annan stat än en som Finland har erkänt eller om innehavaren av ett sådant körkort har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades.

62 §

När utländskt körkort ska lämnas in till polisen

Om ett körkort enligt 59 eller 60 § som utfärdats utomlands byts ut till ett finländskt körkort, ska det utländska körkortet lämnas in till polisen när det finländska körkortet

lämnas ut. Detta gäller också körkort enligt 59 § som förnyas i enlighet med denna lag.

Andra utländska körkort än de som avses i 2 mom. ska på begäran återlämnas till innehavaren, när han eller hon flyttar från Finland och lämnar in sitt finländska körkort till polisen. Bestämmelser om att återlämna andra utländska körkort till utfärdaren enligt 2 mom. får dock utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Tillfälligt körkort

Polisen kan lämna ut ett tillfälligt körkort med rätt att köra i Finland enligt följande:

2) till en innehavare av ett körkort enligt 61 §, om han eller hon inte har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades.

64 §

Körförbud

Tingsrätten ska meddela föraren av ett motordrivet fordon körförbud, om han eller hon konstateras ha gjort sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten enligt 23 kap. 2 §, rattfylleri enligt 23 kap. 3 § eller grovt rattfylleri enligt 23 kap. 4 § i strafflagen eller brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt 44 kap. 13 § i strafflagen. Körförbud behöver inte meddelas, om föraren inte döms till straff för något av de ovan nämnda brotten.

Polisen ska meddela en körrättsinnehavare körförbud om

2) han eller hon inte har lämnat in läkarutlåtande enligt 20 § 4 mom. eller 112 § 3 mom. inom den frist som föreskrivs i lagen eller ett i 20 § 1 eller 3 mom. avsett utlåtande av läkare eller optiker eller intyg över ny godkänd förarexamen, nytt körprov eller nytt prov på körförmåga inom den frist som polisen utsatt,

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

En innehavare av kortvarig körrätt ska trots 1 mom. meddelas körförbud, om han eller hon tre gånger inom två år eller två gånger inom ett år gör sig skyldig till en gärning enligt 1 mom. Om ett körkort som avses i 22 § lämnas ut till en innehavare av kortvarig körrätt innan giltighetstiden för den kortvariga körrätten gått ut, ska dock sådan uppföljning av förseelser som avses i detta moment fortsätta i två år från det att den kortvariga körrätten börjat. I detta moment avsedd uppföljning av förseelser gäller också innehavare av körrätt för motorcykel som inte har körrätt för bil, i två år efter det att körrätten för motorcykel började.

66 §

Körförbudets längd

Körförbudet gäller i högst fem år. I sitt beslut ska tingsrätten ange förbudets sista giltighetsdag. Tingsrättens beslut får verkställas även om besvär anförs.

67 §

Villkorligt körförbud

Om allmänintresset inte kräver något annat, kan tingsrätten förklara körförbudet villkorligt, om körrätt är nödvändig på grund av personens yrke eller av andra särskilt vägnande skäl och gärningen inte har riskerat någons säkerhet. För en gärning som begås under körförbudet, det temporära körförbudet eller prövotiden enligt 2 mom. får körförbud inte meddelas villkorligt.

Körförbudet är villkorligt under en tid (*prövotid*) som tingsrätten bestämmer och som är minst ett och högst tre år. Prövotiden börjar när beslutet om villkorligt körförbud avkunnas eller meddelas. I tingsrättens beslut

ska det anges när prövotiden för villkorligt körförbud upphör.

68 §

Verkställande av villkorligt körförbud

Tingsrätten ska bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om den som fått körförbud under prövotiden gör sig skyldig till en gärning enligt 64 § 1 mom. Ett villkorligt körförbud behöver dock inte verkställas, om föraren inte döms till straff för en gärning enligt 64 § 1 mom. När det bestäms att ett villkorligt körförbud ska verkställas, ska förbudets sista giltighetsdag vara den sista giltighetsdagen för det längst gällande körförbudet. Tingsrättens beslut får verkställas även om besvär anförs.

I sitt beslut ska tingsrätten ange vilka omständigheter som beslutet om verkställighet av det villkorliga körförbudet grundar sig på. Det villkorliga körförbudet förfaller, om inte tingsrätten inom ett år från det att prövotiden har gått ut har bestämt att det ska verkställas.

69 §

Övervakad körrätt

Tingsrätten ska besluta om i lagen om alkolsövervakad körrätt avsedd övervakad körrätt för en person som gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 23 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1 eller 2 punkten i strafflagen, om den som ska meddelas körförbud begär det. Körförbudet ska vara villkorligt. Övervakad körrätt kan dock inte meddelas på nytt för en gärning som begås under tiden för övervakad körrätt. Det temporära körförbudet upphör och den övervakade körrätten börjar när den som gjort sig skyldig till rattfylleri får ett sådant alkolskörkort som avses i 8 § 2 mom. Den övervakade körrätten upphör den dag då prövotiden för det villkorliga körförbudet upphör.

Tingsrätten ska återkalla en övervakad körrätt och bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om den övervakade under prövotiden

Om det för den som ska meddelas körförbud har utfärdats temporärt körförbud med stöd av 70 § 1 mom. 6 punkten innan tingsrätten har beslutat om körförbudet och denne fortfarande begär övervakad körrätt, ska tingsrätten vid behandlingen av rattfyllerimålet avgöra om det finns en godtagbar orsak till gärningen eller försummelsen.

Om övervakad körrätt inte har börjat i enlighet med 1 mom., upphör det temporära körförbudet den dag då prövotiden för det villkorliga körförbudet upphör. Bestämmelser om när körrätten börjar på nytt efter ett temporärt körförbud finns i 6 § 4 mom.

72 §

Längden på temporärt körförbud

I det fall som avses i 70 § 1 mom. 1 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla tills tingsrätten beslutar om körförbud. I det fall som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten ska polisen utan dröjsmål besluta om det temporära körförbudet ska fortsätta gälla eller inte. Om det är sannolikt att den som har fått temporärt körförbud har gjort sig skyldig till en gärning som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten, ska det temporära körförbudet fortsätta att gälla tills tingsrätten beslutar om körförbud.

Om det på grundval av förundersökningen är uppenbart att tingsrätten kommer att meddela villkorligt körförbud, får polisen redan innan tingsrätten beslutar om körförbud bestämma att det temporära körförbudet ska upphöra eller, om villkoren i lagen om alkolsövervakad körrätt är uppfyllda, besluta om övervakad körrätt.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 3 och 4 punkten ska den polisman som meddelat temporärt körförbud utan dröjsmål underrätta den polis som beslutar om körförbud. Polisen ska utan dröjsmål i det fall som avses i 3 punkten besluta om körförbud och i det fall som avses i 4 punkten att det temporära körförbudet ska fortsätta att gälla. Polisen ska fatta ett sådant beslut också när körrätten redan har upphört att gälla efter det att temporärt körförbud meddelats.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla tills tingsrätten beslutar om övervakad kör rätt enligt lagen om alkoholövervakad kör rätt.

73 a §

Bestämmelse som gäller innehavare av körkort som utfärdats utomlands

Bestämmelserna i denna lag om meddelande av körförbud, temporärt körbud och andra påföljder som riktar sig mot kör rätten, överlämnande av körkortet till polisen på grund av en åtgärd som riktar sig mot kör rätten och återlämnande av körkortet till innehavaren samt bestämmelserna i 101 § om anmälningar till fordonstrafikregistret tillämpas också på innehavare av körkort som utfärdats utomlands.

Om innehavaren av ett körkort som är utfärdat utomlands inte är varaktigt bosatt i Finland, ska polisen på begäran återlämna körkortet till innehavaren när denne lämnar landet, även om körförbudet eller det temporära körförbudet ännu inte har upphört. Kör rätt föreligger inte i Finland så länge som körförbudet eller det temporära körförbudet är i kraft. Polisen kan på ett internationellt körkort, utan att omhänderta det, anteckna att det inte är giltigt i Finland.

Om innehavaren av ett körkort som har utfärdats i en EU- eller EES-stat meddelas körförbud tills vidare och innehavaren inte är varaktigt bosatt i Finland, ska körkortet sändas till den myndighet som har beviljat körkortet, om det inte finns särskilda skäl till något annat. Samtidigt ska orsaken till att körkortet återsänds meddelas.

76 §

När kör rätt förfaller

Vid körförbud som gäller tills vidare förfaller kör rätten fem år efter det att beslutet meddelats, förutsatt att den som meddelats körförbudet inte tidigare på ansökan har fått tillbaka sitt körkort. Polisen kan bestämma

att kör rätten eller en kategori som den gäller upphör också, om kör rättsinnehavaren begär det.

78 §

Utbildningsansvarig föreståndare

En utbildningsansvarig föreståndare betraktas inte som lämplig för uppdraget, om

3) han eller hon har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller till bötesstraff minst tre gånger under det senaste året för brott mot bestämmelser om trafik- eller fordonssäkerhet, anställningsförhållande, bokföring eller miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesmässigt ansvar och gärningen eller gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara verksam som utbildningsansvarig föreståndare.

84 §

Undervisningspersonal

Lärare i annan förarutbildning än för körkort för moped i kategori AM ska ha trafiklära rtillstånd samt annan behörighet som krävs enligt 88 § 2 mom. och kör rätt för det fordon som används i körundervisningen. För körundervisning för moped i kategori AM ska körläraren uppfylla förutsättningarna för beviljande av undervisningstillstånd för kategori AM för utbildning för mopedkörkort. I stället för trafiklära rtillstånd får dock lärare som inte ger körundervisning ha sådan pedagogisk utbildning och sådan praktisk erfarenhet som den förarexamensmottagare som utövar tillsyn över bilskolan har godkänt innan undervisningen inleds.

Bilskolan ska ha en uppdaterad förteckning där det framgår vem som är utbildningsansvarig föreståndare och vilka andra lärare det finns och vad de har för behörighet för undervisning. Innan en lärare börjar undervisa ska läraren visa sin undervisningsbehörighet för den förarexamensmottagare som utövar

tillsyn över bilskolan. Behörigheten behöver inte visas separat om förarexamensmottagaren redan har godkänt läraren som behörig för annan undervisning än körundervisning i enlighet med 1 mom.

På dem som ger förarutbildning i bilskolor tillämpas lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002).

91 §

Undervisningspraktik i anslutning till trafiklärartillstånd

Utöver vad som föreskrivs i 84 § 2 mom. kan undervisningspraktiken, i fråga om examensdelar i specialyrkesexamen för trafiklärare som lämpar sig för det, även avläggas vid ett utbildningscentrum som ger utbildning för grundläggande yrkeskompetens för lastbils- och bussförare och inom förarutbildning som försvarsmakten ger för körkort i en kategori i grupp 2.

Tillstånd för undervisningspraktik utfärdas av en i 84 § 2 mom. avsedd läroanstalt som har sådant tillstånd att ordna utbildning där specialuppdraget att ordna trafiklärarutbildning ingår. Tillstånd utfärdas, om studeranden har blivit godkänd i den examensdel av specialyrkesexamen för trafiklärare som gäller arbetsuppgifterna i en bilskola, uppfyller förutsättningarna för trafiklärartillstånd enligt 88 § 1 mom., med undantag av 1 och 2 punkten i det momentet, och övriga krav som gäller undervisningspraktik. Praktikanten ska ha fyllt 21 år.

En utbildningsanordnare enligt 2 mom. har rätt att få utlåtande om sökandens lämplighet som innehavare av trafiklärartillstånd av polisen i det distrikt där sökandens hemkommun finns. I 88 § 1 mom. 5 punkten avsedda uppgifter som behövs för lämplighetsprövning av studerande får behandlas bara av dem som bereder och fattar beslut om antagning av studerande. Uppgifterna ska förvaras åtskilda från andra personuppgifter, och de ska avföras ur registret så snart det inte längre finns någon grund enligt personuppgiftslagen för att bevara dem.

Bestämmelser om medförande av tillståndet för undervisningspraktik vid övningskörning finns i 32 §. Närmare bestämmelser om undervisningspraktik och tillstånd för undervisningspraktik och om andra krav som gäller genomförandet av undervisningspraktik utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

91 a §

Godkännande av bilskola för undervisningspraktik och återkallelse av godkännandet

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan av en bilskola bilskolan för undervisningspraktik, om

1) undervisningen i bilskolan sköts på behörigt sätt,

2) bilskolan har den personal som behövs för ge handledning vid den praktiska övningen och personalen uppfyller de föreskrivna behörighetskraven.

Godkännandet är i kraft högst lika länge som tillståndet att driva bilskola. Närmare bestämmelser om godkännande av skolor för undervisningspraktik får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Om en bilskola inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande för undervisningspraktik eller om praktikbestämmelserna inte iaktas, kan Trafiksäkerhetsverket ge bilskolan en varning eller utsätta en frist för avhjälpande av bristen eller försummelsen. Godkännandet ska återkallas, om bristen eller försummelsen är väsentlig och den återkommer trots varning eller inte avhjälpas inom den nya fristen.

100 §

Fastställande av blanketter för läkarintyg

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer formuläret för läkarintyg och läkarutlåtanden enligt denna lag, optikerutlåtande enligt 20 § 3 mom. och anmälningar enligt 21 § efter att ha hört kommunikationsministeriet.

101 §

Anmälan till fordonstrafikregistret

Trots sekretessbestämmelserna ska polisen till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om

- 1) en avgjord ansökan om körkortstillstånd,
- 2) körkort som sökanden har fått i någon EU- eller EES-stat, den stat som har utfärdat körkortet eller, om körkortet har utfärdats på grundval av ett körkort som är utfärdat av någon annan än en ovan avsedd stat, den utfärdande staten enligt körkortet, datum då körkortet beviljades enligt körkortet och villkor och begränsningar i körrätten separat för varje kategori,
- 3) utlämnande av körkortet eller sändande av det med posten,
- 4) ändrade villkor och begränsningar i körkortstillståndet,
- 5) ändrad körkortskategori,
- 6) beviljat och återkallat trafiklärtillstånd,
- 7) duplett som utfärdats eller förstörts,
- 8) körförbud eller temporärt körförbud eller någon annan påföljd som riktar sig mot körrätten, återlämnat körkort efter utgången av körförbud eller temporärt körförbud och att körkortet tagits om hand av polisen eller att körkort inte erhållits,
- 9) beslut om undervisnings- och övnings-tillstånd.

Trots sekretessbestämmelserna ska domstolen till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om straff eller körförbud som den meddelat för i 64 § avsett brott avslag på yrkande om körförbud, meddelande av alkoholövervakad körrätt eller verkställigheten av ett villkorligt körförbud. Fullföljdsdomstolen ska också lämna anmälan om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, om domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och om vilket det finns en anteckning i fordonstrafikregistret. Domstolen ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till fordonstrafikregistret.

Närmare föreskrifter om anmälan enligt denna lag till fordonstrafikregistret, med un-

dantag för anmälan enligt 2 mom., får meddelas av Trafiksäkerhetsverket.

106 §

Övergångsbestämmelser om körkort

Om en godkänd förarexamen har avlagts eller ett beslut om beviljande av körkort, när förarexamen inte förutsätts för utlämnande av körkortet, har fattats före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., tillämpas på körkortet de bestämmelser som gällde före den nämnda ikraftträdandedagen. Dessa körkort och de körkort som har utlämnats före nämnda ikraftträdandedag gäller till det datum som anges i dem, dock i högst 20 år från och med nämnda ikraftträdandedag. För att de ska fortsätta gälla efter den nämnda giltighetstiden måste de förnyas till körkort enligt denna lag. Vid ansökan om dupletter av körkort som utfärdats enligt de bestämmelser som gällde före nämnda ikraftträdandedag eller om anteckning av ett villkor, en begränsning eller yrkeskompetens på körkortet, ska den sista giltighetsdagen för det ursprungliga körkortet anges som sista giltighetsdag i det nya körkortet, dock högst en dag som motsvarar en giltighet på 20 år från den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom.

Om körkortskategorin sänks medan körkortet gäller och den återstående körrätten har börjat eller den i enlighet med 22 § 3 mom. har utvidgats efter den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., gäller det körkort som motsvarar den återstående körrätten till samma datum som det körkort vars kategori sänkts. Om den återstående körrätten har börjat före nämnda ikraftträdandedag, gäller det körkort som motsvarar den återstående körrätten till den dag då körrätten upphör enligt de bestämmelser som gällde före den nämnda ikraftträdandedagen om inte något annat följer av 1 mom. I ovan nämnda fall eller om körrätten återställs, utlämnas till personen i fråga det tidigare körkortet som motsvarar körrätten, om det körkortet fortfarande är i behåll och gäller, eller så ges han eller hon en duplett av det körkort som motsvarar den gällande körrätten.

107 §

Övergångsbestämmelser om vissa tillstånd

Dispens från de ålderskrav och medicinska krav som gäller för körkortstillstånd och kör rätt och som beviljats före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. ska fortfarande gälla, om inte något annat följer av tillståndsbeslutet. Dispens från synkraven som beviljats för en bestämd tid ska fortfarande gälla med avvikelse från den giltighetstid som antecknats i dispensen, om dispensvillkoren uppfylls i övrigt. Tillståndshavaren ska visa polisen att dispensvillkoren uppfylls med ett utlåtande av en specialist på ögonsjukdomar senast fem år efter det att dispensen upphört att gälla, och därefter med minst fem års mellanrum, om det inte följer av läkarutlåtandet eller den giltighetstid på två år som avses i 22 § 2 mom. att läkarutlåtande ska uppvisas efter en kortare tid.

108 §

Övergångsbestämmelser om kortvarigt körkort

Om förarexamen för kortvarigt körkort avläggs efter den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., ska denna lag tillämpas på körrätten och körkortet. Om den kortvariga körrätten har börjat före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., får det körkort som lämnas utefter det kortvariga körkortet, om inte det också är kortvarigt, lämnas ut med iakttagande av fristen i 25 § 2 mom. Den som ska få körkortet omfattas av uppföljning av förseelser enligt 65 § 2 mom. för innehavare av kortvarig körrätt.

När undervisning i den andra fasen av förarutbildningen har påbörjats enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. får den genomföras i enlighet med de nämnda bestämmelserna. Intyg över den andra fasen av förarutbildning som har getts i enlighet med de bestämmelser får tillställas polisen med iakttagande av de frister som anges i denna lag. Intyget ger rätt att få ett i 22 § avsett kör-

kort, om övriga förutsättningar är uppfyllda. Om den kortvariga körrätten har börjat före den i 102 § 1 mom. nämnda ikraftträdandedagen, tillämpas på inledande av fördjupningsdelen efter ikraftträdandedagen den frist på tre månader som föreskrivs i 38 § 2 mom. Övningsdelen behöver inte avläggas om den kortvariga körrätten har börjat före nämnda ikraftträdandedag.

110 §

Övergångsbestämmelser om körkortskategoriernas motsvarighet

Körrätt och körkort för kategori M som mellan den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 2 mom. och den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. uppnåtts på grundval av förarutbildning och förarexamen enligt denna lag motsvarar ett sådant i 40 § 1 och 2 punkten avsett körkort för moped och lätt fyrhjuling i kategori AM som krävs för undervisningstillstånd, om förarexamen har avlagts med motsvarande fordon. Polisen ska på ett körkort för kategori M ange att manöverprovet har avlagts med moped eller att körprovet har avlagts med lätt fyrhjuling eller att bådadera har avlagts. Sökanden uppfyller i 40 § 1 och 2 punkten avsedda förutsättningar för undervisningstillstånd om han eller hon har haft nämnda körkort i minst tre år.

112 §

Övergångsbestämmelser om medicinska krav och läkarintyg

Körrätt som har erhållits före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 2 mom. fortsätter att gälla fortfarande trots 17 och 18 §, om innehavaren av körrätten uppfyller de medicinska kraven enligt denna lag eller de medicinska krav som gällde när körkortet eller körkortstillståndet beviljades. Bestämmelsen hindrar inte att kravet på synfält också tillämpas på körrätt som grundar sig på körkort som motsvarar körkort för en kategori i grupp 1 och som har erhållits före den 1 oktober 1990, om ett men, en sjukdom eller en

kroppsskada som personen har tillsammans med defekten i synfältet eller förändringar som annars inträffat i synfältet väsentligt försämrar hans eller hennes förmåga att köra fordon i den kategori som avses ovan.

113 §

Övriga övergångsbestämmelser

Vad som i 4 § 1 mom. 6 punkten och i 4 § 2 mom. 2 punkten underpunkt b föreskrivs tillämpas inte på innehavare av körkort som grundar sig på körkort för kategori BE, om körrätten har erhållits före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. i denna lag.

Effektbegränsningen gällande körkort för kategori A enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. gäller i två år från och med den tidpunkt då körrätten började gälla. Om körrättsinnehavaren ansöker om en duplett av körkortet, utfärdas ett körkort i kategori A2, vilket ger rätt att köra en motorcykel med en effekt på högst 25 kW. Efter tidsfristen på två år byts körkortet på ansökan till ett körkort i kategori A enligt denna lag utan sådan utbildning som avses i 24 § 2 mom. 3 punkten. Om den som innehar sådan begränsad körkort för kategori A som avses ovan ansöker om körkort för fordon i kategori A2 innan begränsningstiden upphör, ska han eller hon avlägga körprov för kategori A2 i enlighet med kraven i denna lag. Då gäller vad som bestäms i denna lag om höjning av kategori A2 till kategori A.

Bestämmelsen i 4 § 2 mom. 5 punkten underpunkt a om högst 8 meters längd gäller inte körkort för kategori D1 som har erhållits före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett i 6 § 5 mom. avsett intyg över förarexamen som har utfärdats inom sex månader från ikraftträdandet av denna lag ger med avvikelse från nämnda moment rätt att köra fordon som motsvarar examenskategorierna under de tre månader som följer på avläggandet av förarexamen.

Kravet i 40 § 5 punkten och 41 § 4 mom. på behörighet utöver trafiklärartillstånd för en lärare som ger körundervisning med motorcykel gäller inte den som har avlagt trafiklärarexamen som avses i 103 § 2 och 3 mom. i enlighet med kommunikationsministeriets bestämmelser.

Annat än i 59 och 60 § avsett körkort som utfärdats utomlands och som tagits om hand av polisen för att innehavaren fått ett finländskt körkort och som fortfarande gäller och är i polisens besittning får återlämnas på ansökan.

Till dess att högsta domstolen ansluter sig till justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem överför den uppgifter som avses i 106 § genom att sända kopior av sina avgöranden till Rättsregistercentralen för förmedling till den som ansvarar för fordons- trafikregistret, om det inte genom förordning av justitieministeriet föreskrivs något annat om överföringen.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av vägtrafiklagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (267/1981) 63 § 2 mom. samt 103 § 1 mom. och 106 §,
 sådana de lyder 63 § 2 mom. och 106 § i lag 387/2011 och 103 § 1 mom. i lag 567/2005
 som följer:

63 §

Allmänna krav på förare

 Körkort krävs inte för att köra ett motordrivet fordon, om det är fråga om ett två- eller trehjuligt motordrivet fordon som avses i fordonslagen (1090/2002) vars högsta konstruktiva hastighet är högst 25 km/h och fordonstillverkaren också har fastställt detta som fordonets högsta konstruktiva hastighet i samband med godkännandet av fordonet. Körkort krävs inte heller för att gående köra motordrivna fordon som ska styras av gående. I detta moment avsedda två- och trehjuliga motordrivna fordon får köras av personer som fyllt 15 år.

Trots sekretessbestämmelserna ska polisen och tingsrätten till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om straff som meddelats för trafikbrott och trafikförseelse vid framförande av motordrivet fordon, eller uppgift om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, om domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och som det finns en anteckning om i fordonstrafikregistret. Tingsrätten ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till fordonstrafikregistret. Bestämmelser om myndighetens anmälningsskyldighet vid körförbud och vid trafikbrott och trafikförseelser som ligger till grund för körförbud finns i körkortslagen (386/2011).

103 §

Trafikförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet på annat än i 98–102 eller 105 a § nämnt sätt bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, ska för *trafikförseelse* dömas till böter.

 Denna lag träder i kraft den 20 .
 Till dess att högsta domstolen ansluter sig till justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem överför den uppgifter som avses i 106 § genom att sända kopior av sina avgöranden till Rättsregistercentralen för förmedling till den som ansvarar för fordonstrafikregistret, om det inte genom förordning av justitieministeriet föreskrivs något annat om överföringen.

106 §

Anmälan om beslut som gäller trafikbrott

3.

Lag**om ändring av lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (273/2007) 2 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 11 § 3 mom., rubriken för 19 § samt 19 § 1 mom., 20 § 4 mom. och 22 §, av dem 2 § 3 mom. 2 punkten, 19 § 1 mom. och 22 § sådana de lyder i lag 389/2011 och 2 § 4 mom. sådant det lyder i lag 532/2008, samt *fogas* till 11 § ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

 Denna lag gäller inte förare när

2) fordonet används av polisen, räddningsväsendet, en läroanstalt som svarar för utbildning inom räddningsbranschen, den prehospitala akutsjukvården, försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet för transporter som hänför sig till deras uppgifter eller av tullen i skötseln av polisuppgifter,

Denna lag gäller inte heller förare som är fast bosatta utomlands och som för tillfälligt bruk för in en utomlands registrerad buss och använder den vid andra än kommersiella persontransporter för att i Finland transportera passagerare som anlänt med fordonet, om det inte krävs yrkeskompetens av föraren i den EU- eller EES-stat från vilken transporten kommer eller som avses i 2 § 2 mom. Den frist för den första fortbildningen som föreskrivs i denna lag gäller inte förare som är fast bosatta utomlands, om fristen för den första fortbildningen i den EU- eller EES-stat från vilken transporten kommer eller som avses i 2 § 2 mom. är längre än vad som avses i denna lag men högst sju år. Förare som avses i detta moment måste dock uppfylla de krav

på förare som gäller i den EU- eller EES-stat som avses ovan.

11 §

Undervisningspersonal och undervisningsmaterial

 Bestämmelser om de krav som gäller fordon som används i körundervisningen och undervisningsmaterial utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. får den som studerar vid en läroanstalt som avses i 84 § 2 mom. i körkortslagen som ett led i den förberedande utbildningen för specialyrkesexamen för trafiklärare inom den examensdel som gäller yrkeskompetensutbildning inom transportbranschen verka som lärare inom utbildning för grundläggande yrkeskompetens, om han eller hon har tillstånd för undervisningspraktik enligt 91 § i körkortslagen och uppfyller övriga krav på undervisningspraktik.

19 §

Erkännande av dokument över yrkeskompetens som har utfärdats i andra EES-stater eller i landskapet Åland

Innehavare av dokument som utfärdats i någon annan EES-stat än Finland eller i landskapet Åland och som överensstämmer med 18 § 1 mom. får framföra lastbil eller buss i Finland. Bestämmelser om ömsesidigt erkännande av körkort och anteckningarna i dem finns i körkortslagen.

20 §

Beviljande av yrkeskompetensbevis

Bestämmelser om utfärdande av duplettexemplar av yrkeskompetensbevis samt om ersättande av bevis som har utfärdats i någon annan EES-stat än Finland eller i landskapet

Åland med yrkeskompetensbevis för förare eller med en motsvarande anteckning i körkortet i enlighet med denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Antecknande av yrkeskompetens i körkortet

Yrkeskompetensen kan antecknas i körkortet. Ansökan lämnas till polisen med iakttagande av vad som föreskrivs om ansökan om körkort i körkortslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om fordonstrafikregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) 9 § 1 mom. 5 och 6 punkten, sådana de lyder, 5 punkten i lag 698/2009 och 6 punkten i lag 403/2005,
ändras 6 § 3 punkten, 7 och 14 §, 15 § 1 mom. 8 och 10 punkten och 17 § 2 mom. 1, 11 och 14 punkten,
 av dem 6 § 3 punkten sådan den lyder i lag 698/2009, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 859/2005, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 234/2007, 15 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 276/2007, 17 § 2 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 588/2005 och 14 punkten sådan den lyder i lag 281/2007, samt
fogas till 15 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 859/2005 och 276/2007, en ny 11 punkt och till 17 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 403/2005, 588/2005, 276/2007 och 281/2007, nya 15 och 16 punkter som följer:

6 §

Registrering av känsliga uppgifter

I registret får dessutom, utöver vad som bestäms i 4, 5 och 5 a §, införas

3) för beslutsfattandet och övervakningen i fråga om körrätt och körtillstånd uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon, uppgifter om straff, körförbud och andra påföljder för dessa brott, uppgifter om hinder för erhållande av körkortstillstånd och körkort samt uppgifter om upphörande av körretten, för beslutsfattandet och övervakningen i fråga om ADR-körtillstånd, körtillstånd för taxiförare och andra tillstånd uppgifter om hinder för erhållande av tillstånd, uppgifter om återkallande av tillstånd, varning och andra tillståndspåföljder samt uppgifter om den gärning eller den misstänkta gärning som utgör grunden för dessa.

7 §

Andra uppgifter som införs i registret

Sådana uppgifter om fordon som syftet med registret förutsätter får införas i registret enligt följande:

- 1) tekniska data, identifieringsuppgifter och kommersiella uppgifter,
- 2) vägmätarens ställning och andra uppgifter om besiktning och godkännande samt uppgifter om andra tekniska kontroller,
- 3) uppgifter som gäller registrering, försäkringar, användningssyfte och tillfällig användning,
- 4) uppgifter om in-teckningar,
- 5) uppgifter om beskattning och utsökning,
- 6) uppgifter om tillgrepp.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

14 §

Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

1) på basis av fordonets registreringsstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om fordonet, dess beskattning och in-teckningar i fordonet samt om namn, adress och kontakt-information i fråga om fordonets ägare och innehavare samt trafikförsäkringstagaren,

2) på basis av personbeteckning uppgifter om körrättens omfattning, körrättens giltighetstid och när den börjat i fråga om olika kategorier, omfattningen av och giltighetstiden för förarens yrkeskompetens, ADR-körtillstånd, körtillstånd för taxiförare och tidpunkten för erhållande av dem.

Med stöd av 1 mom. 1 punkten får också uppgift om fordonets tidigare ägare eller innehavare lämnas ut i begränsad utsträckning.

Uppgifterna kan översändas också via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

15 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

Personuppgifter och andra uppgifter i registret får utlämnas via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

8) till registermyndigheter i landskapet Åland eller en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan *EES-stat*, för utförandet av registreringsuppdrag och övervakningsåtgärder samt åtgärder i samband med överlåtelse av fordon, körkort, färdskrivarkort, yrkeskompetensbevis och ADR-körtillstånd i landskapet Åland och EES-staten i fråga,

10) till sådana serviceproducenter som avses i lagen om yrkeskompetens för lastbils-

och bussförare för behandlingen av yrkeskompetensbevis för förare,

11) till dem som tillverkar och levererar korten och tillstånden för tillverkningen och leveransen.

17 §

Sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av dem

Sekretessbelagda uppgifter i registret får dock utan hinder av sekretessbestämmelserna lämnas ut som följer:

1) till polisen och andra förundersökningsmyndigheter samt åklagare för förundersökning och annan utredning av brott; en persons fotografi och prov på hans eller hennes namnteckning får utlämnas för identifiering av personen,

11) till de myndigheter i landskapet Åland och en EES-stat som registrerar fordon, körkort, färdskrivarkort, förarens yrkeskompetensbevis och ADR-körtillstånd eller har hand om övervakningen av dessa för åtgärder i samband med registrering, övervakning och överlåtelse,

14) till en EES-stats polismyndighet och andra myndigheter som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, för skötseln av förpliktelser som följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland,

15) till Nödcentralsverket för skötseln av de uppgifter som föreskrivits för det,

16) till dem som tillverkar och levererar korten och tillstånden de uppgifterna som behövs för tillverkningen och leveransen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om alkoholövervakad kör rätt**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om alkoholövervakad kör rätt (439/2008) 1, 4, 5 och 8—10 §, av dem 8 § sådan den lyder i lag 1318/2009, som följer:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om möjlighet att utfärda villkorligt körförbud i kombination med övervakad kör rätt för den som gjort sig skyldig till rattfylleri (*övervakad kör rätt*) och om genomförandet av övervakad kör rätt.

4 §

Beslut om och början av övervakad kör rätt

Övervakad kör rätt meddelas enligt 69 § i körkortslagen (386/2011) och den börjar när ett i 8 § 2 mom. i körkortslagen avsett körkort med ett villkor om att alkohol ska användas lämnas ut. Körkortet beviljas av polisen. En förutsättning för utlämnande av körkortet är att den övervakade lämnar polisen ett intyg över monteringen av alkoholset, del I till registreringsintyget, enligt vilken fordonet efter monteringen av alkoholset har ändringsbesiktigats, och ett intyg över att ett besök som avses i 6 § har avlagts.

Polisen ska göra en anteckning i fordonstrafikregistret om att alkoholskörkort har beviljats.

Den övervakade ska fullgöra de skyldigheter som hänför sig till den övervakade kör rätten.

5 §

Utövande av övervakad kör rätt

Den övervakade har kör rätt endast för fordon som är anmälda till polisen och som finns antecknade i fordonstrafikregistret. Om polisen med stöd av körkortslagen har ålagt den övervakade att avlägga körprovet för förarexamen för att hålla kör rätten i kraft, får körprovet trots det som föreskrivs ovan avläggas med ett fordon som uppfyller kraven på examensfordon och som saknar alkohol.

8 §

Behandling av uppgifterna om användning av alkoholset

Den övervakade ska med 60 dagars mellanrum föra de fordon som är försedda med alkohol för avläsning av alkoholsets minne till en representant som har befullmäktigats av alkoholstillverkaren och anmälts till Trafiksäkerhetsverket.

Den övervakades personuppgifter och uppgifterna om användning av alkoholset är sekretessbelagda och ska hållas åtskilda från representantens övriga kundregister. Alkoholstillverkaren eller dennes representant ska utan dröjsmål underrätta polisen, om den övervakade har försummat sin skyldighet enligt 1 mom. att föra fordonet för avläsning av alkoholsets minne, om alkoholset på kundens begäran har lösgjorts från fordonet eller om

det i samband med avläsningen av alkoholåsets minne har framgått att alkoholåset har manipulerats för att störa eller förhindra dess funktion. Representanten och alkoholåstillverkaren får behandla den övervakades personuppgifter bara om verkställigheten av denna lag kräver det. På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999). På den som sköter uppgifter som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

På översändande av uppgifter om användningen till alkoholåstillverkare i stater utanför Europeiska unionen tillämpas vad som föreskrivs i personuppgiftslagen om översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen.

Representanten och alkoholåstillverkaren får bevara personuppgifter om den övervakade och uppgifterna om användning av alkoholåset högst fem år efter att den övervakade körrätten gått ut. Efter det ska uppgifterna förstöras.

9 §

Återkallande av övervakad körrätt

En övervakad körrätt kan återkallas och beslut om verkställande av ett villkorligt körförbud fattas under de förutsättningar som

anges i 68 § 1 mom. och 69 § 2 mom. i körkortslagen. Om ett temporärt körförbud grundar sig på 70 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i körkortslagen, ska polisen underrätta åklagaren om körförbudet, varefter åklagaren utan dröjsmål vid domstol ska yrka att den övervakade körrätten återkallas och att det villkorliga körförbudet verkställs. Yrkandet framställs vid den domstol inom vars domkrets den övervakade bor eller varaktigt vistas. I domstolen kan ärendet behandlas i en sammansättning med en domare, och allmänna åklagaren ska närvara vid sammanträdet. Ärendet kan handläggas och avgöras trots den övervakades utevaro. Om villkoren enligt 5 a kap. 1 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) uppfylls, kan ett mål avgöras också utan att huvudförhandling hålls. I övrigt ska bestämmelserna om rättegång i brottmål tillämpas på förfarandet.

10 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i sådana av polisen meddelade beslut som avses i denna lag finns i 95 § 1 mom. i körkortslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 25 oktober 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Trafikminister *Merja Kyllönen*

*Bilaga
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av körkortslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i körkortslagen (386/2011) 4 § 1 mom. 2 punkten underpunkt c och 26 § 3 mom.,
ändras 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. 2, 12 och 13 punkten, 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a
och 3 punkten, 5 § 1 mom. 7 punkten och 2 mom., 6 § 3 mom. 2 punkten, 7 § 2 mom., 3 mom.
2 punkten och 6 mom., 8 § 2 mom., 9 § 2 mom., 11 § 1 mom. 3 punkten, 12 § 2 mom., 16 § 1
mom., 17 § 2 mom., 18 § 2 mom., 20 § 4 mom., 22 § 3 mom., rubriken för 23 § samt 23 § 1
och 3 mom., det inledande stycket i 27 § 1 mom., 31 § 3 mom., 35 § 3 mom., 40 § 1 mom.,
rubriken för 41 § samt 41 §, 48 § 1 mom., 54 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom., 55 § 2 mom.,
58 § 1 mom., 59 § 1 och 5 mom., 60 § 1 mom. 2 punkten och 3 mom. 2 punkten, 61 § 1 mom.,
62 § 1 och 3 mom., 63 § 1 mom. 2 punkten, 64 § 1 mom. och 2 mom. 2 punkten, 65 § 2 mom.,
66 § 2 mom., 67 och 68 §, 69 § 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. samt 3 mom., 72 § 1–
–3 och 5 mom., 76 §, 78 § 4 mom. 3 punkten, 84 § 1 och 3 mom., 91, 100 och 101 §, 106 § 1
mom., 107 § 2 mom., 108 § 2 och 3 mom., 110 § 3 mom., rubriken för 112 § och 112 § 1
mom. samt 113 § 2 och 3 mom., och

fogas till 3 § en ny 14 punkt, till 4 § ett nytt 3 mom., till 5 § ett nytt 5 mom., till lagen nya
31 a och 51 a §, till 59 § ett nytt 6 mom., till 60 § ett nytt 5 mom., till 69 § ett nytt 5 mom., till
lagen en ny 73 a §, till 84 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 91 a §, till 106 § ett nytt 4 mom.
och till 113 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Begränsning av tillämpningsområdet

Begränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas på framförandet av
motordrivna fordon på väg som avses i väg-
trafiklagen (267/1981).

*Det som i denna lag föreskrivs om körrätt
och om körkort och andra tillstånd eller intyg
som man ska ha med sig när man kör tilläm-
pas på dem som framför andra än i 63 § 2
mom. i vägtrafiklagen (267/1981) avsedda
motordrivna fordon på i den lagen avsedd
väg.*

3 §

3 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

1) kortvarigt körkort det första körkortet som

2) kortvarigt körkort annat körkort för bil

berättigar till framförande av bil och som är giltigt i två år och med kortvarig körrätt körrätt för samma tid,

12) *alkolås* en anordning enligt lagen om godkännande av alkolås för användning i trafik (1109/2010) för att förhindra att ett fordon startar och med *alkolåskörkort* körkort som enligt lagen om alkolåsövervakad körrätt (439/2008) ges för den tid som den övervakade körrätten pågår,

13) *två- eller trehjuliga fordon i kategori AM* två- eller trehjuliga fordon enligt artikel 1.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG om typgodkännande av två- och trehjuliga motorfordon och om upphävande av rådets direktiv 92/61/EEG, med *lätta fyrhjulingar* fyrhjulingar enligt artikel 1.3 a i det direktivet, med *motorcyklar i kategorierna A1, A2 och A* tvåhjuliga fordon enligt artikel 1.2 b i det direktivet och med trehjulingar fordon enligt artikel 1.2 c i det direktivet. (fogas till momentet en ny 14 punkt)

som är giltigt i två år än det som avses i 22 § 2 mom. och med kortvarig körrätt körrätt för samma tid,

12) *alkolås* en anordning enligt lagen om godkännande av alkolås för användning i trafik (1109/2010) för att förhindra att fordon startar och med *alkolåsövervakad körrätt körrätt enligt lagen om alkolåsövervakad körrätt (439/2008)*,

13) *två- eller trehjuliga fordon i kategori AM* två- eller trehjuliga fordon enligt artikel 1.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG om typgodkännande av två- och trehjuliga motorfordon och om upphävande av rådets direktiv 92/61/EEG, med *lätta fyrhjulingar* fyrhjulingar enligt artikel 1.3 a i det direktivet, med *motorcyklar i kategorierna A1, A2 och A* tvåhjuliga fordon enligt artikel 1.2 b i det direktivet och med trehjulingar fordon enligt artikel 1.2 c i det direktivet,

14) *läkarintyg och läkarutlåtande ett utlåtande om huruvida de medicinska kraven uppfylls vilket getts utifrån en bedömning av förarens hälsotillstånd som gjorts med stöd av denna lag och med optikerutlåtande ett utlåtande om huruvida de krav som ställs på synförmågan uppfylls vilket getts med stöd av denna lag och som är avsett att användas i stället för en kontroll i samband med trafikövervakningen.*

4 §

Körkortskategorier

I grupp 1 ingår följande körkortskategorier:

- 1) AM, till vilken hör
 - a) två- och trehjuliga fordon med en konstruktiv hastighet av mer än 25 km/h och en högsta hastighet av 45 km/h,

c) *invalidmotorcyklar inklusive släpfordon kopplade till dem,*

- 3) A2, till vilken hör motorcyklar med effekt på högst 35 kW och ett effekt/viktförhållande som inte överstiger 0,2

4 §

Körkortskategorier

I grupp 1 ingår följande körkortskategorier:

- 1) AM, till vilken hör
 - a) två- och trehjuliga fordon (*moped*) med en konstruktiv hastighet av mer än 25 km/h och en högsta hastighet av 45 km/h,

(upphävs 1 mom. 2 punkten underpunkt c)

- 3) A2, till vilken hör motorcyklar med effekt på högst 35 kW och ett effekt/viktförhållande som inte överstiger 0,2

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kW/kg och som inte hänför sig till ett fordon med mer än dubbla den effekten,

kW/kg och som inte är ombyggda av ett fordon med mer än dubbla den effekten,

Närmare bestämmelser om hur klassificeringen ska tillämpas på vissa fordon och fordonskombinationer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

5 §

Ålderskrav

Ålderskrav

Minimiåldern för körkort är

Minimiåldern för körkort är

7) 21 för kategorierna C och C1 alternativt 18 år, om personen har grundläggande yrkeskompetens för lastbilsförare,

7) 21 *år* för kategorierna C och C1 alternativt 18 år, om personen har *annan än snabbförvärvad* grundläggande yrkeskompetens för lastbilsförare,

För kategorierna C1E, CE, D och D1 krävs det utöver minst 18 års ålder att personen har genomgått övningsdelen och fördjupningsdelen inom förarutbildningen enligt 37 § 2 mom. Om personen redan har ett utländskt körkort för samma kategori, ska han eller hon ha haft bilkörkort i minst sex månader efter att ha fyllt 18 år.

För kategorierna C och CE krävs inte sådan grundläggande yrkeskompetens som avses i 1 mom. 7 punkten, om personen studerar för yrkesinriktad grundexamen i logistik som grundar sig på en läroplan och som ger nämnda yrkeskompetens. För kategorierna C1E, CE, D och D1 krävs det utöver minimiåldern att personen har fått undervisning inom övningsdelen och fördjupningsdelen enligt 37 § 2 mom. Om personen redan har ett utländskt körkort för samma kategori, ska han eller hon ha haft bilkörkort i minst tre månader efter att ha fyllt 18 år.

(fogas till paragrafen ett nytt 5 mom.)

Minimiåldern för framförande av trehjulringar i kategori A anges i 7 § 1 mom.

6 §

6 §

Kör rätt

Kör rätt

För kör rätt gäller dessutom följande begränsningar:

För kör rätt gäller dessutom följande begränsningar:

2) kör rätt för kategori D saknas om kör rättssinnehavaren inte längre uppfyller ålderskraven för körkort enligt 5 § 3 mom. på grund av att han eller hon har avbrutit utbildningen för yrkesinriktad grundexamen.

2) kör rätt för kategori C och CE saknas om kör rättssinnehavaren inte längre uppfyller kraven för körkort enligt 5 § 2 mom. på grund av att han eller hon har avbrutit utbildningen för yrkesinriktad grundexamen och inte har i 5 § 1 mom. 7 punkten avsedd

grundläggande yrkeskompetens, och kör rätt för kategori D saknas om kör rättsinnehavaren inte längre uppfyller kraven enligt 5 § 3 mom. på grund av att han eller hon har avbrutit utbildningen för yrkesinriktad grundexamen och inte heller annars har nämnda grundläggande yrkeskompetens,

7 §

Kör rättens omfattning

Kategori A innefattar dock kör rätt för kategorierna A1 och A2, kategori A2 kör rätt för kategori A1, kategori C kör rätt för kategori C1, kategori CE kör rätt för kategori C1E, kategori D kör rätt för kategori D1, kategori DE kör rätt för kategori D1E och kategorierna C1E, CE, D1E och DE kör rätt för kategori BE. Alla kategorier utom kategorierna T och LT innefattar kör rätt för kategori AM, kategori B kör rätt för kategori T och kategorierna C1 och C kör rätt för kategori LT.

Kör rätten i en kör kortskategori kan begränsas eller förenas med villkor enligt 16 § 1 mom. 2 punkten. Kör rätten gäller

2) med undantag av kategori AM endast automatväxlade fordon eller fordonskombinationer med automatväxlad dragbil som motsvarar examenskategorin, om körprovet för förarexamen eller manöverprovet, när det krävs i stället för körprov, avläggs med automatväxlat fordon.

Bestämmelser om automatväxlade fordon och sådana undantag från kör rättens omfattning som gäller bara i Finland utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Kör rättens omfattning

Kategori A innefattar dock kör rätt för kategorierna A1 och A2, kategori A2 kör rätt för kategori A1, kategori C kör rätt för kategori C1, kategori CE kör rätt för kategori C1E, kategori D kör rätt för kategori D1, kategori DE kör rätt för kategori D1E och kategorierna C1E, CE, D1E och DE kör rätt för kategori BE. Alla kategorier utom kategorierna T och LT innefattar kör rätt för kategori AM, kategorierna A1, A2, A, B och LT kör rätt för kategori T och kategorierna C1 och C kör rätt för kategori LT.

Kör rätten i en kör kortskategori kan begränsas eller förenas med villkor enligt 16 § 1 mom. 2 punkten. Kör rätten gäller

2) automatväxlade fordon eller fordonskombinationer med automatväxlad dragbil som motsvarar examenskategorin, om körprovet för förarexamen eller manöverprovet, när det krävs i stället för körprov, avläggs med automatväxlat fordon.

Bestämmelser om automatväxlade fordon och sådana undantag från kör rättens omfattning som gäller bara i Finland utfärdas genom förordning av statsrådet. *Bestämmelser om undantag från bestämmelsen i 3 mom. 2 punkten om begränsning av kör rätten till endast automatväxlade fordon eller fordonskombinationer med automatväxlad dragbil, om det körprov eller manöverprov som avses i den punkten har avlagts med automatväxlat fordon, får utfärdas genom förordning av statsrådet.*

8 §

Ändring av körkortskategori

Om en körträtsinnehavare meddelas alkoholövervakad kör rätt får han eller hon ett nytt alkoholåskörkort i den kategori som alkoholåskörkortet berättigar till och utan att kategorin i det giltiga körkortet ändras. Trots bestämmelserna i denna lag kan alkoholåskörkort för kategorierna i grupp 2 också utfärdas utan kategori B.

8 §

Ändring av körkortskategori

Den som meddelas alkoholövervakad kör rätt ges ett nytt körkort för tiden med övervakad kör rätt utan att kategorin i det körkort som han eller hon har från tidigare ändras. På det nya körkortet antecknas en eller flera kategorier av fordon som han eller hon har rätt att köra under tiden med alkoholövervakad kör rätt och villkoret om att alkoholska användas. Körkort för kategorierna i grupp 2 kan också utfärdas utan kategori B. På körkortet ska då antecknas som begränsning att det är giltigt bara i Finland.

9 §

Att ansöka om körkortstillstånd

Körkortstillstånd får beviljas tidigast ett år innan sökanden uppfyller ålderskravet för körkortskategorin i fråga. Körkortstillstånd för kategori B kan dock beviljas tidigast två år innan ålderskravet är uppfyllt.

9 §

Att ansöka om körkortstillstånd

Körkortstillstånd får beviljas tidigast ett år innan sökanden uppfyller ålderskravet för körkortskategorin i fråga. Körkortstillstånd för kategori B kan dock beviljas tidigast två år innan ålderskravet är uppfyllt. För kör rätt för fordonskombination enligt 7 § 4 mom. ska den som ansöker om körkortstillstånd ha kör rätt för kategori B.

11 §

Undantag från kravet på körkortstillstånd

Nytt körkortstillstånd behövs inte om

3) någon ansöker om duplett av körkort,

11 §

Undantag från kravet på körkortstillstånd

Nytt körkortstillstånd behövs inte om

3) någon ansöker om duplett av körkort eller om att ett villkor eller en begränsning enligt 16 § eller yrkeskompetens enligt 3 § 6 punkten ska antecknas på körkortet,

12 §

Villkor för körkortstillstånd

Fortgående missbruk av alkohol enligt 1 mom. 2 punkten är dock inget hinder för att bevilja körkortstillstånd för *alkolåskörkort*, om körkortet villkoras med att innehavaren ska använda alkolås enligt 16 § 1 mom. 2 punkten. Då beviljas körkortstillstånd bara för den eller de kategorier som villkoras.

12 §

Villkor för körkortstillstånd

Fortgående missbruk av alkohol enligt 1 mom. 2 punkten är dock inget hinder för att bevilja körkortstillstånd, om körkortet villkoras med att innehavaren ska använda alkolås enligt 16 § 1 mom. 1 punkten. Då beviljas körkortstillstånd bara för den eller de kategorier som villkoras.

16 §

Villkor och begränsningar i körkort

Genom beslut av polisen kan till ett körkortstillstånd och ett körkort utöver en begränsning enligt 5 § 3 och 4 mom. också fogas ett villkor om att

1) körrättsinnehavaren vid körning ska använda glasögon eller andra korrigerande linser, hörapparat eller protes eller andra ortopediska hjälpmedel, om han eller hon bara genom att använda dem uppfyller föreskrivna medicinska krav eller kan köra ett fordon,

2) det i ett fordon som körs av körrättsinnehavaren ska finnas *alkolås*, automatväxel eller särskilda manöverorgan godkända av förarexamensmottagaren som innehavaren har använt vid körprovet eller manöverprovet för förarexamen och därigenom visat att han eller hon kan köra fordonet,

16 §

Villkor och begränsningar i körkort

Genom beslut av polisen kan till ett körkortstillstånd och ett körkort utöver en begränsning enligt 5 § 3 och 4 mom. och 8 § 2 mom. också fogas ett villkor om att

1) körrättsinnehavaren vid körning ska använda glasögon eller andra korrigerande linser, hörapparat, *alkolås* eller protes eller andra ortopediska hjälpmedel, om han eller hon bara genom att använda dem uppfyller föreskrivna medicinska krav eller kan köra ett fordon,

2) det i ett fordon som körs av körrättsinnehavaren ska finnas automatväxel eller särskilda manöverorgan godkända av förarexamensmottagaren som innehavaren har använt vid körprovet eller manöverprovet för förarexamen och därigenom visat att han eller hon kan köra fordonet,

17 §

Medicinska krav för körkort i grupp 1

Närmare bestämmelser om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten uppfylls, om undantag från kraven på synfält utifrån ett utlåtande av en specialistläkare och vid behov ett körprov och om hur övriga hälsokrav enligt 3 punkten uppfylls utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

17 §

Medicinska krav för körkort i grupp 1

Närmare bestämmelser om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten uppfylls, om undantag från kraven på synfält utifrån ett utlåtande av en specialistläkare och vid behov ett körprov och om hur övriga medicinska krav enligt 3 punkten uppfylls utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

nisteriet. *Bestämmelser om de kontroller som ska göras för att undersöka att de föreskrivna medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna utfärdas likaledes genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet*

18 §

Medicinska krav för körkort i grupp 2

Närmare bestämmelser om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten och övriga medicinska krav enligt 4 punkten uppfylls utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

18 §

Medicinska krav för körkort i grupp 2

Närmare bestämmelser om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten och övriga medicinska krav enligt 4 punkten uppfylls utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. *Bestämmelser om de kontroller som ska göras för att undersöka om de föreskrivna medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna utfärdas likaledes genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.*

20 §

Kontroll av förarens hälsotillstånd och prestationsförmåga

I Finland varaktigt bosatta innehavare av körkort utfärdade i en annan EU- eller EESstat eller någon annanstans i utlandet ska för polisen visa att de uppfyller de föreskrivna medicinska kraven enligt bestämmelserna om att visa upp läkarutlåtande när körkort förnyas. Ett läkarutlåtande ska visas upp om innehavaren av ett körkort i grupp 1 har fyllt 70 år och det har gått minst fem år sedan körkortet beviljades, om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 45 år och det har gått minst fem år sedan körkortet beviljades och om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 70 år och det har gått minst två år sedan körkortet beviljades och därefter inom fristerna ovan räknat från det att det föregående utlåtandet visades upp. Utlåtandet ska visas upp inom två månader från det att skyldigheten att visa upp det uppkom.

20 §

Kontroll av förarens hälsotillstånd och prestationsförmåga

I Finland varaktigt bosatta innehavare av körkort utfärdade i en annan EU- eller EESstat eller någon annanstans i utlandet, vilkas körkort *berättigar till att köra motordrivna fordon i Finland och vilkas körkort har längre giltighetstider än vad som föreskrivs i denna lag, ska med hjälp av läkarutlåtande visa för polisen att de uppfyller de föreskrivna medicinska kraven.* Ett läkarutlåtande ska visas upp om innehavaren av ett körkort i grupp 1 har fyllt 70 år och det har gått minst fem år sedan körkortet beviljades, om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 45 år och det har gått minst fem år sedan körkortet beviljades och om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 70 år och det har gått minst två år sedan körkortet beviljades och därefter inom fristerna ovan räknat från det att det föregående utlåtandet visades upp. Ut-

låtandet ska visas upp inom två månader från det att skyldigheten att visa upp det uppkom.

22 §

Körkortens giltighetstid

Ett nytt körkort ska utfärdas för en tidsperiod som inte överstiger tiderna enligt 1 eller 2 mom., om behörigheten utvidgas under giltighetstiden.

22 §

Körkortens giltighetstid

Ett nytt körkort ska utfärdas för en tidsperiod som inte överstiger tiderna enligt 1 eller 2 mom., om behörigheten utvidgas under giltighetstiden. *Om ett nytt körkort utfärdas för att en anteckning som avses i 11 § 1 mom. 3 punkten görs på körkortet, är det giltigt till samma datum som det ursprungliga körkortet.*

23 §

Giltighetstiden för det första körkortet för bil

Det första körkortet för bil utfärdas dock bara för två år trots bestämmelserna i 22 §. Körkortet utfärdas för två år också om sökanden inte har haft ett tidigare bilkörkort från utlandet i minst sex månader efter att ha uppnått minimiåldern 18 år enligt denna lag.

23 §

Giltighetstiden för kortvarigt körkort

Körkort för kategori B utfärdas bara för två år med avvikelse från bestämmelserna i 22 §. Då övningsdelen och fördjupningsdelen enligt 37 § 2 mom. har genomgåts, är följande körkort giltigt på det sätt som bestäms i 22 §. Förfarandet är detsamma, om sökanden från tidigare har ett bilkörkort som utfärdats utomlands och har haft det i mindre än tre månader från det att sökanden har uppnått den i den lag föreskrivna minimiåldern 18 år för framförande av bil.

Också nästa körkort ska vara ett kortvarigt körkort, om körrättsinnehavaren gör sig skyldig till trafikbrott under giltighetstiden för ett körkort enligt denna paragraf och kriterierna för körförbud då uppfylls.

Gör körkortsinnehavaren sig skyldig till trafikbrott under giltighetstiden för ett i denna paragraf avsett körkort så att kriterierna för körförbud uppfylls ska också följande körkort vara ett kortvarigt körkort om inte det finns särskilda skäl till något annat.

26 §

Utlämnande av körkort

Polisen ska behålla tidigare körkort som getts till polisen när ett kortvarigt körkort el-

26 §

Utlämnande av körkort

(upphävs paragrafens 3 mom.)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ler ett körkort enligt 5 § 3 mom. för kategori D lämnas ut. Körkortet ska återlämnas till innehavaren om inget annat körkort lämnas ut när det kortvariga körkortets giltighetstid går ut eller om ålderskraven för körkort för kategori D inte längre uppfylls.

27 §

Förnyelse av körkort

Ansökan om förnyelse av körkort för den tid som anges i 22 § ska göras hos polisen enligt vad som föreskrivs om ansökan om körkortstillstånd i 9 § 2 mom. Ansökan ska åtföljas av

27 §

Förnyelse av körkort

Ansökan om förnyelse av körkort för den tid som anges i 22 § ska göras hos polisen enligt vad som föreskrivs om ansökan om körkortstillstånd i 9 § 3 mom. Ansökan ska åtföljas av

31 §

Körkortskrav

Trafiksäkerhetsverket svarar för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut enligt 26 §. *Kommunikationsministeriet fastställer mallarna för de körkort, tillstånd och intyg som avses i denna lag.*

31 §

Körkortskrav

Trafiksäkerhetsverket svarar för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut enligt 26 §. *Trafiksäkerhetsverket svarar också för tillverkning och leverans av övriga tillstånd och intyg som avses i denna lag om inte något annat föreskrivs särskilt.*

(fogas till lagen en ny 31a §)

31 a §

Serviceuppgifter som gäller körkort och andra tillstånd

Trafiksäkerhetsverket kan sköta en uppgift som avses i 31 § 3 mom. genom att skaffa den service som hänför sig till uppgiften från en privat eller offentlig serviceproducent. Trafiksäkerhetsverket kan förena den med en uppgift som gäller mottagande av körkort som de som får körkort återsänder. Det som föreskrivs i detta moment kan även tillämpas på andra tillstånd som föreskrivs i denna lag. Närmare bestämmelser om det förfarande

som ska iakttas när servicen produceras och om kraven på det utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över serviceproducentens verksamhet. Verket ska avtala med serviceproducenten om serviceuppgiftens omfattning och de övriga krav som hänförs till den så att kraven på god förvaltning uppfylls. Serviceproducenten ska vara pålitlig och ha de teleförbindelser och den standard på datasystemet samt övriga tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga färdigheter som krävs för att sköta uppgiften och färdigheter att ombesörja den data-säkerhet som uppgiften förutsätter.

De personuppgifter som behandlas när uppgifter som avses i denna paragraf sköts är sekretessbelagda. Personuppgiftslagen (523/1999) ska tillämpas på behandlingen av personuppgifter. När serviceproducenten och dennes anställda sköter dessa uppgifter ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänstemannaansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 kap.

Förarutbildning

35 §

Målet för förarutbildning

Vad som i 2 mom. föreskrivs om körkort för kategori AM gäller även körkort för kategori B.

40 §

Undervisningstillstånd för annan utbildning än för körkort för kategori B

Bestämmelserna i 39 § tillämpas på under-

4 kap.

Förarutbildning

35 §

Målet för förarutbildning

Vad som i 2 mom. föreskrivs om undervisning som sker med undervisningstillstånd för kategori AM gäller även undervisning som sker med undervisningstillstånd för körkort för kategorierna A1, A2, A och B, om inte något annat följer av lärarens behörighet.

40 §

Undervisningstillstånd för annan utbildning än för körkort för kategori B

På undervisningstillstånd för annan utbild-

visningstillstånd för annan utbildning än för körkort för kategori B, men med följande undantag

1) för körkort för moped ska den som söker undervisningstillstånd vara minst 21 år, ha mopedkörkort eller motorcykelkörkort och ha haft det i minst tre år,

2) för körkort för lätt fyrhjuling ska den som söker undervisningstillstånd ha körkort för lätt fyrhjuling eller för kategori B och ha haft det i minst tre år,

3) för annat körkort än körkort för kategori B och för moped eller lätt fyrhjuling enligt 1 och 2 punkten ska den som söker undervisningstillstånd ha körkort för ett fordon som motsvarar undervisningskategorin och ha haft det i minst tre år,

4) för körkort i kategorier i grupp 2 är kravet utöver vad som föreskrivs i 39 § att undervisningen ges i samband med arbetsgivarutbildning jämförbar med yrkesutbildning för bilförare genom läroavtal för utbildning för examen inom transportbranschen, att eleven har körkort för kategori B och därutöver körkort för dragbil, om det ingår utbildning för körkort för fordonskombinationer, och att sökanden har trafikläraartillstånd för utbildning för kategorierna C och D.

ning än för körkort för kategori B tillämpas bestämmelserna i 39 § med följande undantag:

1) den som ansöker om undervisningstillstånd för körkort för moped i kategori *AM* ska ha uppnått minimiåldern 21 år samt ha mopedkörkort eller motorcykelkörkort och ha haft det i minst tre år,

2) den som ansöker om undervisningstillstånd för körkort för lätt fyrhjuling i kategori *AM* ska ha körkort för lätt fyrhjuling eller körkort för kategori B och ha haft det i minst tre år,

3) den som ansöker om undervisningstillstånd för annat körkort än körkort för kategori B och för moped eller lätt fyrhjuling i kategori *AM* enligt 1 och 2 punkten ska ha körkort för ett fordon som motsvarar undervisningskategorin och ha haft det i minst tre år,

4) när det gäller undervisningstillstånd för körkort i kategorierna i grupp 2 krävs det, utöver vad som föreskrivs i 39 §, att undervisningen ges genom läroavtal för utbildning inför examen inom transportbranschen i samband med sådan av arbetsgivaren given utbildning som är jämförbar med yrkesutbildning för bilförare samt om utbildning för körkort för fordonskombinationer ingår i undervisningen, att eleven har körkort för kategori B och dessutom körkort för dragbil, och att den som ansöker om undervisningstillstånd har trafikläraartillstånd för utbildning för kategorierna C och D,

5) den som ansöker om undervisningstillstånd för kategori *A1*, *A2* eller *A* för att ge undervisning enligt 24 § 2 mom. 3 punkten ska ha trafikläraartillstånd och behörighet som lärare som ger körundervisning med motorcykel.

41 §

Undervisning för kategori B och AM med undervisningstillstånd

Innan körundervisning för kategori B inleds ska den som har undervisningstillstånd tillsammans med eleven delta i den undervisning i bilskolan som stöder den undervisning som han eller hon ska ge med stöd av tillståndet

41 §

Undervisning för kategori B och AM samt motorcykelkörkort med undervisningstillstånd

Innan en lärare som inte har trafikläraartillstånd börjar ge körundervisning för kategori B ska läraren tillsammans med eleven delta i sådan bilskoleundervisning som stöder den

och i den körning under utbildningstiden där framstegen i kunskaperna och körskickligheten utvärderas.

I undervisning med undervisningstillstånd för kategori B ska körundervisningen för svåra förhållanden ges i bilskola, om den som har undervisningstillstånd inte har trafiklärartillstånd. Bestämmelserna om utbildning vid bilskola gäller också innehållet i förarutbildningen och föraren vid körundervisning med undervisningstillstånd.

Vid undervisning med undervisningstillstånd för körkort för moped eller lätt fyrhjuling ska den som har undervisningstillstånd tillsammans med eleven delta i undervisning på bilskola om säker körning med moped och lätt fyrhjuling. Undervisningen ska ges innan körundervisningen börjar. I körundervisning enligt 40 § 1 punkten ska moped användas och i körundervisning enligt 40 § 2 punkten lätt fyrhjuling. Körundervisning i trafiken får ges först när eleven har fyllt 15 år.

Närmare bestämmelser om innehållet i och omfattningen av den gemensamma utbildningen och bedömningskörningen enligt 1 mom. och utbildningen enligt 3 mom., kraven på övningsfordon och övriga krav på undervisningstillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

undervisning som läraren ska ge med stöd av undervisningstillstånd och i sådan körning under utbildningstiden där framstegen i kunskaper och körskicklighet utvärderas.

I undervisning med undervisningstillstånd för kategori B ska körundervisningen för svåra förhållanden ges i bilskola, om den som har undervisningstillstånd *inte har trafiklärartillstånd*. Bestämmelserna om utbildning vid bilskola tillämpas också på innehållet i förarutbildningen och på föraren vid körundervisning med undervisningstillstånd.

Innan en lärare som inte har trafiklärartillstånd börjar ge körundervisning för erhållande av rätt att framföra moped eller lätt fyrhjuling i kategori *AM* ska läraren tillsammans med eleven delta i sådan bilskoleundervisning i säker körning med moped och lätt fyrhjuling som stöder den undervisning som läraren ska ge med stöd av undervisningstillstånd. I körundervisning i kategori *AM för framförande av moped* ska moped användas och i körundervisning i kategori *AM för framförande av lätt fyrhjuling* ska lätt fyrhjuling användas. Körundervisning i trafiken får ges först när eleven har fyllt 15 år.

Innan en lärare som inte har trafiklärartillstånd och behörighet som lärare som ger körundervisning med motorcykel börjar ge körundervisning för kategori A1, A2 eller A ska läraren tillsammans med eleven delta i sådan bilskoleundervisning i säker körning med motorcykel som stöder den undervisning som läraren ska ge med stöd av undervisningstillstånd. I undervisningen ska användas ett fordon i den kategori som förarexamen ska avläggas för framförande av.

Närmare bestämmelser om innehållet i och omfattningen av den gemensamma utbildningen och bedömningskörningen enligt 1 mom. och utbildningen enligt 3 och 4 mom., kraven på övningsfordon och övriga krav på undervisningstillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

48 §

Övningsfordon och utrustning för eleven

Ett fordon som används i körundervisningen ska uppfylla kraven på övningsfordon i

48 §

Övningsfordon och utrustning för eleven

Ett fordon som används i körundervisningen ska *vid annan undervisning än inom öv-*

den kategori som undervisningen gäller. Vid behov ska fordonet ha särskilda manöverorgan och annan utrustning för läraren. Övningsfordon för kategori AM ska dessutom uppfylla kraven för den körrätt som utbildningen gäller. Närmare bestämmelser om kraven på övningsfordon får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

ningsdelen och fördjupningsdelen uppfylla kraven på övningsfordon i den kategori som undervisningen gäller. Vid behov ska fordonet ha särskilda manöverorgan och annan utrustning för läraren. Övningsfordon för kategori AM ska dessutom uppfylla kraven för den körrätt som utbildningen gäller. Närmare bestämmelser om kraven på övningsfordon utfärdas genom förordning av statsrådet.

(fogas till lagen ny 51a §)

51 a §

Försökstillstånd

Trafiksäkerhetsverket får med samtycke av kommunikationsministeriet bevilja tillstånd för att ordna försök som behövs för att utveckla förarutbildningen. Vid försöken kan man avvika från i denna lag föreskrivna krav på förarutbildningens omfattning och genomförande. Den förarutbildning som ges inom ramen för försök ska ha sådana mål och sådant innehåll att de elever som deltar i ett försök får de förarfärdigheter som avses i denna lag och deras rättigheter inte äventyras genom försöket. Försöken genomförs under Trafiksäkerhetsverkets tillsyn och de ska följa den läroplan som Trafiksäkerhetsverket fastställt.

54 §

Villkor för att delta i förarexamen

Följande villkor gäller för deltagande i förarexamen:

1) deltagaren ska ha körkortstillstånd för examenskategorin, och

Körkortstillstånd enligt 1 mom. 1 punkten krävs inte, om deltagaren av polisen har förordnats att avlägga nytt körprov. Trots 1 mom. 2 punkten är det tillåtet att delta i teoriprov en månad innan ålderskravet uppfylls, om det för att avlägga förarexamen och få intyg över förarexamen också krävs ett körprov enligt 53 § 1 mom.

54 §

Villkor för att delta i förarexamen

Följande villkor gäller för deltagande i förarexamen:

1) deltagaren ska ha körkortstillstånd för examenskategorin och får inte ha körförbud eller temporärt körförbud, och

Körkortstillstånd enligt 1 mom. 1 punkten krävs inte och körförbud som meddelats tills vidare utgör inte hinder för att avlägga examen, om deltagaren har ålagts av polisen att avlägga nytt körprov. Trots 1 mom. 2 punkten är det tillåtet att delta i teoriprov en månad innan ålderskravet uppfylls, om det för att avlägga förarexamen och få intyg över förarexamen också krävs ett körprov enligt 53 § 1 mom.

55 §

*Intyg över förarexamen samt underkännande
i examen*

Om examinanden underkänns, ska förarexamensmottagaren återlämna utbildningsintyget till denne och på intyget anteckna orsaken till underkännandet och uppgift om omfattningen av eventuellt behövlig kompletterande undervisning. För att få delta i körprovet på nytt ska examinanden först ha deltagit i den kompletterande undervisningen. Närmare bestämmelser om villkoren för att få delta i examen på nytt får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

58 §

Att köra militärfordon

Motordriva militärfordon får köras av personer med förarexamen från försvarsmakten för fordonstypen i fråga och körkort från försvarsmakten eller körkort enligt denna lag med rätt att köra i Finland, med undantag för tillfälligt körkort, och dessutom körtillstånd från försvarsmakten. Närmare bestämmelser om rätt att köra militärfordon med något annat körkort än körkort från försvarsmakten utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Huvudstaben får dessutom meddela närmare föreskrifter om de tillstånd som krävs för att framföra special- och pansarfordon som avses i 1 § 5 mom. i fordonslagen (1090/2002).

59 §

Körkort och andra körtillstånd eller körrättigheter för moped utfärdade i någon annan EU- eller EES-stat

Ett körkort som är utfärdat i någon annan

55 §

*Intyg över förarexamen samt underkännande
i examen*

Om examinanden underkänns, ska förarexamensmottagaren *underrätta denne om orsaken till underkännandet och återlämna utbildningsintyget med en anteckning* om omfattningen av eventuellt behövlig kompletterande undervisning. För att få delta i körprovet på nytt ska examinanden först ha deltagit i den kompletterande undervisningen. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för att få delta i examen på nytt får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

58 §

Att köra militärfordon

Motordriva militärfordon får köras av personer med förarexamen från försvarsmakten för fordonstypen i fråga och körkort från försvarsmakten eller körkort enligt denna lag med rätt att köra i Finland, med undantag för tillfälligt körkort, och dessutom körtillstånd från försvarsmakten. Närmare bestämmelser om rätt att köra militärfordon med något annat körkort än körkort från försvarsmakten utfärdas genom förordning av försvarsministeriet. Huvudstaben får dessutom meddela närmare föreskrifter om de tillstånd som krävs för att framföra special- och pansarfordon som avses i 1 § 5 mom. i fordonslagen (1090/2002) *och terrängfordon som avses i 16 § 1 mom. i den lagen.*

59 §

Körkort och andra körtillstånd eller körrättigheter för moped utfärdade i någon annan EU- eller EES-stat

Ett körkort som är utfärdat i någon annan

EU- eller EES-stat än Finland ger innehavaren rätt att köra ett motordrivet fordon eller en fordonskombination, om den harmoniserade kategorin finns antecknad på körkortet och innehavaren uppfyller ålderskravet enligt 5 §. Bestämmelserna om omfattningen av körrätten finns i 7 § och bestämmelserna om kontroll av förarens hälsotillstånd finns i 20 och 21 §. Bestämmelserna i detta moment gäller också temporära körkort utfärdade i Danmark, Island, Norge och Sverige.

EU- eller EES-stat än Finland ger innehavaren rätt att köra ett motordrivet fordon eller en fordonskombination, om motsvarande harmoniserade kategori finns antecknad på körkortet och innehavaren uppfyller ålderskravet enligt 5 §. För körrättens omfattning gäller 7 §, *om inte något annat följer av ömsesidigt erkännande av körkort*, och för kontrollen av förarens hälsotillstånd gäller 20 och 21 §. Bestämmelserna i detta moment gäller också temporära körkort utfärdade i Danmark, Island, Norge och Sverige. *Närmare bestämmelser om krav som gäller ömsesidigt erkännande som följer av Europeiska kommissionens beslut om motsvarighet som gäller förvärvade rättigheter i anslutning till tillämpningen av artikel 13 i körkortsdirektivet får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.*

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf tillämpas också på giltigheten hos ett körtillstånd för moped utfärdat i en annan EU- eller EES-stat med undantag av ett körkort för moped. Föraren ska uppfylla ålderskraven enligt denna lag för moped. För lätt fyrhjuling krävs det körkort för kategori AM eller något annat körkort som ger rätt att köra lätt fyrhjuling. När ett körkort för kategori AM byts ut, utfärdas körkortet utan de anteckningar som avses i 6 § 2 mom. 2 a-punkten och 7 § 2 mom. 1 punkten. Närmare bestämmelser om krav som gäller tillstånd att köra moped enligt detta moment får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf tillämpas också på giltigheten hos ett körtillstånd för moped utfärdat i en annan EU- eller EES-stat, med undantag av körkort för moped. Föraren ska uppfylla i denna lag föreskrivna ålderskrav för moped. För lätt fyrhjuling krävs det körkort för kategori AM eller *något annat motsvarande* körkort som ger rätt att köra lätt fyrhjuling. När ett körkort för kategori AM byts ut, utfärdas körkortet utan de anteckningar som avses i 6 § 3 mom. 1 punkten och 7 § 3 mom. 1 punkten. Närmare bestämmelser om kraven på tillstånd att köra moped får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sådan information om körrättigheter, körkort samt uppgifter och åtgärder i anslutning till dem som ska utbytas inom ramen för ömsesidigt erkännande av i EU- och EES-stater utfärdade körkort förmedlas ur fordonstrafikregistret med hjälp av nätverket för EU-körkort.

60 §

Körkort utfärdat i en konventionsstat

Ett körkort som är utfärdat i en annan än en i 59 § avsedd stat som har tillträtt den i Genève år 1949 ingångna konventionen rörande vägtrafik (FördrS 11/1959) eller den i Wien

60 §

Körkort utfärdat i en konventionsstat

Ett körkort som är utfärdat i en annan än en i 59 § avsedd stat som har tillträtt den i Genève år 1949 ingångna konventionen rörande vägtrafik (FördrS 11/1959) eller den i Wien

år 1968 ingångna konventionen om vägtrafik (FördrS 30/1986) ger innehavaren rätt att i Finland köra ett fordon eller en fordonskombination när körkortet har konventionsenlig kategoribeteckning, förutsatt att

2) körkortet är ett nationellt eller internationellt konventionsenligt körkort eller, om körkortet inte motsvarar modellen i konventionerna, att det har samma information skriven med latinska bokstäver eller att körkortet åtföljs av en officiell översättning till finska eller svenska,

Ett körkort enligt denna paragraf gäller i Finland i två år från det att innehavaren bosätter sig varaktigt här, om körkortet är giltigt och det inte finns någon orsak i övrigt att upphäva giltigheten tidigare. I fråga om kontroll av förarens hälsotillstånd gäller vad som föreskrivs i 20 och 21 §. När körkortet byts ut mot ett finländskt körkort kan ett körkort som motsvarar kategori B och kategorin för motorcykeln lämnas ut enligt 24 § 2 mom. 6 punkten utan krav på ny förarexamen, om

2) sökanden visar upp ett körkort enligt denna paragraf som inte är ett internationellt körkort och en översättning av körkortet när detta krävs enligt 1 mom.,

61 §

Annat utländskt körkort

Andra utländska körkort än de som avses i 59 och 60 § gäller inte i Finland, om inte annat föreskrivs i internationella avtal.

år 1968 ingångna konventionen om vägtrafik (FördrS 30/1986) ger innehavaren rätt att i Finland köra ett fordon eller en fordonskombination när körkortet har konventionsenlig kategoribeteckning, förutsatt att

2) körkortet är ett nationellt körkort som motsvarar körkortsmodellen i konventionen eller har samma information skriven med latinska bokstäver som ett körkort som motsvarar körkortsmodellen i konventionen eller att utöver körkortet uppvisas ett konventionsenligt internationellt körkort eller en officiell översättning av körkortet till finska eller svenska,

Ett körkort enligt denna paragraf gäller i Finland i två år från det att innehavaren bosätter sig varaktigt här, om körkortet är giltigt och det inte finns någon orsak i övrigt att upphäva giltigheten tidigare. I fråga om kontroll av förarens hälsotillstånd gäller vad som föreskrivs i 20 och 21 §. När körkortet byts ut mot ett finländskt körkort kan ett körkort som motsvarar kategori B och kategorin för motorcykeln lämnas ut enligt 24 § 2 mom. 6 punkten utan krav på ny förarexamen, om

2) sökanden visar upp ett nationellt körkort som motsvarar den i 1 mom. 2 punkten avsedda körkortsmodellen i konventionen eller ett nationellt körkort som är skrivet med latinska bokstäver eller körkortet och en översättning av det,

61 §

Annat utländskt körkort

Andra utländska körkort än de som avses i 59 och 60 § ger inte rätt att köra motordrivna fordon i Finland, om inte annat föreskrivs i

Om innehavaren av ett körkort som avses i denna paragraf har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades, är körkortet, utöver att det inte med stöd av 1 mom. 1 punkten ger rätt att köra ett motordrivet fordon i Finland, inte heller annars giltigt i Finland.

internationella avtal. Ett körkort gäller inte heller annars i Finland, om det har beviljats i någon annan stat än en som Finland har erkänt eller om innehavaren av ett sådant körkort har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljade.

62 §

När utländskt körkort ska lämnas in till polisen

Den som ska få ett finländskt körkort och dessutom har ett utländskt körkort ska lämna in det utländska körkortet till polisen när det finländska körkortet lämnas ut.

Andra utländska körkort ska på begäran återlämnas till innehavaren, när han eller hon flyttar från Finland och lämnar in sitt finländska körkort till polisen. Bestämmelser om att återlämna andra utländska körkort till utfärdaren enligt 2 mom. får dock utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Tillfälligt körkort

Polisen kan lämna ut ett tillfälligt körkort med rätt att köra i Finland enligt följande

2) till en innehavare av ett körkort enligt 61 §.

64 §

Körförbud

Domstolen ska meddela föraren av ett motordrivet fordon körförbud, om han eller hon konstateras ha gjort sig skyldig till grovt

62 §

När utländskt körkort ska lämnas in till polisen

Om ett körkort enligt 59 eller 60 § som utfärdats utomlands byts ut till ett finländskt körkort, ska det utländska körkortet lämnas in till polisen när det finländska körkortet lämnas ut. Detta gäller också körkort enligt 59 § som förnyas i enlighet med denna lag.

Andra utländska körkort än de som avses i 2 mom. ska på begäran återlämnas till innehavaren, när han eller hon flyttar från Finland och lämnar in sitt finländska körkort till polisen. Bestämmelser om att återlämna andra utländska körkort till utfärdaren enligt 2 mom. får dock utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Tillfälligt körkort

Polisen kan lämna ut ett tillfälligt körkort med rätt att köra i Finland enligt följande:

2) till en innehavare av ett körkort enligt 61 §, om han eller hon inte har varit varaktigt bosatt i Finland när körkortet beviljades.

64 §

Körförbud

Tingsrätten ska meddela föraren av ett motordrivet fordon körförbud, om han eller hon konstateras ha gjort sig skyldig till grovt

äventyrande av trafiksäkerheten enligt 23 kap. 2 §, rattfylleri enligt 23 kap. 3 §, grovt rattfylleri enligt 23 kap. 4 § eller brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt 44 kap. 13 § i strafflagen. Körförbud behöver inte meddelas, om föraren inte döms till straff för något av de ovan nämnda brotten.

Polisen ska meddela en körrättsinnehavare körförbud om

2) han eller hon inte inom den frist som polisen utsatt har lämnat in läkarintyg eller ett sådant intyg från optiker som avses i 20 § 3 mom. eller avlagt ny förarexamen, nytt körprov eller nytt prov på körförmåga med godkänt resultat,

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

En körrättsinnehavare ska dock trots 1 mom. meddelas körförbud, om han eller hon inom två år efter att ha fått kortvarig körrätt tre gånger eller under denna tid två gånger inom ett år gör sig skyldig till en gärning enligt 1 mom. 1—7 punkten. Detsamma gäller en körrättsinnehavare för motorcykel, men inte för bil, i två år efter det att han eller hon fick körrätten.

66 §

Körförbudets längd

Körförbudet gäller i högst fem år. I sitt beslut

äventyrande av trafiksäkerheten enligt 23 kap. 2 §, rattfylleri enligt 23 kap. 3 § eller grovt rattfylleri enligt 23 kap. 4 § i strafflagen eller brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen enligt 44 kap. 13 § i strafflagen. Körförbud behöver inte meddelas, om föraren inte döms till straff för något av de ovan nämnda brotten.

Polisen ska meddela en körrättsinnehavare körförbud om

2) han eller hon inte har lämnat in läkarutlåtande enligt 20 § 4 mom. eller 112 § 3 mom. inom den frist som föreskrivs i lagen eller ett i 20 § 1 eller 3 mom. avsett utlåtande av läkare eller optiker eller intyg över ny godkänd förarexamen, nytt körprov eller nytt prov på körförmåga inom den frist som polisen utsatt,

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

En innehavare av kortvarig körrätt ska trots 1 mom. meddelas körförbud, om han eller hon tre gånger inom två år eller två gånger inom ett år gör sig skyldig till en gärning enligt 1 mom. Om ett körkort som avses i 22 § lämnas ut till en innehavare av kortvarig körrätt innan giltighetstiden för den kortvariga körrätten gått ut, ska dock sådan uppföljning av förseelser som avses i detta moment fortsätta i två år från det att den kortvariga körrätten börjat. I detta moment avsedd uppföljning av förseelser gäller också innehavare av körrätt för motorcykel som inte har körrätt för bil, i två år efter det att körrätten för motorcykel började.

66 §

Körförbudets längd

Körförbudet gäller i högst fem år. I sitt be-

ska domstolen ange förbudets sista giltighetsdag. Domstolsbeslutet får verkställas även om besvär anförs.

slut ska *tingsrätten* ange förbudets sista giltighetsdag. Tingsrättens beslut får verkställas även om besvär anförs.

67 §

Villkorligt körförbud

Om allmänintresset inte kräver något annat, kan domstolen förklara körförbudet villkorligt, om körrätt är nödvändig på grund av personens yrke eller om det finns något annat särskilt vägande skäl och gärningen inte har riskerat någons säkerhet. För en gärning som begås under körförbudet, det temporära körförbudet eller prövotiden enligt 2 mom. får körförbud inte meddelas villkorligt.

Körförbudet är villkorligt under en tid (*prövotid*) som domstolen bestämmer och som är minst ett och högst tre år. Prövotiden börjar när beslutet om villkorligt körförbud avkunnas eller utfärdas. I domstolens beslut ska det anges när prövotiden för villkorligt körförbud upphör.

67 §

Villkorligt körförbud

Om allmänintresset inte kräver något annat, kan *tingsrätten* förklara körförbudet villkorligt, om körrätt är nödvändig på grund av personens yrke eller av andra särskilt vägande skäl och gärningen inte har riskerat någons säkerhet. För en gärning som begås under körförbudet, det temporära körförbudet eller prövotiden enligt 2 mom. får körförbud inte meddelas villkorligt.

Körförbudet är villkorligt under en tid (*prövotid*) som *tingsrätten* bestämmer och som är minst ett och högst tre år. Prövotiden börjar när beslutet om villkorligt körförbud avkunnas eller meddelas. I *tingsrättens* beslut ska det anges när prövotiden för villkorligt körförbud upphör.

68 §

Verkställande av villkorligt körförbud

Domstolen ska bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om den som fått körförbud under prövotiden gör sig skyldig till en gärning enligt 64 § 1 mom. Ett villkorligt körförbud behöver dock inte verkställas, om föraren inte döms till straff för en gärning enligt 64 § 1 mom. När det bestäms att ett villkorligt körförbud ska verkställas, motsvarar förbudets sista giltighetsdag den sista giltighetsdagen för det längst gällande körförbudet.

Domstolsbeslutet får verkställas även om besvär anförs. I sitt beslut ska domstolen nämna de omständigheter som medför att det villkorliga körförbudet verkställs. Det villkorliga körförbudet förfaller, om inte domstolen inom ett år från det att prövotiden har gått ut har bestämt att det ska verkställas.

68 §

Verkställande av villkorligt körförbud

Tingsrätten ska bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om den som fått körförbud under prövotiden gör sig skyldig till en gärning enligt 64 § 1 mom. Ett villkorligt körförbud behöver dock inte verkställas, om föraren inte döms till straff för en gärning enligt 64 § 1 mom. När det bestäms att ett villkorligt körförbud ska verkställas, ska förbudets sista giltighetsdag vara den sista giltighetsdagen för det längst gällande körförbudet. *Tingsrättens* beslut får verkställas även om besvär anförs.

I sitt beslut ska *tingsrätten* ange vilka omständigheter som beslutet om verkställighet av det villkorliga körförbudet grundar sig på. Det villkorliga körförbudet förfaller, om inte *tingsrätten* inom ett år från det att prövotiden har gått ut har bestämt att det ska verkställas.

69 §

Övervakad körrätt

Domstolen ska besluta om i lagen om alkoholövervakad körrätt avsedd övervakad körrätt för en person som gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 23 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1 eller 2 punkten i strafflagen, om den som ska meddelas körförbud begär det. Körförbudet ska vara villkorligt. Övervakad körrätt kan dock inte meddelas på nytt för en gärning som begås under tiden för övervakad körrätt. Det temporära körförbudet upphör och den övervakade körrätten börjar när den som gjort sig skyldig till rattfylleri får ett sådant alkoholskörkort som avses i lagen om alkoholövervakad körrätt. Den övervakade körrätten upphör den dag då prøvotiden för det villkorliga körförbudet upphör.

Domstolen ska återkalla en övervakad körrätt och bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om den övervakade under prøvotiden.

Om det för den som ska meddelas körförbud har utfärdats temporärt körförbud med stöd av 70 § 1 mom. 6 punkten innan domstolen har beslutat om körförbudet och denne fortfarande begär övervakad körrätt, ska domstolen vid behandlingen av rattfyllerimålet avgöra om det finns en godtagbar orsak till gärningen eller försummelsen.

(fogas till paragrafen ett nytt 5 mom.)

72 §

Längden på temporärt körförbud

I det fall som avses i 70 § 1 mom. 1 punkten fortsätter det temporära körförbudet att

69 §

Övervakad körrätt

Tingsrätten ska besluta om i lagen om alkoholövervakad körrätt avsedd övervakad körrätt för en person som gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 23 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1 eller 2 punkten i strafflagen, om den som ska meddelas körförbud begär det. Körförbudet ska vara villkorligt. Övervakad körrätt kan dock inte meddelas på nytt för en gärning som begås under tiden för övervakad körrätt. Det temporära körförbudet upphör och den övervakade körrätten börjar när den som gjort sig skyldig till rattfylleri får ett sådant alkoholskörkort som avses i 8 § 2 mom. Den övervakade körrätten upphör den dag då prøvotiden för det villkorliga körförbudet upphör.

Tingsrätten ska återkalla en övervakad körrätt och bestämma att ett villkorligt körförbud ska verkställas, om den övervakade under prøvotiden.

Om det för den som ska meddelas körförbud har utfärdats temporärt körförbud med stöd av 70 § 1 mom. 6 punkten innan *tingsrätten* har beslutat om körförbudet och denne fortfarande begär övervakad körrätt, ska *tingsrätten* vid behandlingen av rattfyllerimålet avgöra om det finns en godtagbar orsak till gärningen eller försummelsen.

Om övervakad körrätt inte har börjat i enlighet med 1 mom., upphör det temporära körförbudet den dag då prøvotiden för det villkorliga körförbudet upphör. Bestämmelser om när körrätten börjar på nytt efter ett temporärt körförbud finns i 6 § 4 mom.

72 §

Längden på temporärt körförbud

I det fall som avses i 70 § 1 mom. 1 punkten fortsätter det temporära körförbudet att

gälla tills domstolen beslutar om körförbud. I det fall som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten ska polisen utan dröjsmål besluta om det temporära körförbudet ska fortsätta gälla eller inte. Om det är sannolikt att den som har fått temporärt körförbud har gjort sig skyldig till en gärning som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten, ska det temporära körförbudet fortsätta att gälla tills domstolen beslutar om körförbud.

Om det på grundval av förundersökningen är uppenbart att domstolen kommer att meddela villkorligt körförbud, får polisen redan innan domstolen beslutar om körförbud bestämma att det temporära körförbudet ska upphöra eller, om villkoren i lagen om alkoholövervakad körrätt är uppfyllda, besluta om övervakad körrätt.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 3 och 4 punkten ska den polisman som meddelat temporärt körförbud utan dröjsmål underrätta den polis som beslutar om körförbud. Polisen ska utan dröjsmål i det fall som avses i 3 punkten besluta om körförbud och i det fall som avses i 4 punkten att det temporära körförbudet ska fortsätta att gälla.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla tills domstolen beslutar om övervakad körrätt enligt lagen om alkoholövervakad körrätt.

(fogas till lagen en ny 73 a §)

gälla tills *tingsrätten* beslutar om körförbud. I det fall som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten ska polisen utan dröjsmål besluta om det temporära körförbudet ska fortsätta gälla eller inte. Om det är sannolikt att den som har fått temporärt körförbud har gjort sig skyldig till en gärning som avses i 70 § 1 mom. 2 punkten, ska det temporära körförbudet fortsätta att gälla tills *tingsrätten* beslutar om körförbud.

Om det på grundval av förundersökningen är uppenbart att *tingsrätten* kommer att meddela villkorligt körförbud, får polisen redan innan *tingsrätten* beslutar om körförbud bestämma att det temporära körförbudet ska upphöra eller, om villkoren i lagen om alkoholövervakad körrätt är uppfyllda, besluta om övervakad körrätt.

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 3 och 4 punkten ska den polisman som meddelat temporärt körförbud utan dröjsmål underrätta den polis som beslutar om körförbud. Polisen ska utan dröjsmål i det fall som avses i 3 punkten besluta om körförbud och i det fall som avses i 4 punkten att det temporära körförbudet ska fortsätta att gälla. Polisen ska fatta ett sådant beslut *också när körrätten redan har upphört att gälla efter det att temporärt körförbud meddelats.*

I de fall som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten fortsätter det temporära körförbudet att gälla tills *tingsrätten* beslutar om övervakad körrätt enligt lagen om alkoholövervakad körrätt.

73 a §

Bestämmelser som gäller innehavare av körkort som utfärdats utomlands

Bestämmelserna i denna lag om meddelande av körförbud, temporärt körförbud och andra påföljder som riktar sig mot körrätten, överlämnande av körkortet till polisen på grund av en åtgärd som riktar sig mot körrätten och återlämnande av körkortet till innehavaren samt bestämmelserna i 101 § om anmälningar till fordonstrafikregistret tillämpas också på innehavare av körkort som utfärdats utomlands.

Om innehavaren av ett körkort som är utfärdat utomlands inte är varaktigt bosatt i Finland, ska polisen på begäran återlämna körkortet till innehavaren när denne lämnar landet, även om körförbudet eller det temporära körförbudet ännu inte har upphört. Körkortet föreligger inte i Finland så länge som körförbudet eller det temporära körförbudet är i kraft. Polisen kan på ett internationellt körkort, utan att omhänderta det, anteckna att det inte är giltigt i Finland.

Om innehavaren av ett körkort som har utfärdats i en EU- eller EES-stat meddelas körförbud tills vidare och innehavaren inte är varaktigt bosatt i Finland, ska körkortet sändas till den myndighet som har beviljat körkortet, om det inte finns särskilda skäl till något annat. Samtidigt ska orsaken till att körkortet återsänds meddelas.

76 §

När körrätt förfaller

Vid körförbud som gäller tills vidare förfaller körrätten fem år efter det att beslutet meddelats, förutsatt att den som meddelats körförbudet inte tidigare har fått tillbaka sitt körkort efter att ha ansökt om det. Polisen kan också bestämma att körrätten upphör, om dess innehavare begär det.

76 §

När körrätt förfaller

Vid körförbud som gäller tills vidare förfaller körrätten fem år efter det att beslutet meddelats, förutsatt att den som meddelats körförbudet inte tidigare på ansökan har fått tillbaka sitt körkort. Polisen kan bestämma att körrätten *eller en kategori som den gäller* upphör också, om körrättsinnehavaren begär det.

8 kap.

Bilskola och trafikläroartillstånd

78 §

Utbildningsansvarig föreståndare

En utbildningsansvarig föreståndare betraktas inte som lämplig för uppdraget, om

3) han eller hon har dömts till bötesstraff minst tre gånger det senaste året för brott mot bestämmelser om trafik- och fordonssäkerhet, anställnings- eller löneförhållande, bokföring

8 kap.

Bilskola och trafikläroartillstånd

78 §

Utbildningsansvarig föreståndare

En utbildningsansvarig föreståndare betraktas inte som lämplig för uppdraget, om

3) han eller hon har dömts till *fängelsestraff under de senaste fem åren* eller till bötesstraff minst tre gånger under det senaste året för brott mot bestämmelser om trafik- eller fordonssäkerhet, anställningsförhållande,

eller miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesmässigt ansvar och gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara utbildningsansvarig föreståndare.

bokföring eller miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesmässigt ansvar och gärningen eller gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara verksam som utbildningsansvarig föreståndare.

84 §

Undervisningspersonal

Lärare i annan förarutbildning än för mopedkörkort ska ha trafiklärartillstånd och kör rätt för det fordon som används i körundervisningen. För körundervisning för moped ska också sådan behörighet för lärare med undervisningstillstånd som avses i 40 § 1 mom. 1 punkten godkännas. Lärare som inte ger körundervisning kan likväl i stället för trafiklärartillstånd ha pedagogisk utbildning som har godkänts av den lokala förarexamensmottagaren innan undervisningen inleds och praktisk erfarenhet.

Bilskolan ska ha en uppdaterad förteckning där det framgår vem som är utbildningsansvarig föreståndare och vilka andra lärare det finns och vad de har för behörighet för undervisning.

84 §

Undervisningspersonal

Lärare i annan förarutbildning än för körkort för moped i kategori AM ska ha trafiklärartillstånd samt annan behörighet som krävs enligt 88 § 2 mom. och kör rätt för det fordon som används i körundervisningen. *För körundervisning för moped i kategori AM ska körläraren uppfylla förutsättningarna för beviljande av undervisningstillstånd för kategori AM för utbildning för mopedkörkort.* I stället för trafiklärartillstånd får dock lärare som inte ger körundervisning ha sådan pedagogisk utbildning och sådan praktisk erfarenhet som den förarexamensmottagare som utövar tillsyn över bilskolan har godkänt innan undervisningen inleds.

Bilskolan ska ha en uppdaterad förteckning där det framgår vem som är utbildningsansvarig föreståndare och vilka andra lärare det finns och vad de har för behörighet för undervisning. *Innan en lärare börjar undervisa ska läraren visa sin undervisningsbehörighet för den förarexamensmottagare som utövar tillsyn över bilskolan. Behörigheten behöver inte visas separat om förarexamensmottagaren redan har godkänt läraren som behörig för annan undervisning än körundervisning i enlighet med 1 mom.*

På dem som ger förarutbildning i bilskolor tillämpas lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002).

91 §

Att vara lärare vid bilskola med tillstånd för undervisningspraktik

Tillstånd för undervisningspraktik på bilskola utfärdas av en läroanstalt som avses i

91 §

Undervisningspraktik i anslutning till trafiklärartillstånd

Utöver vad som föreskrivs i 84 § 2 mom. kan undervisningspraktiken, i fråga om exa-

84 § 2 mom. och som har sådant tillstånd att ordna utbildning där specialuppdraget att ordna trafiklärarutbildning ingår. Tillstånd utfärdas om studeranden har blivit godkänd i grunderna i specialyrkesexamen för trafiklärare i bilskola, uppfyller villkoren för trafiklärartillstånd enligt 88 § 1 mom., med undantag av 1 och 2 punkten i det momentet, och övriga villkor för undervisningspraktik. Praktikanten ska ha fyllt 21 år.

En utbildningsanordnare enligt 1 mom. ovan har rätt att få utlåtande om sökandens lämplighet som innehavare av trafiklärartillstånd av polisen i det distrikt där sökandens hemkommun finns. Uppgifter enligt 88 § 1 mom. 5 punkten som behövs för lämplighetsprövning av studerande får behandlas bara av dem som bereder och fattar beslut om antagning av studerande eller återkallelse av studierätt. Uppgifterna ska förvaras åtskilda från andra personuppgifter, och de ska avföras ur registret så snart det inte längre finns något grund enligt personuppgiftslagen för att bevara dem.

I fråga om medförande av tillståndet vid övningskörning föreskrivs i 32 §. Närmare bestämmelser om undervisningspraktik och tillstånd för undervisningspraktik och övriga krav på genomförandet av undervisningspraktik utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

(fogas till lagen en ny 91a §)

mensdelar i specialyrkesexamen för trafiklärare som lämpar sig för det, även avläggas vid ett utbildningscentrum som ger utbildning för grundläggande yrkeskompetens för lastbils- och bussförare och inom förarutbildning som försvarsmakten ger för körkort i en kategori i grupp 2.

Tillstånd för undervisningspraktik utfärdas av en i 84 § 2 mom. avsedd läroanstalt som har sådant tillstånd att ordna utbildning där specialuppdraget att ordna trafiklärarutbildning ingår. Tillstånd utfärdas, om studeranden har blivit godkänd i den examensdel av specialyrkesexamen för trafiklärare som gäller arbetsuppgifterna i en bilskola, uppfyller förutsättningarna för trafiklärartillstånd enligt 88 § 1 mom., med undantag av 1 och 2 punkten i det momentet, och övriga krav som gäller undervisningspraktik. Praktikanten ska ha fyllt 21 år.

En utbildningsanordnare enligt 2 mom. har rätt att få utlåtande om sökandens lämplighet som innehavare av trafiklärartillstånd av polisen i det distrikt där sökandens hemkommun finns. I 88 § 1 mom. 5 punkten avsedda uppgifter som behövs för lämplighetsprövning av studerande får behandlas bara av dem som bereder och fattar beslut om antagning av studerande. Uppgifterna ska förvaras åtskilda från andra personuppgifter, och de ska avföras ur registret så snart det inte längre finns någon grund enligt personuppgiftslagen för att bevara dem.

Bestämmelser om medförande av tillståndet för undervisningspraktik vid övningskörning finns i 32 §. Närmare bestämmelser om undervisningspraktik och tillstånd för undervisningspraktik och om andra krav som gäller genomförandet av undervisningspraktik utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

91 a §

Godkännande av bilskola för undervisningspraktik och återkallelse av godkännandet

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan av en bilskola bilskolan för undervisningspraktik, om

1) undervisningen i bilskolan sköts på be-

hörigt sätt,

2) bilskolan har den personal som behövs för ge handledning vid den praktiska övningen och personalen uppfyller de föreskrivna behörighetskraven.

Godkännandet är i kraft högst lika länge som tillståndet att driva bilskola. Närmare bestämmelser om godkännande av skolor för undervisningspraktik får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Om en bilskola inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande för undervisningspraktik eller om praktikbestämmelserna inte iakttas kan Trafiksäkerhetsverket ge bilskolan en varning eller utsätta en frist för avhjälpande av bristen eller försummelsen. Godkännandet ska återkallas, om bristen eller försummelsen är väsentlig och den återkommer trots varning eller inte avhjälpas inom den nya fristen.

100 §

Fastställande av blanketter för läkarintyg

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer formuläret för blanketten för läkarintyg enligt denna lag och blanketten för läkares anmälan enligt 21 § efter att ha hört kommunikationsministeriet.

101 §

Anmälan till fordonstrafikregistret

Trots sekretessbestämmelserna och utöver vad som föreskrivs i 11 § 5 punkten i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) ska polisen till den som för fordonstrafikregistret för registrering anmäla uppgift om

- 1) en avgjord ansökan om körkortstillstånd,
- 2) körkort som sökanden har fått i någon EU- eller EES-stat, den stat som har utfärdat körkortet eller, om körkortet har utfärdats på grundval av ett körkort som är utfärdat av någon annan än en ovan avsedd stat, den utfärdande staten enligt körkortet, datum då körkortet beviljades enligt körkortet och villkor och begränsningar i körrätten separat för varje kategori,
- 3) utlämnande av körkortet,
- 4) ändrade villkor och begränsningar i kör-

100 §

Fastställande av blanketter för läkarintyg

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer formuläret för läkarintyg och läkarutlåtanden enligt denna lag, optikerutlåtande enligt 20 § 3 mom. och anmälningar enligt 21 § efter att ha hört kommunikationsministeriet.

101 §

Anmälan till fordonstrafikregistret

Trots sekretessbestämmelserna ska polisen till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om

- 1) en avgjord ansökan om körkortstillstånd,
- 2) körkort som sökanden har fått i någon EU- eller EES-stat, den stat som har utfärdat körkortet eller, om körkortet har utfärdats på grundval av ett körkort som är utfärdat av någon annan än en ovan avsedd stat, den utfärdande staten enligt körkortet, datum då körkortet beviljades enligt körkortet och villkor och begränsningar i körrätten separat för varje kategori,
- 3) utlämnande av körkortet eller sändande av det med posten,
- 4) ändrade villkor och begränsningar i körkortstillståndet,
- 5) ändrad körkortskategori,

kortstillståndet,

- 5) ändrad körkortskategori,
- 6) beviljat och återkallat trafiklärtillstånd,
- 7) duplett som utfärdats eller förstörts,
- 8) körförbud eller temporärt körförbud och återlämnat körkort efter utgången av körförbud eller temporärt körförbud och att körkortet tagits om hand av polisen,
- 9) beslut om undervisnings- och övnings-tillstånd.

- 6) beviljat och återkallat trafiklärtillstånd,
- 7) duplett som utfärdats eller förstörts,
- 8) körförbud eller temporärt körförbud *eller någon annan påföljd som riktar sig mot körrätten*, återlämnat körkort efter utgången av körförbud eller temporärt körförbud och att körkortet tagits om hand av polisen eller att körkort inte erhållits,
- 9) beslut om undervisnings- och övnings-tillstånd.

Trots sekretessbestämmelserna ska domstolen till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om straff eller körförbud som den meddelat för i 64 § avsett trafikbrott och trafikförseelse vid framförande av motordrivet fordon eller om avslag på yrkande om körförbud, meddelande av alkoholövervakad körrätt eller verkställigheten av ett villkorligt körförbud. Fullföljdsdomstolen ska också lämna anmälan om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, om domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och om vilket det finns en anteckning i fordonstrafikregistret. Domstolen ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till fordonstrafikregistret.

Närmare föreskrifter om anmälan enligt denna lag till fordonstrafikregistret får meddelas av Trafiksäkerhetsverket. *Verket har rätt att göra ändringar i de anmälningsblanketter som fastställts av kommunikationsministeriet, förutsatt att datainnehållet i registret inte påverkas.*

Närmare föreskrifter om anmälan enligt denna lag till fordonstrafikregistret, *med undantag för anmälan enligt 2 mom.*, får meddelas av Trafiksäkerhetsverket.

106 §

Övergångsbestämmelser om körkort

Körkort som har utfärdats enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. gäller till det datum som anges i dem, dock högst 20 år från nämnda ikraftträdandedag. För att de ska fortsätta gälla efter den nämnda giltighetstiden måste de förnyas till körkort enligt denna lag.

106 §

Övergångsbestämmelser om körkort

Om en godkänd förarexamen har avlagts eller ett beslut om beviljande av körkort, när förarexamen inte förutsätts för utlämnande av körkortet, har fattats före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., tillämpas på körkorten de bestämmelser som gällde före den nämnda ikraftträdandedagen.

Vid ansökan om dupletter av körkort som avses i detta moment och utfärdats enligt de bestämmelser som gällde före nämnda ikraftträdandedag ska den sista giltighetsdagen för det ursprungliga körkortet anges som sista giltighetsdag, dock högst en dag som motsvarar en giltighet på 20 år från den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom.

Dessa körkort och de körkort som har utlämnats före nämnda ikraftträdandedag gäller till det datum som anges i dem, dock i högst 20 år från och med nämnda ikraftträdandedag. För att de ska fortsätta gälla efter den nämnda giltighetstiden måste de förnyas till körkort enligt denna lag. Vid ansökan om dupletter av körkort som utfärdats enligt de bestämmelser som gällde före nämnda ikraftträdandedag eller om anteckning av ett villkor, en begränsning eller yrkeskompetens på körkortet, ska den sista giltighetsdagen för det ursprungliga körkortet anges som sista giltighetsdag i det nya körkortet, dock högst en dag som motsvarar en giltighet på 20 år från den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom.

Om körkortskategorin sänks medan körkortet gäller och den återstående körrätten har börjat eller den i enlighet med 22 § 3 mom. har utvidgats efter den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., gäller det körkort som motsvarar den återstående körrätten till samma datum som det körkort vars kategori sänkts. Om den återstående körrätten har börjat före nämnda ikraftträdandedag, gäller det körkort som motsvarar den återstående körrätten till den dag då körrätten upphör enligt de bestämmelser som gällde före den nämnda ikraftträdandedagen, om inte något annat följer av 1 mom. I ovan nämnda fall eller om körrätten återställs, utlämnas till personen i fråga det tidigare körkortet som motsvarar körrätten, om det körkortet fortfarande är i behåll och gäller, eller så ges han eller hon en duplett av det körkort som motsvarar den gällande körrätten.

107 §

Övergångsbestämmelser om vissa tillstånd

Undantagslov för förarexamen, körkort och körkortstillstånd som beviljats före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. ska fortfarande gälla, om inte något annat följer av tillståndsbeslutet.

107 §

Övergångsbestämmelser om vissa tillstånd

Dispens från de ålderskrav och medicinska krav som gäller för körkortstillstånd och körrätt och som beviljats före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. ska fortfarande gälla, om inte något annat följer av tillståndsbeslutet. Dispens från synkraven som beviljats för en bestämd tid ska fortfarande gälla med avvikelse från den giltig-

hetstid som antecknats i dispensen, om dispensvillkoren uppfylls i övrigt. Tillståndshavaren ska visa polisen att dispensvillkoren uppfylls med ett utlåtande av en specialist på ögonsjukdomar senast fem år efter det att dispensen upphört att gälla, och därefter med minst fem års mellanrum, om det inte följer av läkarutlåtandet eller den giltighetstid på två år som avses i 22 § 2 mom. att läkarutlåtande ska uppvisas efter en kortare tid.

108 §

Övergångsbestämmelser om kortvarigt körkort

Om förarexamen för kortvarigt körkort avläggs efter den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom., ska denna lag tillämpas på den körrätt och det körkort som examen resulterar i.

Intyg över den andra fasen av förarutbildning som har utfärdats enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. får tillställas polisen med iakttagande av de tidsfrister som anges i denna lag. Intyget ger innehavaren rätt att få nästa körkort enligt denna lag efter ett kortvarigt körkort, förutsatt att övriga villkor uppfylls.

110 §

108 §

Övergångsbestämmelser om kortvarigt körkort

Om förarexamen för kortvarigt körkort avläggs efter den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., ska denna lag tillämpas på körrätten och körkortet. Om den kortvariga körrätten har börjat före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom., får det körkort som lämnas utefter det kortvariga körkortet, om inte det också är kortvarigt, lämnas ut med iakttagande av fristen i 25 § 2 mom. Den som ska få körkortet omfattas av uppföljning av förseelser enligt 65 § 2 mom. för innehavare av kortvarig körrätt.

När undervisning i den andra fasen av förarutbildningen har påbörjats enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. får den genomföras i enlighet med de nämnda bestämmelserna. Intyg över den andra fasen av förarutbildning som har getts i enlighet med de bestämmelser får tillställas polisen med iakttagande av de frister som anges i denna lag. Intyget ger rätt att få ett i 22 § avsett körkort, om övriga förutsättningar är uppfyllda. Om den kortvariga körrätten har börjat före den i 102 § 1 mom. nämnda ikraftträdandedagen, tillämpas på inledande av fördjupningsdelen efter ikraftträdandedagen den frist på tre månader som föreskrivs i 38 § 2 mom. Övningsdelen behöver inte avläggas om den kortvariga körrätten har börjat före nämnda ikraftträdandedag.

110 §

*Övergångsbestämmelser om körkortskategoriernas motsvarighet**Övergångsbestämmelser om körkortskategoriernas motsvarighet*

Kör rätt och körkort för kategori M som mellan den ikraftträdandedag som avses i 102 § 2 mom. och den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. uppnåts på grundval av förarutbildning och förarexamen enligt denna lag motsvarar ett sådant körkort för moped och lätt fyrhjuling i kategori AM som krävs för undervisningstillstånd som avses i 40 § 1 och 2 punkten, om körprovet för förarexamen har avlagts med ett fordon enligt detta. Polisen ska på ett körkort för kategori M ange att körprovet för förarexamen har avlagts med moped eller lätt fyrhjuling eller med bådadera. Villkoren för undervisningstillstånd enligt 40 § 1 och 2 punkten uppfylls om sökanden har haft nämnda körkort i minst tre år.

Kör rätt och körkort för kategori M som mellan den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 2 mom. och den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. uppnåts på grundval av förarutbildning och förarexamen enligt denna lag motsvarar ett sådant i 40 § 1 och 2 punkten avsett körkort för moped och lätt fyrhjuling i kategori AM som krävs för undervisningstillstånd, om förarexamen har avlagts med motsvarande fordon. Polisen ska på ett körkort för kategori M ange att manöverprovet har avlagts med moped eller att körprovet har avlagts med lätt fyrhjuling eller att bådadera har avlagts. Sökanden uppfyller i 40 § 1 och 2 punkten avsedda förutsättningar för undervisningstillstånd om han eller hon har haft nämnda körkort i minst tre år.

112 §

112 §

*Övergångsbestämmelser om kravet på synfält och läkarintyg**Övergångsbestämmelser om medicinska krav och läkarintyg*

Kravet på synfält enligt denna lag gäller inte den som fått körkort före den 1 oktober 1990.

Kör rätt som har erhållits före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 2 mom. fortsätter att gälla fortfarande trots 17 och 18 §, om innehavaren av kör rätten uppfyller de medicinska kraven enligt denna lag eller de medicinska krav som gällde när körkortet eller körkortstillståndet beviljades. Bestämmelsen hindrar inte att kravet på synfält också tillämpas på kör rätt som grundar sig på körkort som motsvarar körkort för en kategori i grupp 1 och som har erhållits före den 1 oktober 1990, om ett men, en sjukdom eller en kroppsskada som personen har tillsammans med defekten i synfältet eller förändringar som annars inträffat i synfältet väsentligt försämrar hans eller hennes förmåga att köra fordon i den kategori som avses ovan.

113 §

Övriga övergångsbestämmelserna

De bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande ska tillämpas på sådan rätt att köra fordonskombinationer i kategori B som gällde före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom.

Effektbegränsningen gällande kör rätt för kategori A enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. gäller i två år från och med den tidpunkt då kör rätten började gälla. Om kör rättsinnehavaren ansöker om en duplett av kör kortet, utfärdas ett kör kort i kategori A2, vilket ger rätt att köra en motorcykel med en effekt på högst 25 kW. Efter tidsfristen på två år byts kör kortet på ansökan till ett kör kort i kategori A enligt denna lag utan sådan utbildning som avses i 24 § 2 mom. 3 punkten.

113 §

Övriga övergångsbestämmelser

Vad som i 4 § 1 mom. 6 punkten och i 4 § 2 mom. 2 punkten underpunkt b föreskrivs tillämpas inte på innehavare av kör rätt som grundar sig på kör kort för kategori BE, om kör rätten har erhållits före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom. i denna lag.

Effektbegränsningen gällande kör rätt för kategori A enligt de bestämmelser som gällde före den ikraftträdandedag som avses i 102 § 1 mom. gäller i två år från och med den tidpunkt då kör rätten började gälla. Om kör rättsinnehavaren ansöker om en duplett av kör kortet, utfärdas ett kör kort i kategori A2, vilket ger rätt att köra en motorcykel med en effekt på högst 25 kW. Efter tidsfristen på två år byts kör kortet på ansökan till ett kör kort i kategori A enligt denna lag utan sådan utbildning som avses i 24 § 2 mom. 3 punkten. Om den som innehar sådan begränsad kör rätt för kategori A som avses ovan ansöker om kör rätt för fordon i kategori A2 innan begränsningstiden upphör, ska han eller hon avlägga kör prov för kategori A2 i enlighet med kraven i denna lag. Då gäller vad som bestäms i denna lag om höjning av kategori A2 till kategori A.

Bestämmelsen i 4 § 2 mom. 5 punkten underpunkt a om högst 8 meters längd gäller inte kör rätt för kategori D1 som har erhållits före den ikraftträdandedag som nämns i 102 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett i 6 § 5 mom. avsett intyg över förarexamen som har utfärdats inom sex månader från ikraftträdandet av denna lag ger med avvikelse från nämnda moment rätt att köra fordon som motsvarar examenskategori under de tre månadersom följer på avläggandet av förarexamen.

Kravet i 40 § 5 punkten och 41 § 4 mom. på behörighet för en lärare som ger kör un-

dervisning med motorcykel gäller inte den som har avlagt trafiklärarexamen som avses i 103 § 2 och 3 mom. i enlighet med kommunikationsministeriets bestämmelser.

Annat än i 59 och 60 § avsett körkort som utfärdats utomlands och som tagits om hand av polisen för att innehavaren fått ett finländskt körkort och som fortfarande gäller och är i polisens besittning får återlämnas på ansökan.

Till dess att högsta domstolen ansluter sig till justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem överför den uppgifter som avses i 101 § 2 mom. genom att sända kopior av sina avgöranden till Rättsregistercentralen för förmedling till den som ansvarar för fordonstrafikregistret, om det inte genom förordning av justitieministeriet föreskrivs något annat om överföringen.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av vägtrafiklagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (267/1981) 63 § 2 mom. samt 103 § 1 mom. och 106 §,
sådana de lyder 63 § 2 mom. och 106 § i lag 387/2011 och 103 § 1 mom. i lag 567/2005
som följer:

Gällande lydelse

63 §

Allmänna krav på förare

Motordrivna fordon, med undantag för mopeder med låg effekt och motordrivna fordon som är avsedda att styras av gående, får bara köras av den som har körkort för fordonet. Mopeder med låg effekt får köras av personer som fyllt 15 år.

103 §

Trafikförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet på annat än i 73 a, 98–102 eller 105 a § nämnt sätt bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, skall för trafikförseelse dömas till böter.

Föreslagen lydelse

63 §

Allmänna krav på förare

Körkort krävs inte för att köra ett motordrivet fordon, om det är fråga om ett två- eller trehjuligt motordrivet fordon som avses i fordonslagen (1090/2002) vars högsta konstruktiva hastighet är högst 25 km/h och fordonstillverkaren också har fastställt detta som fordonets högsta konstruktiva hastighet i samband med godkännandet av fordonet. Körkort krävs inte heller för att gående köra motordrivna fordon som ska styras av gående. I detta moment avsedda två- och trehjuliga motordrivna fordon får köras av personer som fyllt 15 år.

103 §

Trafikförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet på annat än i 98–102 eller 105 a § nämnt sätt bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, ska för trafikförseelse dömas till böter.

106 §

Anmälan om beslut som gäller trafikbrott

Döms någon till straff för trafikbrott som har begåtts vid förande av ett motordrivet fordon, ska den som för fordonstrafikregistret underrättas om beslutet så som justitieministeriet föreskriver.

106 §

Anmälan om beslut som gäller trafikbrott

Trots sekretessbestämmelserna ska polisen och tingsrätten till fordonstrafikregistret anmäla uppgift om straff som meddelats för trafikbrott och trafikförseelse vid framförande av motordrivet fordon, eller uppgift om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, om domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och som det finns en anteckning om i fordonstrafikregistret. Tingsrätten ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till fordonstrafikregistret. Bestämmelser om myndighetens anmälningskyldighet vid körförbud och vid trafikbrott och trafikförseelser som ligger till grund för körförbud finns i körkortslagen (386/2011).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till dess att högsta domstolen ansluter sig till justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem överför den uppgifter som avses i 106 § genom att sända kopior av sina avgöranden till Rättsregistercentralen för förmedling till den som ansvarar för fordonstrafikregistret, om det inte genom förordning av justitieministeriet föreskrivs något annat om överföringen.

3.

Lag**om ändring av lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (273/2007) 2 § 3 mom. 2 punkten och 4 mom., 11 § 3 mom., rubriken för 19 § samt 19 § 1 mom., 20 § 4 mom. och 22 §, av dem 2 § 3 mom. 2 punkten, 19 § 1 mom. och 22 § sådana de lyder i lag 389/2011 och 2 § 4 mom. sådant det lyder i lag 532/2008, samt fogas till 11 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

 Denna lag gäller inte förare när

 2) fordonet används av polisen, räddningsväsendet, en läroanstalt som svarar för utbildning inom räddningsbranschen, den prehospitala akutsjukvården eller försvarsmakten för transporter som hänför sig till deras uppgifter eller av tullen eller gränsbevakningsväsendet i skötseln av polisuppgifter,

 Denna lag gäller inte heller förare som är fast bosatta utomlands och som för tillfälligt bruk för in en utomlands registrerad buss och använder den för andra än kommersiella persontransporter för transport här av passagerare som anlänt med fordonet. Föraren ska dock uppfylla de krav som ställs på förare i den EES-stat från vilken transporten kommer.

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

 Denna lag gäller inte förare när

 2) fordonet används av polisen, räddningsväsendet, en läroanstalt som svarar för utbildning inom räddningsbranschen, den prehospitala akutsjukvården, försvarsmakten *eller gränsbevakningsväsendet* för transporter som hänför sig till deras uppgifter eller av tullen i skötseln av polisuppgifter,

 Denna lag gäller inte heller förare som är fast bosatta utomlands och som för tillfälligt bruk för in en utomlands registrerad buss och använder den vid andra än kommersiella persontransporter för att i Finland transportera passagerare som anlänt med fordonet, om det inte krävs yrkeskompetens av föraren i den EU- eller EES-stat från vilken transporten kommer eller som avses i 2 § 2 mom. *Den frist för den första fortbildningen som föreskrivs i denna lag gäller inte förare som är*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fast bosatta utomlands, om fristen för den första fortbildningen i den EU- eller EES-stat från vilken transporten kommer eller som avses i 2 § 2 mom. är längre än vad som avses i denna lag men högst sju år. Förare som avses i detta moment måste dock uppfylla de krav på förare som gäller i den EU- eller EES-stat som avses ovan.

11 §

11 §

Undervisningspersonal och undervisningsmaterial

Undervisningspersonal och undervisningsmaterial

De fordon som används i körundervisningen i utbildningen för grundläggande yrkeskompetens skall uppfylla de krav som gäller fordon som används i körprov för förarexamen för erhållande av kör rätt. Angående övriga krav som gäller fordon som används i körundervisningen och undervisningsmaterial föreskrivs genom förordning av statsrådet.

(fogas till paragrafen nytt 4 mom.)

Bestämmelser om de krav som gäller fordon som används i körundervisningen och undervisningsmaterial utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. får den som studerar vid en läroanstalt som avses i 84 § 2 mom. i körkortslagen som ett led i den förberedande utbildningen för specialyrkesexamen för trafiklärare inom den examensdel som gäller yrkeskompetensutbildning inom transportbranschen verka som lärare inom utbildning för grundläggande yrkeskompetens, om han eller hon har tillstånd för undervisningspraktik enligt 91 § i körkortslagen och uppfyller övriga krav på undervisningspraktik.

19 §

19 §

Erkännande av dokument över yrkeskompetens som har utfärdats i andra EES-länder

Erkännande av dokument över yrkeskompetens som har utfärdats i andra EES-länder eller i landskapet Åland

Innehavare av dokument som utfärdats i en annan EES-stat och som överensstämmer med 18 § 1 mom. får framföra lastbil eller buss i Finland. I fråga om ömsesidigt erkännande av körkort och anteckningarna i dem föreskrivs i körkortslagen.

Innehavare av dokument som utfärdats i någon annan EES-stat än Finland eller i landskapet Åland och som överensstämmer med 18 § 1 mom. får framföra lastbil eller buss i Finland. Bestämmelser om ömsesidigt erkännande av körkort och anteckningarna i dem finns i körkortslagen.

20 §

Beviljande av yrkeskompetensbevis

Genom förordning av statsrådet bestäms om utfärdande av duplettexemplar av yrkeskompetensbevis samt om utfärdande av yrkeskompetensbevis för förare eller införande av en motsvarande anteckning i körkortet enligt denna lag vilka ersätter ett bevis som har beviljats i en annan EES-stat.

20 §

Beviljande av yrkeskompetensbevis

Genom förordning av statsrådet bestäms om utfärdande av duplettexemplar av yrkeskompetensbevis samt om utfärdande av yrkeskompetensbevis för förare eller införande av en motsvarande anteckning i körkortet enligt denna lag vilka ersätter ett bevis som har beviljats *på Åland eller* i en annan EES-stat.

22 §

Antecknande av yrkeskompetens i körkortet

Yrkeskompetensen kan antecknas i körkortet, om sökanden uppfyller kraven på yrkeskompetens samt de villkor för beviljande av körkortstillstånd som föreskrivs i körkortslagen.

Ansökan om antecknande av yrkeskompetensen i körkortet lämnas till polisen med iakttagande av vad som föreskrivs om ansökan om körkort i körkortslagen.

22 §

Antecknande av yrkeskompetens i körkortet

Yrkeskompetensen kan antecknas i körkortet. *Ansökan lämnas till polisen med iakttagande av vad som föreskrivs om ansökan om körkort i körkortslagen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om fordonstrafikregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) 9 § 1 mom. 5 och 6 punkten, sådana de lyder, 5 punkten i lag 698/2009 och 6 punkten i lag 403/2005,
ändras 6 § 3 punkten, 7 och 14 §, 15 § 1 mom. 8 och 10 punkten och 17 § 2 mom. 1, 11 och 14 punkten,
 av dem 6 § 3 punkten sådan den lyder i lag 698/2009, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 859/2005, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 234/2007, 15 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 276/2007, 17 § 2 mom. 11 punkten sådan den lyder i lag 588/2005 och 14 punkten sådan den lyder i lag 281/2007, samt
fogas till 15 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 859/2005 och 276/2007, en ny 11 punkt och till 17 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 403/2005, 588/2005, 276/2007 och 281/2007, nya 15 och 16 punkter som följer:

Gällande lydelse

6 §

Registrering av känsliga uppgifter

I registret får dessutom, utöver vad som bestäms i 4, 5 och 5 a §, införas

3) för beslutsfattandet och övervakningen i fråga om körrätt uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon, om straff och administrativa eller andra påföljder för dessa brott samt uppgifter om utfärdande av körförbud, hinder för erhållande av körkortstillstånd eller körkort, för beslutsfattandet och övervakningen i fråga om körtillstånd för taxiförare uppgifter om hinder för erhållande av tillstånd och om körtillståndspåföljder, uppgifter om återkallande av ADR-körtillstånd och annat tillstånd, upphörande av körrätten och varning samt uppgifter om den gärning eller den misstänkta gärning som utgör grunden för dessa.

Föreslagen lydelse

6 §

Registrering av känsliga uppgifter

I registret får dessutom, utöver vad som bestäms i 4, 5 och 5 a §, införas

3) för beslutsfattandet och övervakningen i fråga om körrätt *och körtillstånd* uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon, uppgifter om straff, *körförbud* och andra påföljder för dessa brott, uppgifter om hinder för erhållande av körkortstillstånd och körkort samt uppgifter *om upphörande av körrätten*, för beslutsfattandet och övervakningen i fråga om *ADR-körtillstånd, körtillstånd för taxiförare och andra tillstånd* uppgifter *om hinder för erhållande av tillstånd, uppgifter om återkallande av tillstånd*, varning och andra tillståndspåföljder samt uppgifter om den gärning eller den misstänkta gärning som utgör grunden för dessa.

7 §

Andra uppgifter som införs i registret

Sådana uppgifter om fordon som syftet med registret förutsätter får införas i registret enligt följande:

- 1) tekniska data, identifieringsuppgifter och kommersiella uppgifter,
- 2) uppgifter om besiktning och godkännande samt uppgifter om andra tekniska kontroller,
- 3) uppgifter som gäller registrering, försäkringar, användningssyfte och tillfällig användning,
- 4) uppgifter om inteckningar,
- 5) uppgifter om beskattning och utsökning,
- 6) uppgifter om tillgrepp.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

9 §

Utplåning av personuppgifter ur registret

5) en registrerads fotografi och namnteckning sedan fem år förflutit från det att körrätten upphörde eller giltighetstiden för förarkortet, förarens yrkeskompetens eller körtillståndet för taxiförare gick ut,

6) uppgifter i anslutning till beviljade tillstånd och kort sedan fem år förflutit från det att giltighetstiden för tillståndet, körrätten eller kortet i fråga gick ut,

14 §

Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

1) på basis av fordonets registreringstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om for-

7 §

Andra uppgifter som införs i registret

Sådana uppgifter om fordon som syftet med registret förutsätter får införas i registret enligt följande:

- 1) tekniska data, identifieringsuppgifter och kommersiella uppgifter,
- 2) vägmätarens ställning och andra uppgifter om besiktning och godkännande samt uppgifter om andra tekniska kontroller,
- 3) uppgifter som gäller registrering, försäkringar, användningssyfte och tillfällig användning,
- 4) uppgifter om inteckningar,
- 5) uppgifter om beskattning och utsökning,
- 6) uppgifter om tillgrepp.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

(upphävs 5 och 6 punkten i paragrafen)

14 §

Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

1) på basis av fordonets registreringstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om for-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

donet, dess beskattning och inteckningar i fordonet samt om namn, adress och kontaktinformation i fråga om fordonsägare, fordonsinnehavare, *personer som ansvarar för användningen av en bil* och trafikförsäkringstagare,

2) uppgifter om körkortsklass och tidpunkten för körkortets beviljande på basis av personbeteckning.

(fogas till paragrafen ett nytt 2 mom.)

Uppgifterna kan översändas också via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

15 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

Personuppgifter och andra uppgifter i registret får utlämnas via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

8) till registermyndigheter i landskapet Åland eller en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan EES-stat, för utförandet av registreringsuppdrag och övervakningsåtgärder i fråga om fordon och körkort samt åtgärder i anslutning till överlåtelse av fordon och utlämnandet av körkort i landskapet Åland och staterna i fråga,

10) till sådana serviceproducenter som avses i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare för behandlingen av yrkeskompetensbevis för förare.

(fogas till momentet en ny 11 punkt)

donet, dess beskattning och inteckningar i fordonet *samt* om namn, adress och kontaktinformation i fråga om fordonets ägare och innehavare samt trafikförsäkringstagaren,

2) på basis av personbeteckning uppgifter om *körrättens omfattning, körrättens giltighetstid och när den börjat i fråga om olika kategorier, omfattningen av och giltighetstiden för förarens yrkeskompetens, ADR-körtillstånd, körtillstånd för taxiförare och tidpunkten för erhållande av dem.*

Med stöd av 1 mom. 1 punkten får också uppgifter om fordonets tidigare ägare eller innehavare lämnas ut i begränsad utsträckning.

Uppgifterna kan översändas också via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

15 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

Personuppgifter och andra uppgifter i registret får utlämnas via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

8) till registermyndigheter i landskapet Åland eller en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan EES-stat, för utförandet av registreringsuppdrag och övervakningsåtgärder samt åtgärder i samband med överlåtelse av fordon, körkort, *färdskrivarkort, yrkeskompetensbevis och ADR-körtillstånd* i landskapet Åland och EES-staten i fråga,

10) till sådana serviceproducenter som avses i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare för behandlingen av yrkeskompetensbevis för förare,

11) till dem som tillverkar och levererar korten och tillstånden för tillverkningen och leveransen.

17 §

Sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av dem

Sekretessbelagda uppgifter i registret får dock utan hinder av sekretessbestämmelserna lämnas ut som följer:

1) till polisen och andra förundersökningsmyndigheter samt åklagare uppgifter om brott och straff och andra påföljder för brott för förundersökning och annan utredning; en persons fotografi och prov på hans eller hennes namnteckning får utlämnas för identifiering av personen,

11) till de myndigheter i landskapet Åland och en EES-stat som registrerar fordon eller körkort eller har hand om övervakningen av dessa, uppgifter som är nödvändiga för registrering, övervakning och överlåtelse av fordon och körkort,

14) till en EES-stats polismyndighet och andra myndigheter som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, för skötseln av förpliktelser som följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland.

(fogas till momentet en ny 15 och 16 punkt)

17 §

Sekretessbelagda uppgifter och utlämnande av dem

Sekretessbelagda uppgifter i registret får dock utan hinder av sekretessbestämmelserna lämnas ut som följer:

1) till polisen och andra förundersökningsmyndigheter samt åklagare *för förundersökning och annan utredning av brott; en persons fotografi och prov på hans eller hennes namnteckning får utlämnas för identifiering av personen,*

11) till de myndigheter i landskapet Åland och en EES-stat som registrerar fordon, körkort, *färdskrivarkort, förarens yrkeskompetensbevis och ADR-körtillstånd* eller har hand om övervakningen av dessa för åtgärder i samband med registrering, övervakning och överlåtelse,

14) till en EES-stats polismyndighet och andra myndigheter som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, för skötseln av förpliktelser som följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland,

15) till Nödcentralsverket för skötseln av de uppgifter som föreskrivits för det,

16) till dem som tillverkar och levererar korten och tillstånden för tillverkningen och leveransen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om alkoholövervakad kör rätt**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om alkoholövervakad kör rätt (439/2008) 1, 4, 5 och 8—10 §, av de, 8 § sådan den lyder i lag 1318/2009, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om möjlighet att utfärda villkorligt körförbud i kombination med övervakad kör rätt för den som gjort sig skyldig till rattfylleri (*övervakad kör rätt*).

4 §

Beslut om övervakad kör rätt samt alkoholskörkort

Övervakad kör rätt meddelas enligt 79 a § 1 mom. i vägtrafiklagen (267/1981). Körrätten börjar när ett körkort med anteckning om alkohol som särskilt villkor för körrätten (alkoholskörkort) har lämnats ut till den övervakade. Alkoholskörkort beviljas av polisen *på boningsorten*. En förutsättning för utlämnande av körkortet är att den övervakade lämnar polisen ett intyg över monteringen av alkoholåset, del I till registreringsintyget, enligt vilken fordonet efter monteringen av alkoholåset har ändringsbesiktigats, och ett intyg över att ett besök som avses i 6 § har avlagts.

Polisen ska göra en anteckning i fordonstrafikregistret om att alkoholskörkort har beviljats.

Den övervakade ska fullgöra de skyldigheter som hänför sig till den övervakade körrätten. *Efter provotidens utgång ska polisen på den övervakades boningsort kontrollera att den övervakade inte har gjort sig skyldig till någon sådan gärning eller försummelse som*

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om möjlighet att utfärda villkorligt körförbud i kombination med övervakad kör rätt för den som gjort sig skyldig till rattfylleri (*övervakad kör rätt*) *och om genomförandet av övervakad kör rätt.*

4 §

Beslut om och början av övervakad kör rätt

Övervakad kör rätt meddelas enligt 69 § i *körkortslagen* (386/2011) och den börjar när *ett i 8 § 2 mom. i körkortslagen avsett körkort med ett villkor om att alkohol ska användas* lämnas ut. Körkortet beviljas av polisen. En förutsättning för utlämnande av körkortet är att den övervakade lämnar polisen ett intyg över monteringen av alkoholåset, del I till registreringsintyget, enligt vilken fordonet efter monteringen av alkoholåset har ändringsbesiktigats, och ett intyg över att ett besök som avses i 6 § har avlagts.

Polisen ska göra en anteckning i fordonstrafikregistret om att alkoholskörkort har beviljats.

Den övervakade ska fullgöra de skyldigheter som hänför sig till den övervakade körrätten.

avses i 79 a § 2 mom. 2 punkten i vägtrafiklagen.

5 §

Utövande av övervakad kör rätt

Den övervakade har kör rätt endast för fordon som är anmälda till polisen på boningsorten och som finns antecknade i fordonstrafikregistret.

8 §

Behandling av uppgifterna om användning av alkoholåset

Den övervakade ska med 60 dagars mellanrum föra de fordon som är försedda med alkoholås för avläsning av alkoholåsets minne till en representant som har befullmäktigats av alkoholåstillverkaren och anmälts till Trafiksäkerhetsverket.

Den övervakades personuppgifter och uppgifterna om användning av alkoholåset är sekretessbelagda och ska hållas åtskilda från representantens övriga kundregister. Representanten och alkoholåstillverkaren får behandla den övervakades personuppgifter bara om verkställigheten av denna lag kräver det.

I fråga om översändande av uppgifter om användningen till alkoholåstillverkare i stater utanför Europeiska unionen tillämpas vad

5 §

Utövande av övervakad kör rätt

Den övervakade har kör rätt endast för fordon som är anmälda till polisen och som finns antecknade i fordonstrafikregistret. Om polisen med stöd av körkortslagen har ålagt den övervakade att avlägga körprovet för förarexamen för att hålla kör rätten i kraft, får körprovet trots det som föreskrivs ovan avläggas med ett fordon som uppfyller kraven på examensfordon och som saknar alkoholås.

8 §

Behandling av uppgifterna om användning av alkoholåset

Den övervakade ska med 60 dagars mellanrum föra de fordon som är försedda med alkoholås för avläsning av alkoholåsets minne till en representant som har befullmäktigats av alkoholåstillverkaren och anmälts till Trafiksäkerhetsverket.

Den övervakades personuppgifter och uppgifterna om användning av alkoholåset är sekretessbelagda och ska hållas åtskilda från representantens övriga kundregister. Alkoholåstillverkaren eller dennes representant ska utan dröjsmål underrätta polisen, om den övervakade har försummat sin skyldighet enligt 1 mom. att föra fordonet för avläsning av alkoholåsets minne, om alkoholåset på kundens begäran har lösgjorts från fordonet eller om det i samband med avläsningen av alkoholåsets minne har framgått att alkoholåset har manipulerats för att störa eller förhindra dess funktion. Representanten och alkoholåstillverkaren får behandla den övervakades personuppgifter bara om verkställigheten av denna lag kräver det. På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999). På den som sköter uppgifter som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänstemannaansvar.

På översändande av uppgifter om användningen till alkoholåstillverkare i stater utanför Europeiska unionen tillämpas vad som före-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999) om översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen.

Representanten och alkoholstillverkaren får bevara personuppgifter om den övervakade och uppgifterna om användning av alkoholåset högst fem år efter att ha fått dem. Efter det ska de förstöras.

skrivs i personuppgiftslagen om översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen.

Representanten och alkoholstillverkaren får bevara personuppgifter om den övervakade och uppgifterna om användning av alkoholåset högst fem år efter att *den övervakade körrätten gått ut*. Efter det ska uppgifterna förstöras.

9 §

9 §

*Återkallande av övervakad körrätt**Återkallande av övervakad körrätt*

En övervakad körrätt kan återkallas och beslut om verkställande av ett villkorligt körförbud fattas under de förutsättningar som anges i 79 § 3 mom. och 79 a § 2 mom. i vägtrafiklagen. Om ett temporärt körförbud grundar sig på 76 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i vägtrafiklagen, ska polisen underrätta åklagaren om körförbudet, varefter åklagaren utan dröjsmål vid domstol ska yrka att den övervakade körrätten återkallas och att det villkorliga körförbudet verkställs. Yrkandet framställs vid den domstol inom vars domkrets den övervakade bor eller varaktigt vistas. I underrätten kan ärendet behandlas i en sammansättning med en domare, och allmänna åklagaren ska närvara vid sammanträdet. Ärendet kan handläggas och avgöras trots den övervakades utevaro. Om villkoren enligt 5 a kap. 1 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) uppfylls, kan ett mål avgöras också utan att huvudförhandling hålls. I övrigt ska bestämmelserna om rättegång i brottmål tillämpas på förfarandet.

En övervakad körrätt kan återkallas och beslut om verkställande av ett villkorligt körförbud fattas under de förutsättningar som anges i *68 § 1 mom. och 69 § 2 mom. i körkortslagen*. Om ett temporärt körförbud grundar sig på *70 § 1 mom. 5 eller 6 punkten i körkortslagen*, ska polisen underrätta åklagaren om körförbudet, varefter åklagaren utan dröjsmål vid domstol ska yrka att den övervakade körrätten återkallas och att det villkorliga körförbudet verkställs. Yrkandet framställs vid den domstol inom vars domkrets den övervakade bor eller varaktigt vistas. I domstolen kan ärendet behandlas i en sammansättning med en domare, och allmänna åklagaren ska närvara vid sammanträdet. Ärendet kan handläggas och avgöras trots den övervakades utevaro. Om villkoren enligt 5 a kap. 1 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) uppfylls, kan ett mål avgöras också utan att huvudförhandling hålls. I övrigt ska bestämmelserna om rättegång i brottmål tillämpas på förfarandet.

10 §

10 §

*Ändringssökande**Ändringssökande*

Vid sökande av ändring i ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag gäller 106 a § i vägtrafiklagen.

Vid sökande av ändring i ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag gäller *95 § 1 mom. i körkortslagen*.

Denna lag träder i kraft den 20 .
